

Årsredovisning Örebro kommun
2008

Innehåll

Inledning	2	Kommunens företag	68
Kommentar från kommunstyrelsens ordförande	4	Verksamheten i Örebro kommuns företag	68
Kommentar från kommunstyrelsens andre vice ordförande	6	Kommunens företag i siffror	71
Viktiga händelser i Örebro	7	Sammanställd redovisning	72
Fem år i sammandrag	8	Organisationskiss kommunens företag	72
Så användes pengarna i kommunens verksamheter	9	Tillämpade redovisningsprinciper för koncernen	73
Kommunens organisation	10	Resultaträkning för koncernen.	74
Förvaltningsberättelse	11	Finansieringsanalys för koncernen	74
Örebro utveckling	11	Balansräkning för koncernen	75
Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys	16	Noter till resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för koncernen	76
Driftredovisning per nämnd	18	Revisionsberättelse	80
Investeringsredovisning	20	Bilagor	82
Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning	21	Bilaga 1 – Driftsredovisning per verksamhetsområde	82
Medarbetare - utveckling och resultat	22	Bilaga 2 – Slutredovisning av större investeringsobjekt	83
Kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag	25	Bilaga 3 – Mål för god ekonomisk hushållning per nämnd	84
Verksamheten i kommunens nämnder	35	Fakta om Örebro	87
Social välfärd	35		
Barn och utbildning	41		
Samhällsbyggnad	45		
Vuxenutbildning- och arbetsmarknad	52		
Kommunstyrelsen	54		
Övriga nämnder	56		
Kommunredovisning	57		
Kommunens ekonomi	57		
Resultaträkning för kommunen	60		
Finansieringsanalys för kommunen	60		
Balansräkning för kommunen	61		
Noter till resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för kommunen	62		
Tillämpade redovisningsprinciper för kommunen	67		

Årsredovisningens struktur

1 Inledning

Kommentar från kommunledningen
Fem år i sammandrag
Så användes pengarna i kommunens verksamheter
Kommunens organisation

2 Förvaltningsberättelse

Örebro utveckling
Kommunfullmäktiges prioriterade mål
Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys
Medarbetare – utveckling och resultat
Framtidsbedömning
Kommunens ekonomi
Verksamhet i Örebro kommuns nämnder

3 Kommunredovisning

Kommunens ekonomi
Räkenskapsrapporter m.m.

4 Kommunens företag

Verksamhet i Örebro kommuns bolag

5 Sammanställd redovisning

Sammanställt resultat
Räkenskapsrapporter m.m.

Målgrupp för årsredovisningen

Örebro kommuns årsredovisning lämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige. Den vänder sig också till externa intressenter i form av kreditgivare, leverantörer och andra offentliga myndigheter. Årsredovisningen produceras av kommunledningskontoret för kommunstyrelsen.

Fem block i årsredovisningen

Örebro kommuns årsredovisning delas upp i fem block;

BLOCK 1: Här ger kommunstyrelsens ordförande och 2:e vice ordförande sin syn på det gångna året. Vidare redovisas viktiga värden och mått i fem år i sammandrag. En bild i form av en hundralapp visar hur pengarna används i kommunens verksamheter. Slutligen redovisas kommunens organisation.

BLOCK 2: Det innehåller förvaltningsberättelsen som enligt den kommunala redovisningslagen ska upprättas i årsredovisningen. I Örebro kommuns förvaltningsberättelse redovisas Örebro utveckling under det senaste året, en sammanfattande finansiell analys samt drifts- och investeringsredovisning. Här finns också en redovisning av utvecklingen för Örebro kommuns medarbetare samt uppföljning av kommunfullmäktiges prioriterade mål och uppdrag. Avslutningsvis presenteras nämndernas verksamheter programområdesvis, med en redovisning av hur verksamheterna har klarat sina grunduppdrag. d.v.s. det uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementet. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

BLOCK 3: I blocket görs i avsnittet kommunens ekonomi en analys av utvecklingen av kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning. Avsnittet följs av kommunens räkenskapsrapporter och tilläggsupplysningar.

BLOCK 4: Här analyseras den verksamhet som bedrivs i de företag som ägs av Örebro kommun. Fokus läggs på uppföljning av ägardirektiven.

BLOCK 5: Det behandlar koncernredovisningen som i kommunsektorn benämns sammanställd redovisning. Här redovisas inledningsvis en kort sammanställning av resultatet och därefter följer räkenskapsrapporter och tilläggsupplysningar.

Sist i årsredovisningen finns revisionsberättelsen samt bilagor.

På kommunens hemsida kan du läsa alla nämnders årsberättelser, personalbokslut och bokslut för hållbar utveckling.

www.orebro.se

Kommentar från kommunstyrelsens ordförande

Vackert, tryggt och hållbart

En unik och vacker kommun

Örebro är en unik stad. Slottet och Svartån skapar unika möjligheter för en vacker och levande stadskärna. Örebro är en unik kommun. Som ett Sverige i miniatyr. Här finns allt från norrlandsnaturen i Kilsbergen, skogsbygd i väster, norr och söder, de stora slätterna och de intagande lövskogarna och hagarna fram emot Sveriges fjärde största sjö.

Kommunens läge, mitt i Sverige, är säkert ett av skälen till att så många väljer att flytta hit. Befolkningsökningen 2008 låg på 1 848 personer, en unikt hög siffra. Men det finns också andra orsaker. Örebro har idag en hållbar ekonomi som skapar trygghet för välfärdsarbetet inom de kommunala kärnverksamheterna. Örebros arbetsmarknad har under året stärkts och arbetslöshetssiffrorna har legat på mycket låga nivåer, även under den turbulenta hösten. Örebro universitet skapar goda förutsättningar för bättre tillväxt, kvalitativt såväl som kvantitativt.

Garanterad service

Under 2008 sjosattes det stora projektet kring kommunala servicegarantier. Det är ytterligare ett exempel på den förändring kommunen genomgår, från en kommun med den egna organisationen i centrum, till en kommun där medborgaren alltid står i fokus. De nu genomförda garantierna är en början på ett större arbete där servicekvaliteten inom alla områden kommer att genomlysas.

I sitt arbete för ett förbättrat näringslivsklimat fortsätter kommunen sin utveckling av servicen till såväl nya som befintliga företag. Arbetet med att skapa en tillgänglig kommun fortsätter, där nödvändiga besked som krävs för etablering eller utveckling ges snabbt och säkert. Kommunen får goda betyg i undersökningar som redovisar synpunkterna från de företag som varit i kontakt med kommunens politiker och tjänstemän.

En skola i utveckling

Under 2008 startades 16 nya förskoleavdelningar. Det är ytterligare ett exempel på att Örebro är i kraftig tillväxt. Barngruppernas storlek har bibehållits samtidigt som antalet barn totalt ökat. I december togs ett beslut om att införa ett kommunalt vårdnadsbidrag som valfrihetskomplement till en kommunal förskola med bra kvalitet.

Grundskolan och gymnasieskolan står inför stora utmaningar. Kunskapsmålen måste nås i större utsträckning än tidigare. Under 2008 blev det än tydligare att allt fler elever i Örebro når de mål som läroplanerna sätter. Men skolornas utmaning är dubbel. Antalet elever fortsätter att minska, såväl i grund- som gymnasieskolan. Det kommer att innebära fortsatta krav på ökad flexibilitet och anpassning.

På väg mot hållbarhet

Det klimatkontor som nu finns etablerat i kommunledningskontoret skapar bättre förutsättningar än tidigare att få ett helhetsgrepp över de utmaningar kommunen står för i sitt arbete för att motverka klimatförändringar och anpassa samhället till dem. Klimatkontorets arbete är i och med detta en tydlig kommungemensam angelägenhet som omfattar alla kommunens verksamheter.

Arbetet med den nya översiktsplanen som tog sin start 2008 är ett led i det breda arbetet för en hållbar kommun som pågår. Genom arbetet skapas förutsättningar för en hållbarhet på flera plan, naturligtvis ekologiskt, men även socialt och ekonomiskt. Ett brett anlagt perspektiv på hur vår livsmiljö förändras av olika politiska beslut är en självklar del i allt kommunalt arbete. I och med den snabba ökningen av antalet innevånare finns en god framförhållning för såväl nya bostadsområden som områden för handel och företagande.

Förnyelsen av Örebros stadskärna, de centrala torgen och Köpmangatan, inleddes under året. Flera stora centrala byggprojekt ökar möjligheterna till en än mer attraktiv stadskärna och minskar därigenom transportbehovet.

Trygghet för fler

Kommunens sociala arbete kännetecknas i allt större utsträckning av en vilja att förebygga och skapa ett samhälle med mer trygghet för fler. Genom den nya fältorganisationen kan vi möta framförallt unga människor i ett tidigt skede och därigenom på sikt minska behoven av insatser från socialtjänsten.

Äldreomsorgen i Örebro kännetecknas av ett allt större mått av valfrihet. Beslut har bland annat fattats om åtta timmars service utan biståndsprövning. Lagen om valfrihet ger nya förutsättningar för att upphandla välfärdstjänster med kvaliteten på tjänsterna i centrum. Under 2008 förberedde kommunen ett genomförande av ett sådant valfrihetssystem inom hemtjänsten.

Unik kulturstad

Örebro fortsätter att utvecklas som kulturstad. Örebro Open Art, den utställning som under sommaren 2008 skapades i Örebro stadskärna, blev en succé som kompletterade andra kulturella begivenheter, som Rådhuskalendern, O Helga Natt-konserterna och de självklara kulturinstitutionerna Länsmusiken och Länsteatern. Den privata kulturen fick en ny scen i och med att Flack-revyn flyttade in i Parkteatern.

Medborgardialog i toppklass

2008 fortsatte arbetet med att utveckla dialogen med örebroarna. Genom arbetet med medborgarbudget formaliserades den process som tidigare initierats. Arbetet har väckt nationellt intresse, framförallt genom den tydliga politiska viljeinriktning kring arbetet som finns.

Samtidigt fortsätter arbetet med att utveckla samarbetet med det civila samhället. Även här innehar Örebro kommun en nationell tätposition. Kommunen har arbetat fram ett avtal kring samverkan med det civila samhället i avsikt att skapa en hållbar bas för en öppen och demokratisk samhällsutveckling.

Trygghet i förändring

Genom kommunens jämställdhetsberedning skapas nya förutsättningar för ett effektivare jämställdhetsarbete. Jämställdhet måste på alla plan vara en integrerad del av kommunens arbete, istället för som tidigare något som ofta knutits till ett fåtal engagerade personer. Som en del i detta åtgärdas nu osakliga löneskillnader kontinuerligt. Än återstår dock mycket arbete innan såväl genus- som mångfaldsperspektivet finns som en naturlig del i all kommunal planering.

2008 fullföljdes projektet kring

kommunens framtida organisation.

Genom olika förändringar omfördelades cirka 35 miljoner kronor.

Det är betydligt mindre än vad den ursprungliga planen förutsade var möjligt, och även mindre än vad de reviderade planerna förutsåg. För att klara av större omfördelningsmål krävs förändringar inom såväl de politiska strukturerna som inom förvaltningsorganisationen, något som inte kan göras utan en bred partipolitisk överenskommelse.

Under slutet av 2008 förändrades planeringsförutsättningarna för kommunen rejält. Istället för den långsamma avmattningen av konjunkturen som inletts under året, skapade den internationella finanskrisen en radikal omsvängning. Trots den försvagade internationella och nationella ekonomin står Örebro kommun stark. Det ekonomiska resultatet för 2008 ligger i nivå med budget. Ett antal engångskostnader har därefter belastat resultatet. Kostnadsökningstakten är hög, men hanterbar.

2008 års bokslut visar än en gång att Örebro är en stark kommun stadd i snabb utveckling och med stor potential. Vi ser med glädje fram emot att tillsammans med våra medborgare fortsätta det intensiva arbetet för en kommun i medborgarnas tjänst.

Staffan Werme
Kommunstyrelsens ordförande (FP)

Kommentar från kommunstyrelsens andre viceordförande

Ett år i skuggan av jobbkrisen

Jobbkrisen dominerade 2008 och gör det svårt att komma ihåg viktiga positiva händelser. Att vi blev fler örebroare som skapar förutsättningar för att förbättra välfärden. Att såväl sjukfrånvaron som energianvändningen i kommunens lokaler minskade, visar att aktiva insatser kan göra skillnad. Under året invigdes också nya E18, Conventum arena och ett nytt boende för ensamkommande flyktingbarn, bara för att nämna några exempel.

Glädjande är också att många enheter ville pröva ett ökat självbestämmande och arbeta mer långsiktighet i verksamheten, vilket under 2008 ledde till att fyra av kommunens verksamheter blev så kallade intraprenader. Nästa steg måste vara att alla kommunens medarbetare ska känna att deras kraft tas tillvara och att de har möjlighet att ta eget ansvar – intraprenad eller inte.

De positiva exemplen behövs för att visa på ljuset i tunneln; 2008 var ett år som varslade om sämre tider och visade behovet av breda överenskommelser för Örebros framtid.

Cyklandet minskade, handelindex försämrades och enligt uppgifter från SCB har det blivit svårare att komma till tals med politikerna i Örebro. När en samling för Örebro behövs som mest verkar den dessvärre vara som mest avlägsen.

Vi menar att Örebro kommun kan göra mer för att möta jobbkrisen och i december 2008 presenterade Socialdemokraterna och Vänsterpartiet en kompletteringsbudget med flera konkreta förslag på både besparingar och nysatningar, bland annat cirka 280 miljoner kronor i tidigarelagda investeringar samt satsningar på yrkestraineer, validering, stöd för kompetensutveckling i företag, studier för unga, starta eget, extra sommarjobb och ”gröna komma ut- jobb”. Inget av dessa förslag har fått stöd från kommunledningen.

Jobbkrisen gör det extra viktigt att kommunen agerar för att stärka Örebro på längre sikt, men inte heller i dessa frågor var det möjligt att skapa enighet och breda överenskommelser:

- Under året beslutade fraktföretaget TNT att flytta från Örebro flygplats och kommunledningens otydlighet om flygplatsens framtid har fått många företag och enskilda att oroas för hela regionens utveckling.
- Istället för att investera när byggkostnaderna sjunkit och när behovet av investeringar är extra stort, har exempelvis upprustningen av skolor avstannat liksom utvecklingsarbetet för Örebros västra stadsdelar. Boendesegregationen och klyftorna har ökat.
- Istället för att satsa mer på barnen har barngrupperna i förskolan ökat i storlek och ett vårdnadsbidrag för några få har fått äta upp utbyggnaden och kvalitetsökningen för alla barn i förskolan.

Också internt i den kommunala organisationen finns mycket som oroar:

- Under 2008 ökade centraliseringen av makt till Rådhuset och omorganisationen av administrationen bidrog dessutom till att mycket fördröjdes, försenades eller förkastades.
- Flera av de projekt som är viktiga för Örebros utveckling har jäktats fram eller slarvats bort. Två exempel är omläggningen av Köpmangatan som gick så fort att den fick göras om, och den planerade friidrottshallen vid universitetet.
- Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har sjunkit under året, när den i själva verket borde öka. Rätten till heltid är både en kvalitetsfråga och en jämställdhetsfråga. De insatser som kommunledningen säger sig göra har inte gett resultat.

Örebro kan bättre. Vi vet att det bästa sättet att bekämpa orättvisor är att arbeta ännu hårdare för nya jobb. I Örebro kommun måste vi göra vad vi kan och utgå från de förutsättningar vi faktiskt har. Därför krävs breda politiska överenskommelser, såväl i viktiga utvecklingsfrågor som i budgetfrågor. Det borde vara möjligt att hitta samsyn, men 2008 ökade motsättningarna och befäste både blockpolitiken med kommunledningens slutna ledarskap.

Slutligen vill jag å Socialdemokraternas och Vänsterpartiets vägnar rikta ett varmt tack till Örebro kommuns personal. Vi vet hur hårt ni kämpar och det arbete ni gör är storartat.

Lena Baastad (S)
2:e vice ordförande i kommunstyrelsen

Viktiga händelser i Örebro under 2008

- Vi blev 132 277 invånare i Örebro efter rekordökningen 1 848 personer på ett år.
- Open Art arrangerades med 71 tillfälliga konstverk under sommaren i centrala Örebro.
- Conventum arena invigdes.
- Adventskalendern syntes i Rådhusets fönster för andra året.
- Den första Örebrogalan gick av stapeln.
- E18 med motorväg mot Karlskoga blev klar.
- Ny webbplats och Kundtjänst (019-21 10 00) för Örebro kommun invigdes.
- Ombyggnaden av gator och torg i city påbörjades.
- Ett nytt exploateringsområde för företag skapades väster om Pilängen.
- 222 fler barn i de kommunala förskolorna och 64 fler barn i de enskilda förskolorna.
- 1 000 färre barn i kommunens regi i och med avveckling av tre grundskolor.
- Kommunen fick en servicepolicy, en tillgänglighetsgaranti och en klagomålsrutin.
- Väntetiden för plats i särskilt boende minskade till hälften.
- Åtta fältarbetare anställdes för att arbeta förebyggande bland ungdomar.
- Miljöfullmäktige ordnades med gymnasieelever som ledamöter.

Fem år i sammandrag

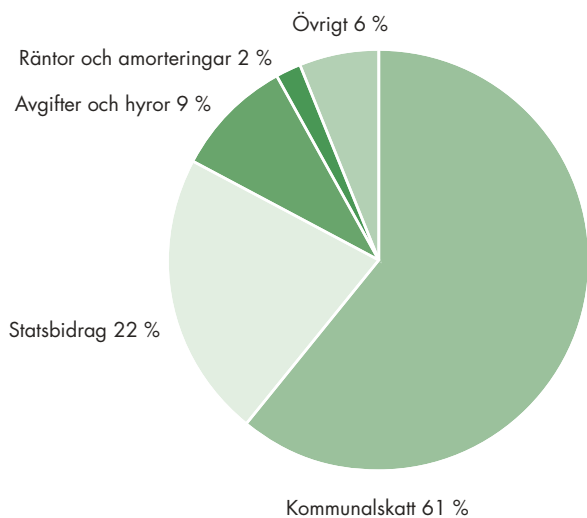
	2008	2007	2006	2005	2004
Antal invånare 31 december	132 277	130 429	128 977	127 733	126 982
Skattesats	21,22	21,22	21,22	21,22	21,22
Total skattesats	31,90	31,90	31,90	31,90	31,90
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	5 632	5 333	5 030	4 740	4 460
Skatteintäkter och statsbidrag, förändring i procent	5,6	6,0	6,1	6,3	2,4
Verksamhetens nettokostnader, mnkr (exkl. avskrivningar)	5 347	4 989	4 636	4 437	4 242
Av- och nedskrivningar	202	191	170	175	161
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar jämfört med skatteintäkter och statsbidrag i procent	98,5	97,1	95,6	97,3	98,7
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar, förändring i procent	7,1	7,8	4,2	4,7	-1,0
Finansnetto, mnkr	14	116	71	60	69
Resultat före extraordinära poster, mnkr*	97	268	294	190	126
Resultat före extraordinära poster jämfört med skatteintäkter i procent	1,7	5,0	5,9	4,0	2,8
Bruttoinvesteringar, mnkr	405	409	368	257	298
Nettoinvesteringar, mnkr	387	399	344	244	279
varav skattefinansierade, mnkr	323	335	299	194	233
varav taxefinansierade, mnkr	64	64	45	50	46
Nettoinvesteringar jämfört med skatteintäkter i procent	7	7,5	6,8	5,1	6,3
Självfinansieringsgrad av investeringar i procent	89	118	135	167	112
Tillgångar, mnkr	6 174	5 892	5 535	5 310	5 467
Skulder och avsättningar, mnkr	1 976	1 791	1 702	1 771	2 118
Eget kapital, mnkr	4 198	4 101	3 833	3 539	3 349
Förändring av eget kapital, mnkr	97	268	294	190	145
Soliditet, procent	68	70	69	67	61
Kommunens likvida medel, mnkr	303	206	326	358	352
Kortfristiga lån från koncernbolag, mnkr	242	226	163	95	68
Långfristig låneskuld, mnkr	69	128	189	193	420
Pensionsskuld, avsättning, mnkr	203	159	119	115	95
Pensionsskuld, ansvarsförbindelse, mnkr	3 040	2 998	2 558	2 346	2 311
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	9 530	9 378	9 353	9 261	9 359
Antal årsarbetare, visstidsanställda	1 162	1 248	1 292	1 128	1 084
Utbetalda löner, mnkr	3 095	2 968	2 831	2 666	2 593

*Större förändringar mellan 2007 och 2008

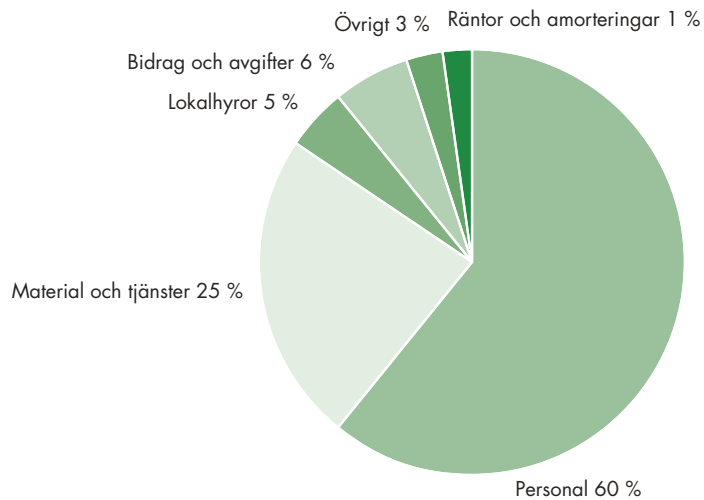
I resultatet för år 2008 ingår jämförelsestörande poster med 8,9 mnkr i verksamhetens intäkter och 77 mnkr i verksamhetens kostnader.

Så användes pengarna i kommunens verksamheter 2008

Intäkternas fördelning

Kostnadernas fördelning

100 kr fördelades så här

22 kr Grundskola

22 kr Äldreomsorg

11 kr Förskola

10 kr Funktionshindrade

10 kr Socialtjänst

8 kr Gymnasieskola

5 kr Fritid och kultur

5 kr Infrastruktur och skydd

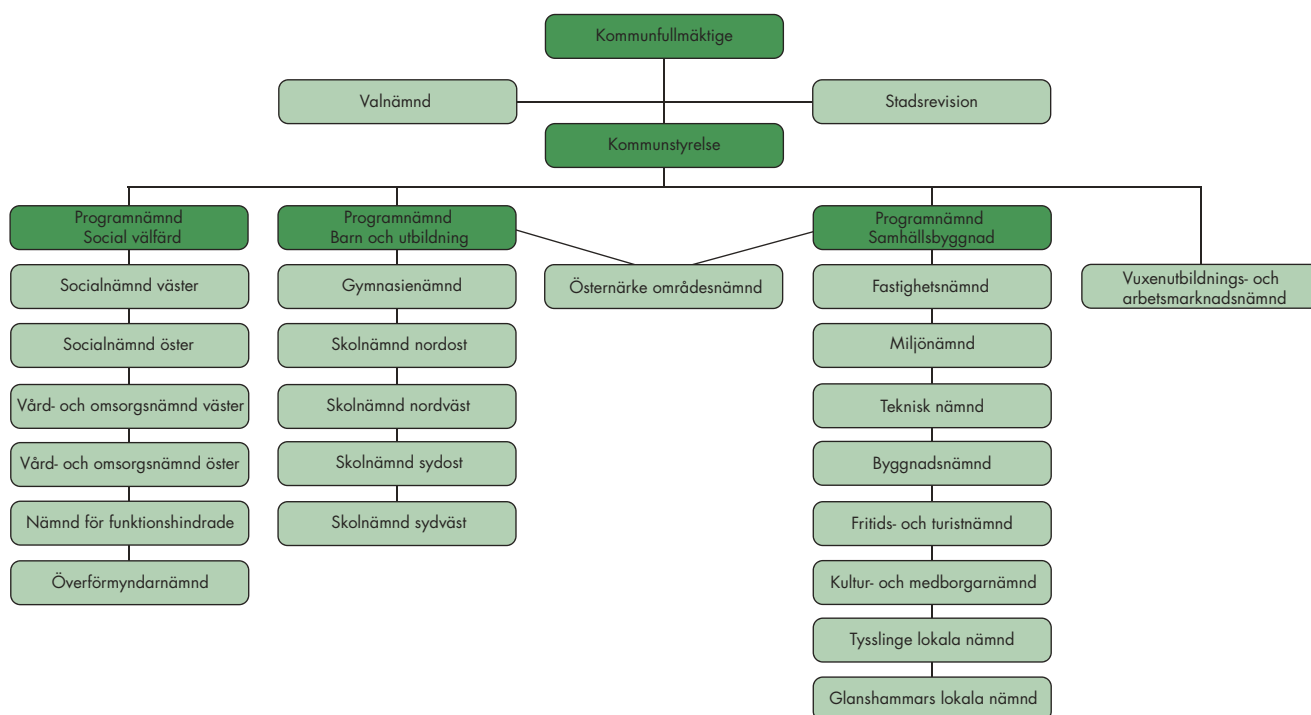
3 kr Övrig pedagogisk verksamhet

2 kr Affärsverksamhet

1 kr Arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagning

1 kr Politisk verksamhet

Kommunens organisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta sker med stöd av kommunens tre programnämnder samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Social välfärd

Vård- och omsorgsnämnderna ansvarar för service, vård och omsorg till äldre.

Nämnden för funktionshindrade ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Socialnämnderna ansvarar för socialtjänst. Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Barn och utbildning

Skolnämnderna ansvarar för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och den obligatoriska särskolan.

Gymnasienämnden ansvarar för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, Riksgymnasium för döva och hörselskadade elever (RGD-RGH), Riksgymnasiesärskola för döva och

hörselskadade elever, den kommunala teknikskolan (Komtek) och vissa utbildningar för vuxna.

Samhällsbyggnad

Programnämnden ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering och trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete. Nämnden har också ansvar för kollektivtrafiken.

Tekniska nämnden ansvarar för att tillgodose örebroarnas behov av service inom vatten, avlopp, renhållning, avfallshantering, väghållning och parkskötsel.

Fastighetsnämnden äger och förvaltar kommunens samtliga rörelsefastigheter, utom Tekniska nämndens specialfastigheter för sina verk.

Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggnadsverksamheten inom kommunen.

Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn enligt bl.a. miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen, tobakslagen, alkohollagen samt smittskyddslagen.

Fritids- och turistnämnden ansvarar bl.a. för skötseln av idrotts- och friluft-

anläggningar, inomhusbad, friluftsbad och för föreningsbidrag.

Kultur- och medborgarnämnden ansvarar för Kulturskolan, Bio Roxy, Örebro Konsthall, folkbibliotek, fritidsgårdsdrift och kommungemensam ungdomsverksamhet, medborgarservice samt stödjer och samordnar stadsutvecklingen.

De lokala nämnder i Tysslinge, Glanshammar och Östernärke ansvarar för ett medborgarkontor med vissa förvaltningsuppgifter samt att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling. Områdesnämnden i Östernärke utgör också skolnämnd.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för all vuxenutbildning: kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för funktionshindrade och svenska för invandrare (sfi) samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram.

Örebro utveckling

Samhällsutveckling

Året kännetecknades av finansoro, betydande börsnedgång och under hösten en kraftig inbromsning av ekonomin i såväl Sverige som i omvärlden. Kurserna på Stockholmsbörsen sjönk med 42 procent under året, vilket påverkade kommunens resultat i form av orealiserade kursförluster inom pensionsförvaltningen på 82 mnkr. Den begynnande lågkonjunkturen hann dock inte sätta några större spår i kommunens skatteintäkter under 2008.

Trots utvecklingen under 2008 är kommunens ekonomi fortsatt stark.

Befolkning

Örebro kommun har 132 277 invånare den 31 december 2008 och är Sveriges sjunde största kommun. Andelen kvinnor är 51,2 procent, den sjätte största bland alla kommuner.

Ung befolkning med många nationaliteter

Örebro har en ung befolkning med en stor andel invånare i åldern 20-30 år och en liten andel i åldern 40-80 år. Medelåldern är 39,8 år mot 41 år i riket.

I Örebro finns människor från alla delar av världen och fler än 150 olika länder, flest från Irak, Finland och Bosnien-Hercegovina. Nästan var femte örebroare har utländsk bakgrund (födda utrikes eller båda föräldrarna födda utomlands). Det är något mer än i riket totalt och andelen ökar stadigt. Mer än 80 procent av de senaste årens folkökning i Örebro består av personer med utländsk bakgrund, de flesta med ursprung i Asien.

Rekordstor befolkningsökning

1 777 födda år 2008 är det största antalet sedan 1971. Tillsammans med endast 1 224 avlidna resulterar det i det största födelseöverskottet sedan början på 1970-talet, 553 personer.

Samtidigt är inflyttningsöverskottet det största någonsin, 1 306 personer, vilket leder till att Örebro under 2008 upplever alla tiders största folkökning, 1 848 personer. Framförallt har

Örebro ett stort flyttnetto gentemot utlandet men också från andra kommuner inom Örebro län.

Fler förskolebarn och färre grundskolebarn

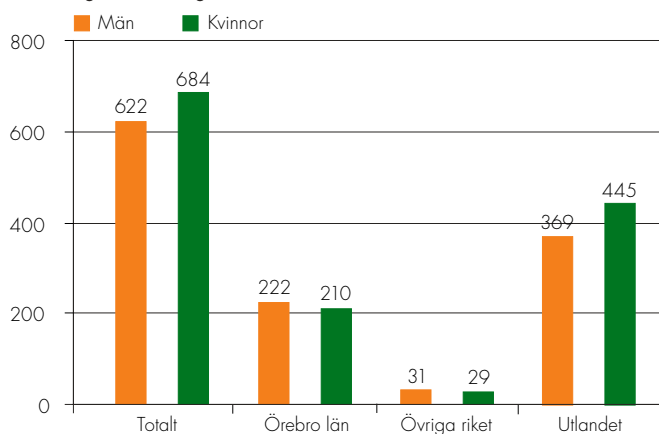
Antalet barn i förskoleålder 1-5 år ökar stadigt år för år och årets ökning med 396 är den största någonsin. Antalet barn i grundskoleålder 6-15 år minskar med 79, den minsta minskningen sedan 2002.

Fler pensionärer

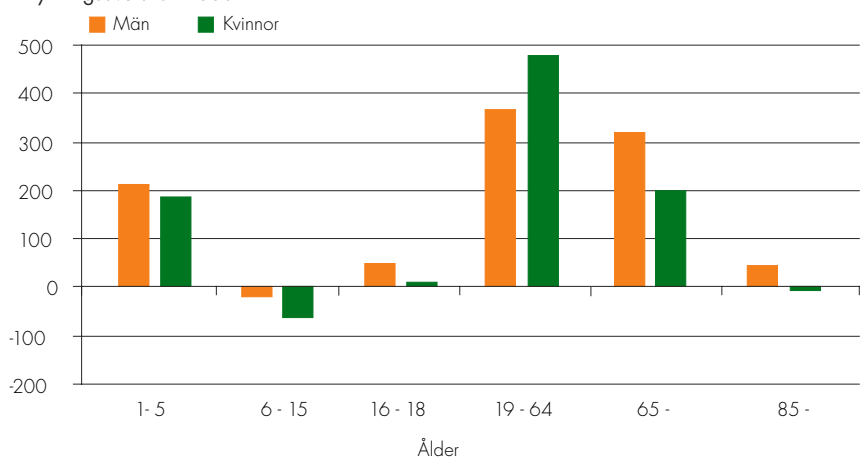
Sedan 2003 ökar antalet invånare 65 år och äldre. 2008 var ökningen 518 personer, den största ökningen någonsin. Ökningen sker till stor del i den yngsta delen av åldersgruppen där de första 40-talisterna återfinns. Våra äldsta invånare, 85 år och äldre, har länge ökat i antal, under 2008 stannade ökningen vid 37 personer.

Folkmängdsförändring 2008

Inflyttningsöverskott 2008

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling definieras som en utveckling som tillfredställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers behov. Det handlar om att långsiktigt förvalta och investera i mänskliga, sociala och fysiska resurser. I Örebro arbetar vi för att integrera och samordna de tre dimensionerna av hållbar utveckling den ekologiska – ett hållbart Örebro, den ekonomiska – ett attraktivt Örebro, samt den sociala – ett tryggt Örebro. Medborgaren är i centrum. Arbetet för hållbar utveckling utgår från att människor är olika, med olika möjligheter och behov. Tre perspektiv ska finnas med; barnperspektivet, genusperspektivet och mångfaldsperspektivet.

Jämställdhet mellan män och kvinnor är en central förutsättning för hållbar utveckling.

Mångfaldsperspektivet, där olika individer, med olika förutsättningar, bakgrund och etnisk tillhörighet tillmäts samma betydelse, kan illustreras med att flera stadsdelar fått mötesplatser för dialog, kunskap och erfarenhetsutbyte.

Örebro kommun ska vara en föregångare i ekologiskt hållbar utveckling med ett speciellt fokus på klimatförändringarna. Tre styrdokument som bland annat berör klimatfrågan har antagits under året: Transportplan för Örebro kommun, samt resepolicy och reseriktlinjer.

Örebro kommun är en av 15 städer som deltagit i ett tvåårigt EU-projekt vars engelska titel var Integrated Solutions for Sustainability Management in Baltic Cities. Projektet avslutades våren 2008 med presentation av en verktygslåda som hjälper lokala myndigheter utveckla en organisationsenhet med uppgift att säkra att stadens utveckling är hållbar.

Under året avslutade vi även andra projekt och fyra projektansökningar lämnades in till EU-kommissionen under våren och hösten. Ett av dessa projekt - New Bridges – antogs senhösten 2008. Klimatkontoret och vår internationella samordnare har

deltagit i ett stort projektarbete om transportutveckling som Regionförbundet Örebro samordnar. Ansökningsomgången öppnas i februari 2009 och ansökan ska lämnas in under våren 2009.

Ekonomisk dimension

Under andra kvartalet 2008 startade 223 nya företag i kommunen. Jämfört med andra kvartalet 2007 ökade nyföretagandet med 22 procent. De fyra senaste kvartalen startades 810 företag. Örebro har en betydligt starkare tillväxt än landet.

Två nya projekt med sikte på entreprenörskap i skolan har startats och en näringslivsutveckling inom kultur- och bilsportområdet har inletts.

Örebro kommun har tillsammans med Örebro universitet, Regionförbundet Örebro, Inkubera och fastighetsbolaget Klöver tagit fram en affärsplan för en "teknikpark" i Örebro med arbetsnamnet Örebro Business and Science Arena.

Social dimension

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har beslutat avsätta 1 mnkr för att genomföra ett kom-mungemensamt utvecklingsarbete för jämställdhetsintegrering. Kommunen har fått 2,5 mnkr i projektmedel för utveckling av jämställdhetsintegrering av Sveriges Kommuner och Landsting. Projektet ska höja kunskapsnivån och skapa bättre förståelse och förutsättningar för en jämställd organisation. Jämtegrering är en specifik strategi för att se till att jämställdhet finns i sakfrågorna och bärs av ordinarie verksamheter. Brukarna och medborgarna ska märka att vi har ett bra och medvetet bemötande och ett genomtänkt tjänsteutbud med ett genusperspektiv.

Kommunen tog under året initiativ till förbättringar av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Vi kartlade såväl fysisk tillgänglighet som bemötande och delaktighet i våra verksamheter och informerade om de behov som finns utifrån olika funktionsnedsättningar. Utöver ökad

medvetenhet om handikapperspektivet resulterades detta i konkreta krav på att undanröja hinder för att få ett tillgängligt samhälle. Kommunstyrelsen har antagit en plan för tillgänglighet och användbarhet i inne- och utemiljö.

Folkhälsoarbetet har anpassats för att på bästa sätt vara samordnad med kommunens uppdrag för jämställdhet, integration, mångfald och barns rättigheter i enlighet med Barnkonventionen. Barns och ungdomars lika villkor och levnadsvanor har haft högsta prioritet. Det strategiska arbetet har inriktats på att ge stöd till:

- förskolor och skolors arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling
- användningen av verktyg och övningsbank för likabehandling och socialt och emotionellt lärande
- användningen av konceptet Hälsofrämjande stadsdel i fyra stadsdelar
- gymnasieskolornas hälsofrämjande arbete
- utveckling av familjecentralernas hälsofrämjande arbete.

Ekologisk dimension

Arbetet med att säkerställa en hållbar utveckling på lång sikt är kommunstyrelsens mest strategiska utvecklingsområde. För att möta kravet på ett långsiktigt strategiskt arbete för att minska riskerna för negativ klimatpåverkan i alla avseenden har kommunen inrättat ett klimatkontor som ett strategiskt viktigt verktyg i vårt miljö- och klimatarbete.

Hur Örebro kommun arbetar för hållbar utveckling och vilka insatser som gjorts framgår av nämndernas års-

rapporter. En sammanfattning av resultat 2008 redovisar vi här:

Socialt hållbar utveckling

+	-
Örebro kommuns befolkning ökade med 1 848 personer.	
I Örebro finns människor från alla delar av världen och mer än 150 olika länder.	
Medborgarna upplever Örebro som en öppen och tillgänglig kommun.	Medborgarna är mindre nöjda med möjligheterna att kunna påverka kommunala verksamheter och beslut.
I Örebro kommun ökade valdeltagandet 2006 jämfört med 2002 och 1998.	Valdeltagande minskade något mer i distrikt som redan 2002 hade lågt valdeltagande.
Jämställdheten – uttryckt i Jämindex – rankas till 42:a plats bland Sveriges kommuner. Det är en förbättring jämfört med föregående mätning.	Män har lägre utbildningsnivå än kvinnor. Större andel låginkomsttagare bland kvinnor än bland män. Kvinnors ohälsotal är markant högre än mäns.
Det allmänna hälsotillståndet i befolkningen har gradvis förbättrats sedan år 2000.	
Hälsan – uttryckt i ohälsotal – fortsätter att förbättras.	Det är stora hälsoskillnader mellan befolkningen i olika bostadsområden.
Många tecken finns på bättre hälsa bland barn och ungdomar.	Flickor mår sämre än pojkar. Den psykiska ohälsan bland flickor oroar. Övervikt bland ungdomar oroar.
Alkohol och rökning minskar bland ungdomar.	Flickors alkoholkonsumtion oroar.
Antalet anmälda brott fortsätter att minska.	
De flesta trivs, är trygga och känner gemenskap i sitt bostadsområde.	Kvinnor i innerstaden och i hyreshusområden avstår i större utsträckning än män från att gå ut av rädsla för att bli överfallna eller utsatta för våld.

Ekonomiskt hållbar utveckling

+	-
Sysselsättningen har ökat något mellan åren 2005- 2007.	Skillnaderna i förvävsfrekvens mellan olika områden består. Skillnaden i förvävsfrekvens mellan födda i Sverige och utrikes födda består.
Andelen lågutbildade minskar och andelen med hög utbildning ökar.	Skillnader i utbildningsnivå mellan olika bostadsområden ökar.
De flesta barn i Örebro lever i familjer med god ekonomi.	Barnfamiljer i de stora hyreshusområdena har lägre inkomst än de i Örebro som helhet.

Ekologiskt hållbar utveckling

+	-
	Elförbrukningen ökar.
Fjärrvärmenätet byggs ut samtidigt som förbrukad värme (GWh) minskar.	Under 2008 ökade CO ₂ -utsläppen från fjärrvärmeproduktionen jämfört med 2007.
Resandet med stadsbussarna ökar stadigt, om än från en låg nivå.	Cyklandet minskar något.
Antalet tunga fordon i Örebro tätort minskar.	Vägratrafiken ökar totalt sett eller ligger kvar på oförändrad hög nivå.
Halterna bensen och kvävedioxid har minskat och är nu på låga nivåer.	Halten partiklar (PM ₁₀) uppfyller miljö kvalitetsnormen men är fortfarande på nivåer som är skadliga för vår hälsa.
	Arealen ekologiskt odlad mark minskar.
Radonhalten i skolor och förskolor ligger under riktvärdet.	
Framgångsrikt våtmarksarbete gynnar friluftsliv och den biologiska mångfalden.	Många vattendrag och sjöar behöver åtgärder för att nå god ekologisk status.

Bostäder

Ökat bostadsbyggande

Målet är att skapa en blandad bebyggelse med kvalitativa och trygga boendemiljöer som passar alla, nya som gamla örebroare. Örebro är centralort i regionen och många pendlar hit till sitt arbete.

Cirka 9 600 örebroare pendlar ut till sitt arbetsställe utanför Örebro medan 15 100 pendlar in till sitt arbete i Örebro. Betydligt fler män än kvinnor pendlar.

Den rekordstora inflyttningen ger indikationer på att Örebro har lyckats i ambitionen att vara en attraktiv kommun på bostadsmarknaden. Möjligheterna att hitta ett boende som motsvarar efterfrågan har förstärkts under 2008. Antalet beviljade bygglov ökade och under året beviljades bygglov för 668 bostäder med blandade upplåtelseformer. Största andelen var bostadsrätter. I all planering inför ny- och ombyggnation beaktas ekologiska grundprinciper med energieffektiva hus och ett kretsloppstänkande.

Vårens medborgarundersökning visar dock på en svag försämring i betygsindexet där örebroarna ger betyg på tillgången till bostäder. Men fler personer än tidigare, kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till Örebro.

Näringsliv och arbetsmarknad

Officiell statistik visar att antalet förvärvsarbetande har ökat med 1 890 personer. Sysselsättningsgraden bland

örebroarna var 76,4 procent i 2007 års statistik, i riket 79,9 procent. Arbetslösheten har fortsatt att minska under 2008, både den öppna arbetslösheten och den där alla i arbetsmarknadsprogram ingår. Av medborgarundersökningen framgår också att antalet örebroare som ser positivt på arbetsmöjligheterna i Örebro har ökat. Ungdomsarbetslösheten och arbetslösheten bland invånare med utländsk bakgrund är högre än i riket i genomsnitt.

Sex procent av Örebros befolkning får försörjningsstöd. I Sveriges kommuner och landstings undersökning "Kommunens kvalitet i korthet" kan man se att Örebro tillhör en av de kommuner som har en stor andel personer med försörjningsstöd.

Under 2008 startades åtta nya företag per 1 000 invånare i Örebro, vilket är högre än riksgenomsnittet.

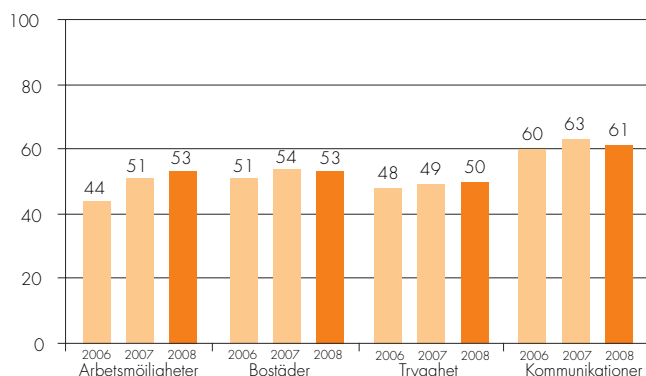
Det finns drygt 10 000 företag i Örebro kommun, de flesta inom handel, bygg- och fastighetsverksamhet. I Örebro finns knappt 100 företag med 100 eller fler anställda, många med färre än fem anställda. Knappt 6 000 är enmansföretag. Kommunen och landstinget är de största arbetsgivarna.

Den pågående strukturomvandlingen i Örebro visar att tjänstenärningen ökar mer än industrinärningen. I Örebro finns drygt 5 400 tjänsteföretag varav närmare 1 600 är inriktade på uppdragsverksamhet till andra företag och offentlig sektor.

Företagsetableringar

- Elon Elkedjan Logistics med centrallager för vitvaror utökade sitt befintliga lager med ca 15 000 kvm och omfattar nu ca 30 000 kvm.
- Atlas Copco Rock Drills utökade sin verksamhet med ett centralt höglager på ca 5000 kvm.
- Beijer Byggmaterial etablerade ett centrallager på ca 5 000 kvm.
- Axfood Närlivs byggde ut sitt lager till ca 15 000 kvm.
- Posten Logistik etablerade ett lager på ca 6 000 kvm för sin pallgodshantering.
- NetOnNet etablerade en lagershop på ca 5 000 kvm.
- Lek & Buslandet kom till stan, Europas största lekland inomhus med ca 7 000 kvm.
- Arver Lastbilar byggde ny verkstadsanläggning i Berglunda intill E 18/E 20.
- Bauhaus invigde sitt nya byggvaruhus på ca 15 000 kvm i Mariebergsområdet.
- Utbyggnaden av Mariebergsområdet fortsatte med ombyggnation av Mariebergs köpcentrum, nybyggnation av Coop Forum och fastigheter för sällanköpshandel i södra delen av området.
- Ombyggnation av galleriorna Krämaren och Oscar C i centrala Örebro.
- Nytt huvudkontor och centrallager för Ejot & Avdel.
- Swedol slutförde sin flytt av centrallagret från Stockholm till Örebro.

Medborgarnas attityder till Örebro som en plats att bo och leva på (NRI)

Riskbedömning

Örebro har en stor variation i näringslivsstrukturen med många företag i olika branscher. Bedömningen har hittills varit att det råder en stabil situation för näringslivet och att risken för att Örebro kommun skulle drabbas hårt av företagsnedläggningar är begränsad. Den rådande allmänna samhällskrisen visar dock att även Örebro påverkas i kristider.

Genom de omfattande om- och tillbyggnationer som sker och har skett i Mariebergsområdet och city kan Örebro förhoppningsvis ta tillbaka förlorade andelar på handelsområdet.

Borgensåtaganden är en riskfaktor som kan påverka kommunens ekonomi. Örebro kommuns borgensåtaganden uppgår till totalt 5 192 mnkr den 31 december 2008, en ökning med 293 mnkr jämfört med året innan. 99 procent eller 5 127 mnkr (4 829 mnkr 2007) rör majoritetsägda bolag, varav Örebrobostäder AB utgör den största delen med cirka 3 193 mnkr (3 003 mnkr 2007). Ekonomin inom kommunens bolagskoncern är sammantaget stark och borgensriskerna är små. Örebrobostäder AB har en god och stabil ekonomi sedan många år och 2008 års bokslut bekräftar detta.

Övriga borgensåtaganden innefattar delägda bolag, stiftelser, bostadsrättsföreningar, egna hem med bostadslån samt föreningar och organisationer. Risken för att denna del av borgensåtagandet på cirka 65 mnkr (70 mnkr 2007) ska behöva infrias är liten. Borgen kan behöva infrias för den del av åtagandet som gäller kommunens förlustansvar för egna hem, men under 2008 har kommunen inte behövt infria några sådana borgensåtaganden.

Örebro kommun genomförde under 2008 en risk- och sårbarhetsanalys. Analysen visar att det i fortsatt arbete med att minimera och hantera risker är särskilt viktigt att vidta åtgärder för att minska risker relaterade till;

- farlig godshantering på landsväg och järnväg genom Örebro
- kommunens vattenförsörjning
- störningar i elförsörjningen
- större ovädersstörningar
- pandemier
- större trafik- eller järnvägsolycka

Nätverk och internationella kontakter

Representanter från kommunen har medverkat i 10-15 internationella konferenser och nätverksträffar. Vi har inte varit lika aktiva under 2008 som tidigare när det gäller att komma med i nya projekt. Örebro har under året tagit emot ett tiotal internationella besök från vänorterna Kolding, Terrassa och Yantai. Övriga besök kom från Island, Polen, Elfenbenskusten, England, Estland och Frankrike.

En öppen kommun

Under 2008 har kommunens gemensamma utvecklingsarbete inriktats på att öppna upp kommunen och ge örebroarna bättre förutsättningar att ta del av kommunens tjänster och kunna göra egna val. Ingången i kommunen har blivit tydligare genom en ny webb som utgår från medborgarnas behov och en tydlig telefongång (kundtjänst) där svar ska kunna ges direkt. En indikation på att vi är på rätt väg är att Örebro är den kommun som uppnår högst resultat i informationsundersökningen inom ramen för Sveriges kommuner och landstings projekt "Kommunens kvalitet i korthet". Resultatet tas fram genom en extern mätning av kommunens webbsida. Örebro får index 81 av 100 möjliga. Servicegarantier för tjänster inom flera verksamhetsområden har fastställts av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges möten går att följa via webbsändningar. Gymnasieelever har getts möjlighet att vara med i processen med att prioritera i investeringsbudgeten.

Medborgarna om Örebro kommuns verksamheter, Nöjd- Medborgar- Index NMI
Örebroarnas bedömning av kommunens verksamheter har undersökts de senaste tre åren. 2008 blev det sammanvägda Nöjd- Medborgar- Index (NMI) 57. Ju högre värdet är desto bättre betyg har kommunens medborgare gett sin kommun. Örebro betyg är bättre än genomsnittet (54) för de omkring hundra kommuner som deltagit i undersökningen.

I Örebro kommun är det framför allt verksamheterna Gator och vägar, Stöd för utsatta personer, Miljöarbete samt Grundskolan som bör uppmärksammas. De verksamheterna har fått relativt låga betygsindex och har relativt stor påverkan på helhetsbetyget. Även förbättringar av betygsindexen för verksamheterna Renhållningen samt Fritid - Idrott förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NMI.

Medborgarna om Örebro som en plats att bo och leva på, Nöjd- Region- Index NRI
Örebroarnas bedömning av kommunens verksamheter har undersökts de senaste tre åren. 2008 blev det sammanvägda Nöjd- Region- Index (NRI) 67. Ju högre värdet är desto bättre betyg har kommunens medborgare gett sin kommun. Örebro betyg är bättre än genomsnittet (64) för de omkring hundra kommuner som deltagit i undersökningen.

I Örebro kommun är det framför allt faktorerna Arbetsmöjligheter och Bostäder som bör uppmärksammas. De faktorerna har fått relativt låga betygsindex och har relativt stor påverkan på helhetsbetyget NRI för Örebro kommun. Även förbättringar av betygsindexen för faktorerna Fritid, Miljö och Kommersiellt utbud förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NRI.

Medborgarna om inflyttandet i Örebro kommun, Nöjd- Inflyttande- Index NII
Örebroarnas bedömning av kommunens verksamheter har undersökts de senaste tre åren. 2008 blev det sammanvägda Nöjd- Inflyttande- Index (NII) 42. Ju högre värdet är desto bättre betyg har kommunens medborgare gett sin kommun. Örebro betyg är i nivå med genomsnittet (41) för de omkring hundra kommuner som deltagit i undersökningen.

I Örebro kommun är det framför allt faktorerna Förtroende och Påverkan som bör uppmärksammas. De faktorerna har fått relativt låga betygsindex och har stor påverkan på helhetsbetyget NII.

Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys

Efter flera år av mycket goda resultat sjönk resultatet 2008 till 97 mnkr. Till stor del kan försämringen förklaras av jämförelsestörande poster av engångskaraktär samt orealiserade kursförluster som en följd av börsnedgången 2008. Kommunens ordinarie verksamhet har bedrivits inom fastställt driftbudgetutrymme. Investeringsnivån är fortsatt hög, men har kunnat finansieras genom de senaste årens goda resultat. Låneskulden har fortsatt att minska. Kommunens ekonomi var således fortsatt stark under 2008.

Läget för den kommunala ekonomin de närmaste åren är dock mer bekymmersam. Lågkonjunktur och minskad sysselsättning innebär en betydligt lägre skatteintäktsökning än vad som gällt för de senaste åren. Skatteprognoserna har skrivits ner i flera omgångar under vintern och det är fortsatt stor osäkerhet om vilka ekonomiska förutsättningar som kommer att gälla för kommunerna de närmaste åren. Den nu aktuella skatteprognosen visar på ett intäktsbortfall för Örebro kommun år 2011 med upp till 340 mnkr, eller nästan en och en halv skattekrona, jämfört med förutsättningarna när den aktuella ekonomiska planen togs i kommunfullmäktige i juni 2008.

Kommunstyrelsen har beslutat om kostnadsreducerande åtgärder för år 2009 – 2011 i syfte att bibehålla en fortsatt god ekonomi. Kommunen behöver dock skapa ett stort handlingsutrymme för eventuellt ytterligare försämrade ekonomiska förutsättningar framöver.

Det ekonomiska läget gör det viktigt att få ned investeringsnivåerna så att de överensstämmer med målet för att bibehålla en stabilitet i ekonomin.

Uppföljning av kommunfullmäktiges finansiella mål

Kommunfullmäktige fastställde i budgeten tre ekonomiska och finansiella mål för kommunen år 2008.

Årets resultat

Kommunens resultat för år 2008 uppgår till 97,0 mnkr. I resultatet ingår jämförelsestörande poster på sammanlagt 68 mnkr.

De jämförelsestörande posterna var följande:

- Avsättning till Citybanan 58 mnkr
- Omställningskostnader inom FRAM-projektet 19 mnkr
- Vinster vid tomträttsförsäljning - 4 mnkr
- Realisationsvinster för anläggningstillgångar - 5 mnkr

Exkluderat de jämförelsestörande posterna uppgår resultatet till 165 mnkr. Jämfört med 2007 försvagas resultatet exkl. jämförelsestörande poster med 65 mnkr. Den främsta förklaringen till detta är orealiserade kursförluster inom pensionsförvaltningen på 82 mnkr.

Relateras resultatet exkl. jämförelsestörande poster till skatteintäkter redovisar kommunen ett resultat 2008 på 2,9 procent. Resultatet ligger över den nivå som brukar betraktas som god ekonomisk hushållning, dvs. cirka 2 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår under 2008 till 5 632 mnkr, vilket är en ökning med 299 mnkr eller 5,6 procent. Bakom den relativt stora ökningen ligger positiva avräkningar från år 2007.

Verksamhetens nettokostnader har ökat med 6,4 procent jämfört med år 2007. Kostnadsökningstakten är något lägre än 2007 men betydligt högre än de nivåer som varit under de senaste åren dessförinnan.

Liksom 2007 redovisar driftnämnderna samlat ett överskott mot budget 2008, med 56 mnkr (79 mnkr år 2007). Kommunens verksamhet har alltså finansierats inom fastställt driftbudgetutrymme.

Mer detaljerad information om ekonomi, verksamhet och viktiga händelser inom respektive programnämnd, kommunstyrelsen och övriga nämnder redovisar vi under avsnittet Verksamheten i Örebro kommuns nämnder.

Citybanan

Kommunfullmäktige beslutade i mars 2007 (§ 59) att godkänna ett förslag till avsiktsförklaring, under förutsättning att samtliga övriga parter lämnar sina godkännanden. I protokollets ärendebeskrivning framgår bland annat att angivet belopp för Örebro läns del ska fördelas enligt vad som senare kan överenskommas. Det har redan från början varit klart att Örebro läns landsting skulle svara för 50 procent av länets kostnader och att övriga 50 procent skulle fördelas mellan länets primärkommuner. Enligt förslaget till avtal med staten skulle länstrafikhusvudmannen vara motpart till staten. Med utgångspunkt från detta var utgångsläget för hur kostnaderna skulle fördelas, de ägarandelar som framgår av länstrafikens konsortialavtal. Som en konsekvens av detta gjorde Örebro kommun en avsättning med motsvarande belopp, 40 mnkr, i 2007 års bokslut.

De fortsatta förhandlingarna i länet har resulterat i att länets övriga

Mål för 2008	Resultat 2008	Måluppfyllelse
Årets resultat ska uppgå till lägst 175 mnkr	97 mnkr	Ej uppfyllt
Investeringsnivån för den skattefinansierade verksamheten ska uppgå till högst 250 mnkr	323 mnkr	Ej uppfyllt
Låneskulden får uppgå till högst 400 mnkr	69 mnkr	Uppfyllt

primärkommuner har avstått från att medverka i medfinansieringen av Citybanan. Örebro kommun har i detta läge känt ett ansvar att infria primärkommunernas hela åtagande gentemot staten. Detta belopp, som för övriga primärkommuner i länet uppgår till 52,7 mnkr, kommer kommunfullmäktige att föreslås besluta om när 2008 års bokslut behandlas. Till detta kommer en uppräknings beloppet enligt det index som överenskommit i avtalet, vilket motsvarar 4,8 mnkr för år 2008.

Länets övriga primärkommuner ska istället för att medverka i medfinansieringen av Citybanan göra en satsning på att utveckla kollektivtrafiken i Örebro län med ett ekonomiskt åtagande som motsvarar deras kostnadsandel enligt konsortialavtalet för länstrafiken. Det innebär att de ska satsa 52,7 mnkr på att utveckla kollektivtrafiken i länet. Dessa 52,7 mnkr ska uppräknas med samma index som tillämpas för uppräkningsindex i medfinansieringen av Citybanan.

Avstämning mot balanskravet
Kommunallagens balanskrav kräver att kommunerna skall redovisa ett positivt resultat i bokslut. Resultatet för 2008, justerat enligt kommunlagens krav, visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans.

Balanskravutredning, mnkr	
Årets resultat	97
Realisationsvinster på anläggnings- tillgångar	- 4,6
Omställningskostnader	19
Resultat enligt balanskravet	111,4

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick till 387 mnkr (399 mnkr 2007) och investeringsbudgeten uppgick till 540 mnkr. De skattefinansierade investeringarna var 323 mnkr, vilket är betydligt över kommunfullmäktiges mål på 250 mnkr och 13 mnkr högre än 2007. Investeringsnivån har dock kunnat finansieras genom de goda driftresultat som kommunen haft de senaste åren.

Investeringar VA

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (§ 30) framgår att medel får avsättas för framtida investeringar. För att göra en sådan avsättning skall det finnas en särskild investeringsplan där en bestämd åtgärd anges, vilka kostnaderna bedöms bli samt när i tiden åtgärden ska genomföras.

Kommunen avser att investera 25 mnkr i kväverening i avloppsverket med start år 2009. Denna avsättning finansieras via ackumulerade överskott i VA-verksamheten och redovisas som en del av eget kapital i kommunens balansräkning.

Låneskulden

Kommunens långfristiga låneskuld har amorterats ned under de senaste åren och uppgår till 69 mnkr i 2008 års bokslut. Detta innebär att kommunfullmäktiges mål att låneskulden ska kunna variera mellan 0 och 400 mnkr har klarats även år 2008. Kommunens goda ekonomiska resultat har skapat utrymme för att finansiera årets investeringar utan nyupplåning. Denna minskade lånefinansiering har skett medvetet utifrån kommunens mål att nå och bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomi.

Pensionsskulden och placerade pensionsmedel

Kommunfullmäktige fastställde i december 1999 riktlinjer för hantering av kommunens pensionsskuld och förvaltning av placerade medel för pensionsändamål. Avsikten med dessa placerade medel är att kommunen ska kunna hantera de stora utbetalningarna av pensioner under perioden 2015-2024 på ett sätt som minimerar konsekvenserna för kommunens egentliga verksamhet.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 3 243 mnkr i bokslut 2008, varav 3 040 mnkr avser pensionsåtaganden för åren före 1998. Kommunens placeringar för pensionsmedel uppgår till 877 mnkr eller till 27 procent av det samlade pensionså-

tagandet. Under åren 2006-2008 har kommunen beslutat att avsätta och placera ytterligare 150 mnkr för den delen av pensionsåtagandet som avser åren före 1998. Därmed har kommunens återlån av tidigare placerade pensionsmedel till investeringar minskat till 100 mnkr. En ytterligare avsättning av medel till denna del av pensionsåtagandet bör göras efter 2008 års bokslut.

Sammanställd redovisning

Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser. Avsikten med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi, oberoende av vilken juridisk form som verksamheten bedrivs i.

Den verksamhet, som bedrivs i förvaltningsform, är den dominerande delen i den sammanställda redovisningen. Därför överensstämmer det sammanställda resultatet i normalfallet väl med den ekonomiska utvecklingen för Örebro kommun.

Den sammanställda resultaträkningen visar på ett resultat på 141 mnkr (315 mnkr 2007). Balansräkningen har en omslutning på nästan 13 mdkr och det egna kapitalet uppgår till 4,7 mdkr den 31 december 2008. Mer information ger vi i avsnittet Sammanställd redovisning.

Kommunfullmäktige har fastställt särskilda ägardirektiv för de majoritetsägda aktiebolagen. Årets resultat och verksamhet för dessa aktiebolag bedöms i huvudsak överensstämma med kommunens mål för företagens verksamhet. I avsnittet Kommunens företag ger vi mer information om de olika företagens ändamål, ekonomiska resultat och verksamhet.

Driftsredovisning per nämnd (mnr)

Driftsnämnd/anslag	Bokslut 2008			Budget 2008	Budget avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto		
Barn och utbildning	2 933,8	583,8	2 350,0	2 344,2	- 5,8
Skolnämnd nordost	286,2	5,4	280,9	282,3	1,4
Skolnämnd nordväst	487,3	20,6	466,7	475,8	9,0
Skolnämnd sydost	511,8	7,7	504,1	500,3	- 3,8
Skolnämnd sydväst	389,3	11,2	378,1	381,5	3,5
Gymnasienämnden	818,7	428,0	390,8	392,2	1,5
Östernärke områdesnämnd	93,9	2,1	91,8	83,5	- 8,3
Programnämnden	346,5	108,9	237,7	228,5	- 9,2
Social välfärd	2 573,3	340,4	2 232,9	2 257,2	24,3
Socialnämnd öster	236,4	44,0	192,5	200,0	7,5
Socialnämnd väster	371,8	37,1	334,7	327,4	- 7,2
Vård- och omsorgsnämnd öster	664,4	31,9	632,4	640,8	8,4
Vård- och omsorgsnämnd väster	511,5	25,4	486,1	495,2	9,2
Nämnden för funktionshindrade	681,9	124,8	557,1	558,7	1,6
Överförmyndarnämnden	6,4	0,3	6,1	6,1	- 0,1
Programnämnden	101,0	76,9	24,1	29,0	5,0
Samhällsbyggnad	1 026,9	406,4	620,5	651,4	31,0
Fastighetsnämnden	85,1	26,0	59,1	63,5	4,4
Miljönämnden	18,9	8,3	10,6	12,2	1,6
Tekniska nämnden exklusive VA och avfall	330,0	215,3	114,7	128,0	13,3
Byggnadsnämnden	54,1	30,3	23,8	23,9	0,1
Kollektivtrafik	154,2	12,6	141,6	140,2	- 1,4
Mark	46,2	52,9	- 6,7	3,3	10,0
Kultur- och medborgarnämnden	170,7	21,5	149,2	151,7	2,4
Fritids- och turistnämnden	119,8	34,2	85,7	85,7	0,0
Glanshammars lokala nämnd	4,1	0,3	3,8	4,0	0,2
Tysslinge lokala nämnd	4,4	0,4	3,9	3,9	0,0
Östernärke områdesnämnd	5,8	0,9	4,9	4,7	- 0,2
Programnämnden	33,6	3,9	29,7	30,3	0,6
Rörelsefastigheter	828,3	825,0	3,2	0,0	- 3,2
Fordonsgas	3,2	2,1	1,1	1,4	0,3
Taxefinansierade verksamheter	288,0	295,0	- 7,0	0,0	7,0
Avfall	130,1	145,4	- 15,3	0,0	15,3
VAI	157,9	149,6	8,3	0,0	- 8,3
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	244,4	49,6	194,8	198,4	3,6
Kommunstyrelsen	194,1	19,3	174,8	173,1	- 1,7
Kommunledningen	31,7	0,4	31,3	33,9	2,6
Kommunledningskontoret	162,4	18,9	143,5	139,1	- 4,4
Stadsrevisionen	2,3		2,3	2,5	0,2
Valnämnden	0,1		0,1	0,2	0,1
Summa nämnder	8 094,3	2 521,7	5 572,6	5 628,3	55,7

Driftnämnd/anslag	Bokslut 2008			Budget 2008	Budget avvikelse
	Kostnader	Intäkter	Netto		
KS - kommungemensamt	148,3	158,2	- 9,9	4,2	14,1
Till kommunstyrelsens förfogande	0,4		0,4	23,6	23,2
Kommungemensamma verksamheter	86,8	11,1	75,7	55,5	- 20,2
Kommungemensamma statsbidrag	0,0	147,2	- 147,2	- 136,1	11,1
Flyktingstatsbidrag m.m.		96,2	- 96,2	- 84,5	11,7
Maxtaxa barnomsorg		50,9	- 50,9	- 51,6	- 0,7
Nerikes brandkår	61,2		61,2	61,2	0,0
Finansiering	- 204,8	10,8	- 215,6	- 308,1	- 92,4
Personalförsäkring	- 212,2		- 212,2	- 202,0	10,2
Pensionskostnader	319,2	1,2	317,9	268,9	- 49,0
Semesterlöneskulturförändring	9,0		9,0	10,0	1,0
Kapitalkostnader	- 342,9		- 342,9	- 335,0	7,9
Avsättning Citybanan	57,5		57,5	0,0	- 57,5
Försäljning av tomträtter		4,3	- 4,3	- 5,0	- 0,7
Markarbeten Lillåstrandskolan	3,7		3,7	0,0	- 3,7
Internt avkastningskrav fastigheter	- 45,2		- 45,2	- 45,2	0,0
Avskrivning lån	0,4		0,4	0,2	- 0,2
Avgifter, ersättningar och intern ränta	5,7	5,3	0,4	0,0	- 0,4
Driftsbudget totalt	8 037,8	2 690,8	5 347,0	5 324,4	- 22,6
Avgår interna poster	- 1 007,4	- 1 007,4			
Verksamhetens kostnader / intäkter	7 030,4	1 683,4	5 347,0	5 324,4	- 22,6

Investeringsredovisning (mnkr)

	Budget	Inkomster	Utgifter	Netto	Avvikelse
Skattefinansierad verksamhet	420,9	18,6	341,8	323,2	97,7
Fastighetsinvesteringar	202,2	1,8	136,6	134,8	67,4
Ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler	170,7	0,3	97,5	97,2	73,4
Barn och utbildning	74,4	0,3	44,6	44,3	30,1
Förskola	58,7		19,5	19,5	39,2
Grundskola	9,9		18,8	18,8	-8,9
Gymnasieskola	5,8	0,3	6,3	6,0	-0,2
Social välfärd	47,7	0,0	15,4	15,4	32,2
Samhällsbyggnad	48,6	0,0	37,5	37,5	11,1
Vinterstadion	5,2		4,9	4,9	0,3
Friluftsanläggningar	2,0		0,0	0,0	2,0
Planer för bollspel	3,0		2,3	2,3	0,7
Omlädningsrum	6,0		0,6	0,6	5,3
Övriga objekt	9,5		5,3	5,3	4,1
Parkteatern	23,0		24,3	24,3	-1,3
Fastighetstekniska åtgärder	31,5	1,5	39,1	37,6	-6,1
Trafik- och miljöinvesteringar	58,7	7,3	48,8	41,5	17,2
Ett hållbart trafiksystem	4,2	1,1	7,3	6,2	-2,0
Trafikreglering och miljö	2,5	-0,1	0,4	0,5	2,0
Stadsmiljöåtgärder	13,7	1,9	7,5	5,6	8,1
Parker och lekplatser	4,3		3,8	3,8	0,5
Miljö- och naturvård	9,4	3,4	7,9	4,5	4,9
Åstaden och Lilla Åpromenaden	2,4	0,4	2,8	2,4	0,1
Örebro växer	10,5	0,6	11,6	11,0	-0,4
Övrigt	11,7		7,6	7,6	4,1
Inventarier	102,0	0,7	72,6	71,9	30,1
Programnämnd Barn och utbildning	27,1	0,4	23,3	22,9	4,1
Programnämnd Social välfärd	20,2	0,4	11,3	10,9	9,2
Programnämnd Samhällsbyggnad	4,6		3,0	3,0	1,6
Fordon	30,0		19,9	19,9	10,1
Fordon biogas	3,4		2,7	2,7	0,7
IT	5,0		4,6	4,6	0,4
IP- telefoni	1,6		0,3	0,3	1,3
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	1,0		1,2	1,2	-0,1
Kommunstyrelsen	9,2		6,3	6,3	2,9
Självfinansierade investeringar	48,0	8,6	68,4	59,8	-11,8
Minskat oljeberoende/alternativa energilösningar	48,0	8,6	68,4	59,8	-11,8
Förvärv av anläggningstillgång	10,0	0,1	15,4	15,2	-5,2
Taxefinansierad verksamhet	119,0	0,1	63,5	63,4	55,6
VA	60,5	0,1	47,4	47,3	13,2
Avfall	32,1	0,0	7,4	7,4	24,7
Inventarier, fordon VA/avfall	6,0		4,4	4,4	1,6
Biogas	20,4		4,4	4,4	16,0
Totalt investeringsbudget	539,9	18,6	405,3	386,7	153,3
Försäljningar mark, fastigheter och tomträtter	0,0	49,2	0,0	-49,2	0,0

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Sammanfattande resultat och utveckling

För Örebro kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs effektivt. Medborgaren ska sättas i centrum, den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt. Här redovisar vi en samlad bild av hur väl verksamheten har uppnått kom-

munfullmäktiges mål för ekonomi, medarbetare och verksamhet. Värderingen visar om kommunen utfört sin verksamhet väl, kunnat betala för den och inte skjutit betalningsansvaret på framtiden.

För att nå god hushållning krävs ett systematiskt arbete enligt Örebro kommuns styrmodell med uttalade

strategier och rambudget som fastställts av kommunfullmäktige, samt att kommunen har förmågan att anpassa sig efter ändrade förutsättningar under året.

Måluppfyllelsen anges i färger

- Rött** Röd text innebär att målet inte är uppfyllt.
Gult Gul text innebär att målet till viss del är uppfyllt.
Grönt Grön text innebär att målet är uppfyllt.

Pilen visar trenden i utvecklingen under året.

- ➔ Uppåtriktad pil innebär en positiv trend, måluppfyllelsen förbättras.
 ➔ Horisontell pil innebär en oförändrad trend, måluppfyllelsen är oförändrad jämfört med tidigare.
 ➔ Nedåtriktad pil innebär en negativ trend, måluppfyllelsen har försämrats.

Mål för god ekonomisk hushållning.	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
		kvinnor	män	totalt	totalt		
Sjukfrånvaron för anställda kvinnor och män ska minska årligen, i procent av arbetstiden 2008.	Minska	7,4	3,7	6,5	- 1	➔	Grönt
Andelen elever som lämnar grundskolan med kunskaper som ger behörighet till gymnasiestudier på nationella program ska öka, i procent för betyg vt 2008.	Öka	81,4	83,4	82,4	0,9	➔	Grönt
Andelen elever med behörighet till högskolestudier ska öka, i procent för betyg vt 2008.	Öka	90	84	87	0	➔	Gult
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende ska minska, dagar.	Minska			51	- 47	➔	Grönt
Genomsnittlig väntetid till bostad med särskild service ska minska, månader.	Minska			23	- 5	➔	Grönt
Antal hushåll med försörjningsstöd ska minska, hushåll.	Minska			3 801	- 42	➔	Grönt
Andel personer som har gått vidare till studier resp. arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder ska öka, avser statistik från 2008-12-31 och anges i procent.	Öka	15,6	22,5	32,2	- 2,5	➔	Rött
Den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar ska inte vara längre än två år. Mätning 2008-12-31, månader.	< 24			28	- 2,3	➔	Rött
Energianvändningen i kommunens fastigheter/lokaler ska minska genom aktiva åtgärder, GWh.	Minska			113,4	- 5,3	➔	Grönt

Örebro kommun har under 2008 uppnått 78 procent av kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Trenden visar en utveckling i positiv riktning men för ett mål är resultatet oförändrat mot tidigare år. Det gäller andelen elever med behörighet till högskolestudier som inte ökat. Gymnasieskolan fick ta emot större andel elever från skolår 9 som saknade behörighet till gymnasie-

skolan, men har ändå klarat att hålla andelen för behörigheten till högskolestudier på oförändrad nivå. Att trenden ändå är positiv beror på den satsning som görs på att fler elever kan genomföra nationellt eller specialutformat program med godkänt betyg.

Endast två av målen har inte klarats. Den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar har minskat

men den angivna tiden har inte uppnåtts. Utvecklingen för personer som avslutat arbetsmarknadsåtgärder är negativ och färre får arbete eller börjar studera efter att de avslutat sin period i åtgärd. I bilaga 3 redovisas kommentarer och åtgärdsförslag från driftnämnder och programnämnder för respektive mål.

Medarbetare – utveckling och resultat

Antalet anställda

Antalet anställda är 11 391, en ökning med 93 och antalet årsarbetare är 10 692, en ökning med 80. Antalet tillsvidareanställda har ökat medan visstidsanställda har fortsatt att minska. Det kan bland annat förklaras med att visstidsanställningar konverterats till tillsvidareanställningar enligt nya regler i Lagen om anställningsskydd, LAS. Antalet anställda har förskjutits mellan förvaltningar och program på grund av den omorganisation inom administrationen som genomfördes under hösten, FRAM-projektet. Andelen tillsvidareanställda kvinnor är oförändrat 78 procent och andelen visstidsanställda kvinnor har ökat med en procentenhet till 77 procent. Den samlade bedömningen är att en fortsatt anpassning efter förändrade behov kommer att ske. Antalet anställda kommer troligen att vara relativt oförändrat och den externa rekryteringen bedöms minska.

Sjukfrånvaron

Under 2008 har sjukfrånvaron minskat med 1,0 procentenheter till 6,5. Sjukfrånvaron har minskat både för kvinnor och män, men mest för kvinnor. Samtliga programområden har minskad sjukfrånvaro. Social välfärd har den högsta sjukfrånvaron men står för den största minskningen. Nya sjukförsäkringsregler, riktade åtgärder och tidiga insatser har bidragit till den positiva utvecklingen.

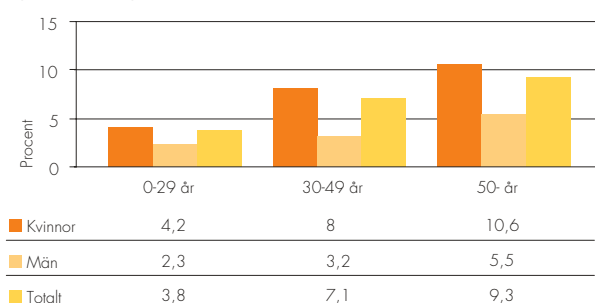
73 procent av sjukfrånvaron gäller en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer, en minskning jämfört med tidigare. Sjukfrånvaron har minskat i samtliga åldersgrupper utom män under 29 år och är fortfarande högst i åldersgruppen 50 år och äldre. Medan långtidssjukfrånvaron minskar är korttidssjukfrånvaron i stort sett oförändrad. Korttidssjukfrånvaron är högst inom Social välfärd och har ökat under året.

För första gången sedan 2005 har frisknärvaron ökat i kommunen för såväl kvinnor som män.

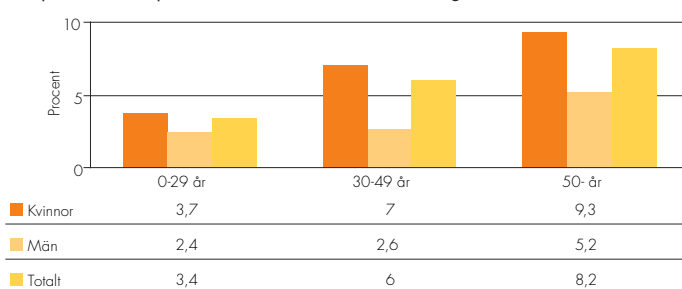
Det systematiska arbetsmiljöarbetet

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt att utvecklas. De ”Riktlinjer för arbetsmiljöarbete” som togs fram under 2007 har implementerats under året. I många förvaltningar har utvärdering och översyn av samverkansarbetet och samverkansorganisationen genomförts. För att få en bättre och kvalitetssäkrad rapportering har ett nytt system för att registrera arbetsskador och tillbud införts, LISA. Förhoppningen är att systemet ska bidra till det hälsofrämjande arbetet med att förebygga sjukskrivningar.

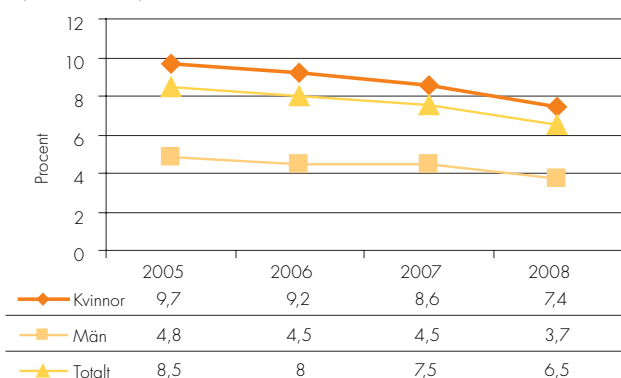
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden/ålderskategori och kön 2007

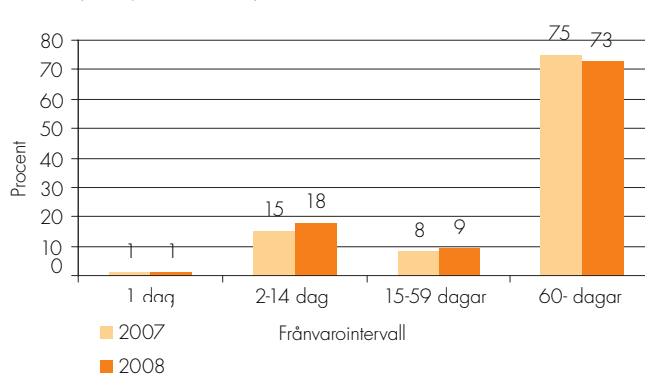
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden/ålderskategori och kön 2008

Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden Örebro kommun

Andel sjukdagar fördelade på frånvarointervall

Arbetstiden

Ambitionen är att alla ska få möjlighet till önskad sysselsättningsgrad. Tyvärr visar inte det arbete som pågår något resultat, medelsysselsättningsgraden är i stort sett oförändrad. Svårigheterna är schematekniska samt att hitta kombinationer med arbetsplatser och befattningar som upplevs som attraktiva. Yrkesgrupper inom kost och omvårdnad har fortfarande en stor andel deltidsanställda. Samhällsbyggnad har flest heltidstjänster. Förvaltningarna uppger att de arbetar för att öka sysselsättningsgraderna.

De senaste åren har användningen av timavlönad personal ökat konstant. Under året avstannade den utvecklingen. Ökade lönekostnader gjorde att kostnaden ändå inte minskade. Under 2008 ökade ersättningen för obekvämt arbetstid med 11 procent och timavlönade används framförallt på sådana tider.

Den faktiskt arbetade tiden har fortsatt att öka, till stor del på grund av minskad sjukfrånvaro, och ligger nu på 86 procent. Fyllnadstiden fortsätter att minska och övertidsarbetet är fortfarande förhållandevis litet.

Den interna och externa rörligheten

Under 2008 har den interna rörligheten ökat kraftigt. Ökningen förklaras av att cirka 450 medarbetare bytt anställning internt i samband med förändringen av den administrativa organisationen. De externa rekryteringarna var märkbart fler under året. Antalet pensionsavgångar och avgångar på egen begäran har ökat. Ett tidigare beslut om anställnings-

stopp upphörde i juni 2007 och fler anställda har slutat sin anställning på egen begäran. Även att visstidsanställningar har konverterats till tillsvidareanställningar enligt LAS har påverkat. Arbetsmarknadsläget har varit gott under större delen av 2008 men är nu på väg att försämrats. Det bör leda till en minskad extern rörlighet. Pensionsavgångarna kommer att öka successivt under kommande år. Bedömningen är att för de flesta yrkesgrupper kommer det inte att medföra några rekryteringssvårigheter.

Tillsvidareanställda	Antal anställda 2008			Förändring antal anställda från 2007	Antal årsarbetare 2008	Förändring antal årsarbetare från 2007
	kvinnor	män	totalt			
Barn och utbildning	3 622	996	4 618	21	4 451	24
Samhällsbyggnad	358	520	878	- 49	855	- 47
Social välfärd	3 542	555	4 097	96	3 729	79
Stadskansliet	195	59	254	124	250	121
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	160	89	249	- 8	245	- 10
Totalt Örebro kommun	7 877	2 219	10 096	184	9 530	167

Visstidsanställda	Antal anställda 2008			Förändring antal anställda från 2007	Antal årsarbetare 2008	Förändring antal årsarbetare från 2007
	kvinnor	män	totalt			
Barn och utbildning	450	197	647	- 45	585	- 48
Samhällsbyggnad	40	45	85	- 5	77	- 9
Social välfärd	418	68	486	- 72	429	- 58
Stadskansliet	28	11	39	23	36	20
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	23	15	38	8	35	8
Totalt Örebro kommun	959	336	1 295	- 91	1 162	- 87
Totalt Örebro kommun	8 836	2 555	11 391	93	10 692	80

Arbetsvillkor och jämställdhet

Nyckeltalsinstitutets arbetsvillkorindex AVI och jämställdhetsindexet JÄMIX, har vardera nio nyckeltal för arbetsvillkor och jämställdhet. För andra året i rad har resultaten i båda indexen förbättrats. JÄMIX-resultatet ligger över medianvärdet medan AVI ligger under medianvärdet i jämförelsematerialet. AVI visar att medarbetarna inte arbetar så mycket overtid, att andelen chefer som är kvinnor är förhållandevis hög, att korttidsjukfrånvaron inte är särskilt hög

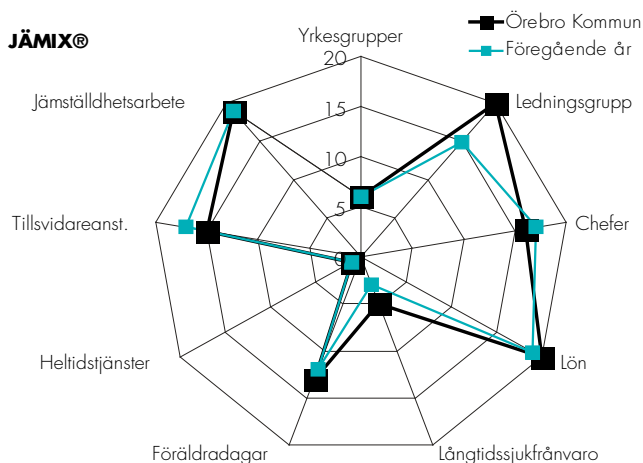
och att medarbetarna stannar kvar i kommunen. Däremot är långtidssjukfrånvaron relativt hög liksom antalet anställda per chef.

JÄMIX visar att kvinnors förutsättningar har blivit mer jämlika männens i fråga om representation i högsta ledningsgruppen, lön, långtidssjukfrånvaro och uttaget av föräldradagar. Sedan tidigare är resultaten goda i att den årliga jämställdhetsplanen lever upp till jämställdhetslagens minimikrav på att samtliga aktiva åtgärdsbestämmelser har behandlats. Nyckeltalet förmår däremot inte att fånga upp kvaliteten på jämställdhetsarbetet i

organisationen. Många förvaltningar har inga aktiva åtgärder och flera saknar grupper för jämställdhet och ickediskrimineringsarbetet.

För mer information se ”Personalbokslut 2008 Örebro kommun”.

JÄMIX 2008 jämfört med 2007

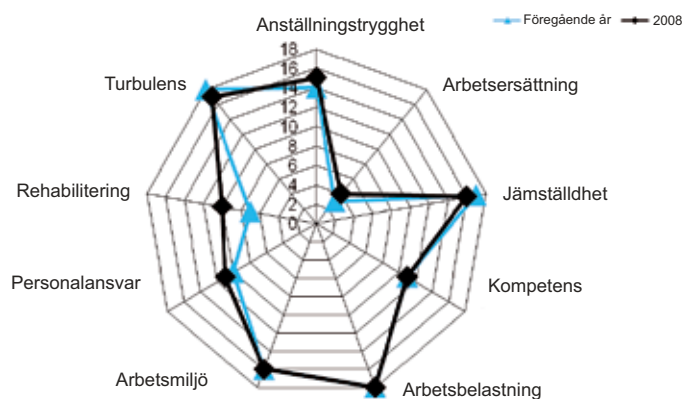

Nyckeltalen är:

1. Yrken – är yrkesgrupperna i organisationen jämställda?
2. Ledning – är den högsta ledningen jämställd?
3. Chefsskap – har kvinnor samma möjlighet att bli chef?
4. Lön – är lönen lika för kvinnor och män?
5. Ohälsa – hur ser långtidssjukfrånvaron ut?
6. Föräldraskap – tar männen ut föräldradagighet?
7. Deltid – är sysselsättningsgraden lika?
8. Trygghet – är anställningsformen lika?
9. Jämställdhetsplan – arbetar ni aktivt med er jämställdhetsplan

Ju högre poäng, eller ju längre ut i spindeldiagrammet, desto bättre arbetsvillkor.

AVI Örebro kommun 2008 jämfört med 2007

Nyckeltalen är:

1. Anställningstrygghet – andelen tillsvidareanställda i procent av totalt antal anställda.
2. Arbetsersättning – personalkostnad per timme.
3. Jämställdhet – andelen chefer som är kvinnor i procent av andelen av de anställda som är kvinnor.
4. Kompetensutveckling – utbildningstid i procent av totalt arbetad tid.
5. Arbetsbelastning – overtid i procent av totalt arbetad tid.
6. Arbetsmiljö – korttidsjukfrånvaro i procent av arbetad tid.
7. Personalansvar – antal anställda per chef.
8. Rehabiliteringsbehov – långtidssjukfrånvaro i procent av arbetad tid.
9. Turbulens – antal avgångar i procent av antal tillsvidareanställda.

Ju högre poäng, eller ju längre ut i spindeldiagrammet, desto bättre arbetsvillkor.

Kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag

Sammanfattande resultat och utveckling 2008

Kommunfullmäktige har prioriterat tio strategiska utvecklingsområden i budget 2008. Programnämnderna fick i uppdrag att följa upp, utvärdera och återkoppla de olika områdena utifrån driftnämndernas insatser och resultat. En värdering har gjorts av utvecklingen inom dessa områden under 2008.

- Pilen i fältet för riktning visar trenden i utvecklingen under året
- ➔ Uppåtriktad pil innebär en positiv trend.
 - ➔ Horisontell pil innebär en oförändrad trend.
 - ➔ Nedåtriktad pil innebär en negativ trend.

Öka sysselsättningen i kommunen

Fortsätt så

Indikator	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
Öppen arbetslöshet*	Dec 2008	4,0 %	4,7 %	- 0,7	➔
Öppen arbetslöshet inkl alla i program*	Dec 2008	6,0 %	6,5%	- 0,5	➔
Antal personer i kommunala arbetsmarknadsåtgärder*	Dec 2008	2 111	2 210	- 99	➔
Andel personer som gått vidare till arbete/studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd	2008	32 %	38 %	- 6	➔
Andel elever med behörighet till högskolestudier**	Vt 2008	87 %	87 %	0	➔

Källa: *Arbetsförmedlingens officiella statistik. ** Betygsstatistik från gymnasienämnden

Vilka åtgärder har vidtagits?

Förutsättningarna för arbete eller studier har förbättrats genom att vi kunnat ta emot fler barn i barnomsorg och skolbarnsomsorg. Verksamheten Passagen har startats för ungdomar som inte går i gymnasieskolan. Det har utvecklats ett nära samarbete mellan de tekniska verksamheterna inom Samhällsbyggnad och Praktikcentrum för utbyte av lösningar för praktikanter och arbetslösa. Dessutom finns arbetsplatsförlagd utbildning inom vården. Samverkansprojektet Klivet har startats för att på sikt öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att få arbete. Samverkan inom ramen för FINSAM finns dessutom i flera andra projekt.

Vilka resultat har uppnåtts?

Den öppna arbetslösheten har minskat liksom arbetslösheten som innefattar personer inom ramen för arbetsförmedlingens program, t.ex. jobb- och utvecklingsgarantin. Fram till sista kvartalet 2008 var arbetsmarknaden expansiv för att under hösten tvärstanna. Att andelen personer som gått vidare till arbete eller studier minskat beror helt och hållet på nedgången i ekonomin och den plötsligt förändrade arbetsmarknaden.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Satsningen på en arbetslinje samt samarbetet internt och med externa aktörer är viktiga framgångsfaktorer. Kommunen ska i första hand rusta människor som står långt från arbetsmarknaden och inte rikta sig till samma målgrupper som Arbetsförmedlingen. Detta är särskilt viktigt när den totala arbetslösheten ökar. Effekten av de varsel som lagts kommer under våren 2009.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Yrkesutbildningar av olika slag, satsningar inom näringar med behov av att anställa samt samverkan mellan olika parter i samhället är viktiga områden att satsa på. En tydlig rollfördelning behövs mellan Arbetsförmedlingen, kommunen och Försäkringskassan i vilka insatser som erbjuds så att vi får ut så mycket som möjligt av våra gemensamma resurser.

Förbättra klimatet för företagande och näringsliv

Fortsätt så

Indikator	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
Svensk näringslivs ranking*	Vår - 08	161	169	8	➔
NKI för Örebro**	Vår - 07	63			
Miljötillsyn		62			
Bygglov		60			
Markupplåtelse		64			Saknas tidigare värden
Serveringstillstånd		-			
Brandtillsyn		76			
Jämförelseprojektet***					
Informationsgivning (max = 72p)	Höst - 08	64 p			Saknas tidigare värden
- Tillgänglighet via Telefon (max = 10)		8	8		
- Tillgänglighet via mejl (max = 10)		8	8		

Källor: * Svenskt Näringslivs kommunranking 2008. ** Stockholm Business Alliances (SBA). *** SKL:s jämförelseprojekt Väl mätt – Näringslivsservice och näringslivsutveckling. En jämförelse av kommuners näringslivsservice ur ett medborgarperspektiv.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Ny servicepolicy, med tillgänglighetsgaranti och rutiner för klagomål har införts. All personal i kommunen har erbjudits utbildning i service och klagomålshantering. Utifrån resultaten i servicemätningen 2007 har berörda nämnder arbetat med förbättringsåtgärder.

Vilka resultat har uppnåtts?

I servicemätningen våren 2007 ger 600 företagare kommunen godkänt för servicen inom fem myndighetsområden. Örebro förbättrar positionen något i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet 2008. I projektet Väl mätt – Näringsliv hösten 2008 mättes serviceparametrarna information och tillgänglighet och Örebro hade mycket goda resultat. Åtta samtal av tio kom direkt till handläggare och åtta mejl av tio besvarades inom

ett dygn.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Det är rimligt att anta att insatserna vid införandet av servicepolicy har positivt medverkat till de goda resultaten som erhållits inom projektet Väl mätt - Näringsliv.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Våren 2009 får cirka 1 000 företag en enkät om kommunens service vid handläggning och beslut i myndighetsärenden under 2008. Utifrån resultatet i servicemätningen, kundenkäter 2009 samt uppföljning av hur servicegarantierna fungerar och upplevs kommer nämnderna att vidta åtgärder för att förbättra kommunens service mot företag. Resultat och konsekvens av utmaningsrätten kommer att följas. En utökning av entreprenader planeras inom bland annat avfallshämtningen. Kommunens nya kundtjänst och nya hemsida med särskild ingång för företagare lanserades precis innan årsskiftet. Kommunens skolor kommer att vidareutveckla "Entreprenörskap i skolan". Utbildning av chefer och handläggare i "Service och myndighetsutövning" kommer att genomföras.

Förbättra miljön i Örebro city och öka cityhandelns attraktionskraft

Mer måste ske

SCB:s medborgarundersökning, enligt skala 1 – 10, där 10 är bäst.	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
- möjligheten att förflytta dig inom centrum	2008	6,9	7,3	-0,4	➔
- hur säkert det känns att vistas där	2008	6,2	6,1	0,1	➔
- hur attraktivt det är	2008	6,7	7,0	-0,3	➔
Handelsindex totalt*	2008	115	119	-4	➔
Dagligvaror		94	97	-3	
Sällanköpsvaror		133	137	-4	

Källa: *Handeln i Sverige 2008/2009 Handels Utredningsinstitut Market

Vilka åtgärder har vidtagits?

Under 2008 har visioner och planer för ombyggnation och utveckling av stadskärnans tre torg och vissa gator antagits. Handelshuset Krämarens byggdes om och arbetet med Träffpunkt påbörjades. En omfattande omdragning av busslinjerna i centrum är beslutad.

Vilka resultat har uppnåtts?

Enligt Medborgarundersökningen har känslan av säkerhet i centrum förbättrats något. Däremot upplevs centrum som något mindre attraktivt och möjligheterna att förflytta sig inom centrum sämre. Utvecklingen av handelsindex visar att Örebro kommuns position som handelsstad försämrats gentemot jämförbara kommuner. Redovisade index för kommunen som helhet och visar att en betydande del av örebroarna köper dagligvaror utanför kommunen. För inköp av sällanköpsvaror finns en stor tillströmning till Örebro från andra kommuner. Förhållandet mellan cityhandel och externhandel kan dock inte utläsas ur redovisade index.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Samtliga åtgärder syftar till ökad attraktivitet, säkerhet och tillgänglighet i centrum och därmed också ökad attraktivitet för cityhandeln. Resultat av dessa åtgärder kan i huvudsak väntas först från och med 2009.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Ett nytt parkeringsledningssystem som visar lediga P-platser i sex parkeringshus tas i drift i januari. Det påbörjade arbetet med visionen för stadens torg och gator går in ett konkret skede med om- och nybyggnationer. Arbetet med ny trafikplan slutförs och arbete med parkeringspolicy påbörjas. Samarbetet med City Örebro utökas och koncentreras till områdena attraktion, trygghet och säkerhet. En omfattande kampanj mot nedskräpning genomförs 2009. Socialtjänsten planerar i samarbete med Polisen, en daglig verksamhet för missbrukare. En utredning ska göras som visar hur cityhandel och externhandel utvecklas var för sig.

Nytt parkeringsledningssystem.

Öka möjligheten för fler elever att lämna skolan med godkända betyg

Fortsätt så

Betygsstatistik : Andelen elever som lämnar grundskolan med godkända betyg i alla ämnen	Antal elever	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning	Behörighet till gymnasieskolan 2008	Behörighet till gymnasieskolan 2007
Alla skolor i kommunen (inkl frist)	1 672	74,9					
Kommunala skolor totalt	1 409	72,2	70,5	1,7	➔	82,4	81,5
Skolnämnd nordost							
Engelbrektskolan	115	72,2	82,5	- 10,3	➔	84,3	88,8
Olaus Petriskolan	88	80,7	69,2	11,5	➔	89,8	84,6
Glanshammars skola	45	73,3	83,3	- 10	➔	84,4	100
Skolnämnd nordväst							
Lillåns skola 7-9	134	80,6	75,6	5	➔	89,6	82,3
Mellringeskolan	70	65,7	59,5	6,2	➔	75,7	74,7
Vivallaskolan	107	50,5	43,9	6,6	➔	66,4	57,1
Skolnämnd sydost							
Adolfsbergsskolan	130	86,2	86,8	- 0,6	➔	94,6	90,8
Almbysskolan	79	70,9	67,3	3,6	➔	88,6	83,6
Brickebackens skola	54	38,9	51,3	- 12,4	➔	51,9	67,9
Navets skola	62	77,4	83,1	- 5,7	➔	90,3	86,5
Skolnämnd sydväst							
Gumaeliuskolan	195	79,5	76,2	3,3	➔	84,6	88,1
Mikaelskolan	60	46,7	60,5	- 13,8	➔	61,7	75,0
Vasaskolan (awecklades efter vt - 08)	171	80,1	70,3	9,8	➔	88,3	89,0
Östernärke							
Odenskolan	79	79,8	71,7	8,1	➔	88,6	79,3

Källa: Betygsstatistik från kommunens skolsystem för årskurs 9, vårterminen 2008 i jämförelse med vårterminen 2007

Vilka åtgärder har vidtagits?

Flera åtgärder har vidtagits, för att förbättra likvärdigheten i bedömningen av elevernas kunskaper. Flera av åtgärderna under senare år har riktats mot pedagoger för elever i de yngre skolåldrarna. Resultaten av dessa åtgärder, som exempelvis "läsa skriva räkna"-satsningen, visar sig först kommande år.

Vilka resultat har uppnåtts?

Andelen elever med godkända betyg i alla ämnen har ökat och ligger på en nivå som kan betecknas som genomsnittlig för åren på 2000-talet. Andelen behöriga elever till gymnasieskolans nationella program har också ökat, men är ändå det näst lägsta sedan 2000. Resultaten varierar stort på skolnivå liksom mellan åren på vissa skolor. Detta kan förklaras med att eleverna är olika mellan åren och på skolans förmåga att anpassa organisationen efter elevernas förutsättningar. När elever i Introduktionsskolan undantas från statistiken, höjs kommunens resultat med en procentenhet. Eleverna i Introduktionsskolan har alla befunnit sig mindre än ett år i Sverige. Dessutom har de flesta skolor förberedelseklasser, där eleverna ännu inte haft tillräckligt med tid på sig att försöka uppfylla målen.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Kunskapsmålen i grundskolan har fokuserats efter Skolverkets inspektionsrapport 2005. Elever, föräldrar och pedagoger är idag mycket mer kunniga om målen i skolan. Det är framförallt andelen behöriga elever från grundskolan som är lägre idag jämfört med tidigare år. Andelen elever som nått målen i alla ämnen är ungefär lika som tidigare år, liksom elevernas meritvärde. Örebro kommun har under senare år tagit emot många elever med utländsk bakgrund som naturligtvis har små möjligheter att nå målen på kort tid, trots insatser i form av studiehandledning och undervisning i modersmål samt svenska som andraspråk.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Det är mycket viktigt att utveckla och organisera skolorna för att få rätt kompetens på rätt plats för att möta elevernas behov. Arbetet med implementering av projekt Ökad måluppfyllelse som flexibelt lärande och flexibel skolgång, kompetensstyrning av skollära och pedagoger, fortsatta utvecklingsinsatser som Betyg och bedömning, Läs- och skrivutveckling, Matematik, Bemötande och riktlinjer för flerspråkighet. Ett verktyg för bedömning av elevernas måluppfyllelse kommer att tas fram/utvecklas (PODB), Läsa- skriva- räkna utbildningar genomförs. En kunskapsöverföring av läs- och skrivinlärningsmetodik från erfarna till mindre erfarna lärare genom mentorskap genomförs.

Öka förståelsen för behovet av en gemensam värdegrund, som syftar till ökad tolerans samt ökad förståelse för mångfald och ökad trygghet

Fortsätt så

Indikator	Måttidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
Segregationsindex (boende)*	2008	40,0	39,0	+1,0	➔
Jämindex* (kommunplacering)	2006	42	45	+3	➔
Ohälsotal* - antal dagar/månad med sjukpenning eller motsvarande för sjukdom	2008	35,2	36,8	- 1,6	➔
Likabehandlingsplaner där elever, personal samt föräldrar aktivt deltar i arbetet och är överens om värdegrundsfrågorna.**	2008	Alla enheter	Grundskolorna	+ Förskolorna	➔

Källa: * Index för Örebro kommun enligt SCB kommunstatistik. **För likabehandlingsplaner sker mätningen via rapportering från skolförvaltningarna.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Arbetet med att utveckla en trygg miljö i våra förskolor och skolor har pågått i flera år. Samtliga förskolor och skolor har upprättat likabehandlingsplaner. Elever och föräldrar har informerats om lagen om likabehandlingsplan och personalen har utbildats.

Vilka resultat har uppnåtts?

Segregationsindex för 2008 visar att den etniska boendesegregationen i Örebro har ökat. Kommunens placering i det s.k. Jämställdhetsindex blev 42 bland Sveriges 290 kommuner, tre platser högre än tidigare mätning. Ohälsotalet fortsätter att sjunka men skillnaden mellan män och kvinnor består. Arbetet med att utveckla en trygg miljö i våra förskolor och skolor har varit framgångsrikt i flera år. Ibland har skolråden involverats, fått information och fått möjligheter att ha synpunkter på planerna. Varken elever eller vårdnadshavare har generellt sett varit med och upprättat planerna.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Den etniska boendesegregationen påverkas bl.a. av den svenska majoritetsbefolkningens handlingsmönster, diskriminering och attityder människor emellan. Det värdegrundsarbete som driftnämnderna redovisar är viktigt för att på sikt kunna minska segregationen, öka förståelsen för mångfald samt öka jämställdheten och hälsan. Likabehandlingsplanerna samt samarbetet med föreningslivet och fritidsgårdarnas arbete för ökad tolerans, trygghet, jämställdhet och för hälsa, ger också förutsättningar för en gemensam värdegrund.

Delaktighet, inflytande och att vara respekterad är viktiga faktorer för hälsan. Insatser för mångfald i arbetslivet, för trygghet, för alla människors lika behandling och värde påverkar hälsan och minskar ohälsotalet. Förskolor och skolor har upprättat likabehandlingsplanerna utifrån lagkravet, men i de flesta fall saknas former för elevernas och vårdnadshavarnas medverkan.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Förvaltningarna planerar att stärka den egna kunskapen, involvera medborgare och brukare, ha ett bättre fokus på insatser för jämställdhet och mångfald, informera om och i skolans likabehandlingsarbete samt implementera de nya lagförändringarna som träder i kraft 1 januari 2009. Förvaltningarna ska utveckla arbetsätt för att öka barns/elevers delaktighet i arbetet med likabehandlingsplanerna och göra tydligt på vilket sätt.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stärkas för att på bästa sätt kartlägga barns/elevers uppfattning om sin arbetsmiljö och ett enkätverktyg ska utarbetas. Analysen ska utvecklas så att vi mer ser om planerna fungerar eller inte och på sikt ska indikatorn utvecklas. Kommunen ska arbeta mer målmedvetet för att anställa och engagera fler personer från minoritetsgrupper.

Öka örebroarnas aktiva deltagande i det civila samhället

Fortsätt så

Indikatorer

Riktning

Tas fram under 2009 men verksamheten har utvecklats.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Omfattande åtgärder har genomförts på organisationens olika nivåer, framförallt inom strategigrupp Demokrati och det civila samhället, delar av Samhällsbyggnads programområde och Social välfärd. Kommunstyrelsen beslutade om en policy för samverkan med det civila samhället som riktar sig till kommunens personal samt om utbildningsinsatser. I samband med beslutet bestämdes att förbättra samverkan mellan kommunen och föreningarna och ta fram värdegrund, principer och åtaganden från båda parter. Social välfärd antog en handlingsplan med elva förbättringsaktiviteter för att stödja det civila samhället innefattande sociala företag. Huvuddelen av punkterna är genomförda under 2008. Samhällsbyggnad beslutade att införa utmaningsrätt. Arbetet med att engagera det civila samhället i verksamheter på fritidsgårdarna har lett till att fler föreningar och studieförbund har aktiviteter för både ungdomar och vuxna där.

Vilka resultat har uppnåtts?

Vi är i början av en utvecklingsprocess och det är för tidigt att påvisa resultat. Kommunstyrelsens beslut i maj om en policy för samverkan med det civila samhället ger en god grund för fortsatt arbete. Många aktiviteter är genomförda under året som förväntas leda till att fler örebroare blir delaktiga.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Uppdraget är ännu ojämnt förankrat. Många ord används som t.ex. social ekonomi, det civila samhället, föreningar och organisationer, de ideburna organisationerna och den ideella sektorn. Att klargöra vilka ord som ska användas, tydliggöra vad de betyder och utbilda politiker och personal, är nödvändigt för en bättre förankring. Där man ökat kontakten och dialogen är reaktionerna mycket positiva, både från personal och föreningar. Många föreningar som tidigare känt sig osynliga i kommunen, märker nu av ett ökat intresse. Detta arbete ska utvecklas.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Stormöten, referensgrupp och arbetsgrupp kommer att vara involverade i att ta fram spelregler mellan kommunen och det civila samhället. I det sammanhanget bör även frågan om begrepps betydelse och användning tas upp. Ett ideellt utvecklingscentrum öppnar hösten 2009 med Cesam som samordnare. Politiker och personal ska få utbildning i policyn. Social välfärd ska fullfölja sin handlingsplan. Flera verksamheter ska fortsätta att utveckla sin samverkan med det civila samhället. Mått för att mäta föreningars och organisationers nöjdhet med kommunen bör tas fram.

Flytta makt, ansvar och befogenheter så långt ut i organisationen som möjligt

Fortsätt så

Indikator	Senaste mätning			Tidigare värde	Förändring	Riktning
	Kvinnor	Män	Totalt			
Medarbetarindex*	-	-	63	61	+2	➔
Makt-, ansvars- och befogenhetsindex*	68	63	67	64	+3	➔
Barn och utbildning	68	60	66	64	+2*	➔
Samhällsbyggnad	64	67	65	64	+1*	➔
Social välfärd	69	64	68	65	+3*	➔
Antal intraprenader 2008			5	1	+4	➔
Barn och utbildning			2	1	+1	➔
Samhällsbyggnad			0	0	0	➔
Social välfärd			3	0	+3	➔

Källa: * Kommunens medarbetarenkät 2007 i jämförelse med enkät från nov 2005.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Kommunens samverkanssystem med möjligheter till inflytande genom arbetsplatsträffar och lokal samverkan följs och utvecklas. Genom mer långtgående delegation och med decentraliserat ledarskap förs beslut och arbetsområden ut till medarbetare.

Vilka resultat har uppnåtts?

Medarbetarna upplever en högre grad av makt, ansvar och befogenheter än tidigare. Samtliga programområden har förbättrade resultat sedan mätningen 2005. Skillnaderna mellan programområdena är inte stora men har ökat. Medarbetarna inom Social välfärd uppvisar det högsta resultatet. Generellt upplever kvinnorna en högre grad av makt, ansvar och befogenheter än männen, utom inom Samhällsbyggnad. Det finns fem intraprenader som är verksamma och fyra av dessa hade driftstart under 2008. Driftsnämnderna har tagit beslut om ytterligare nio intraprenader.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Kommunen har anlitat Örebro universitet att utvärdera intraprenaderna. Under perioden 2008-2010 ska tre utvärderingar göras och den första genomfördes under 2008. Den visar att det finns vilja och framtidstro hos medarbetarna inom intraprenaderna att arbeta för utveckling och framgång.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Från den 31 december 2008 infördes ett stopp för nya intraprenader för att få tid för reflektion och utvärdering. De återstående utvärderingarna tillsammans med det uppföljningsarbete som kommunledningens projektgrupp genomför, kommer att ligga till grund för den framtida intraprenadverksamheten efter 2010.

Öka medborgarnas inflytande över sin egen vardag och inflytandet över kommunala verksamheter och beslutsprocesser

Fortsätt så

Indikator	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
Nöjd- Inflytande- Index	Våren 2008	42	43	- 1	➔
Tillgänglighet		48	47	1	
Information/öppenhet		56	54	2	
Påverkan		39	39	0	
Nöjd- Medborgar- Index	Våren 2008	57	55	2	➔
Bemötande/Tillgänglighet		62	61	1	

Källa: SCB medborgarundersökning 2008 och 2007. Index av 100 där 40 är lägsta acceptabla nivå.

Vilka åtgärder har vidtagits?

De flesta nämnder vidtar åtgärder för att öka örebroarnas möjlighet till direkt inflytande och påverkan på tjänster som de är berörda av och på samhällsplaneringen i stort. Medborgarnas möjlighet till kontakt med kommunen har ökat genom nya orebro.se, en samlad kundtjänst och en e- tjänst för klagomål och synpunkter. Servicegarantier – en garanterad kvalitetsnivå – finns framtagna för flera kommunala tjänster.

Vilka resultat har uppnåtts?

Örebroarnas förtroende för kommunens politiker och hur väl kommunala beslut genomförs har enligt medborgarundersökningen, ökat mellan 2007 och 2008. Upplevelsen av att kunna påverka kommunala beslut eller de kommunala verksamheterna är dock oförändrad. Att komma till tals med politikerna uppfattas som svårare. Tillgängligheten till kommunens tjänstemän har ökat. Samtidigt visar en serviceundersökning gjord av företaget JSM Telefront att andelen lyckade kontaktförsök med kommunens handläggare bara var 38 procent, att jämföra med ett kommunsnitt på 51 procent.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Medborgaren i centrum är ett etablerat begrepp inom kommunens verksamheter. Möjligheten till mer direkta aktiva val av kommunens tjänster har ökat. Kommunen har genom ett mer systematiskt utvecklingsarbete med brukarundersökningar, fokusgrupper, brukarråd med flera metoder, ökat medborgarnas möjligheter till inflytande och påverkan. Försök med medborgarbudget har påbörjats.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

De kunskaper vi fått från resultaten av brukarundersökningar ska nu omsättas i praktiken. För 2009 planeras fortsatt arbete med att involvera medborgarna i större beslutsprocesser t.ex. investeringsbudget. Ta fram fler servicegarantier. Öka valfriheten genom fler utförare av servicetjänster. Införa större valfrihet i hemvården. Ge elever bättre förutsättningar att direkt kunna påverka sina möjligheter att nå målen i skolan, bland annat med individuella utvecklingsplaner. Tekniska förvaltningen ska tillsammans med förvaltningskontor Samhälle och miljö och parkprocessen pröva och utveckla en arbetsmetod för rådslag eller medborgarpaneler som kan användas av fler förvaltningar.

Minska klimatpåverkan

Kommunen saknar för närvarande indikatorer för att bedöma utvecklingen i stort. Följande är dock känt om den egna verksamheten:

Fortsätt så

Indikator	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Rikning
Fossil koldioxid från kommunala fordon och vid användning av egen bil i tjänst, mätning * i ton CO ₂	2008	4 036	4 195	- 159	➔
Fossil koldioxid från uppvärmning av kommunens lokaler **, i %	2008	Inköp av fjärrvärme		-7	➔
		Byte från olja till pellets eller bergvärme i antal byggnader		minskat	
Användning av el i kommunens verksamheter *** i GWh	2008	53,6	55,1	- 1,5	➔
i kWh/kvm		77,7	80,4	- 2,7	

Källa: * Inkluderar ej inhyrda fordon och entreprenader. **. Exakta siffror saknas varför den sammanlagda klimateffekten inte kan beräknas.

*** För närvarande oklart vad detta motsvarar i koldioxid.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Förskolor och skolor arbetar med miljöfrågorna på ett mer strukturerat sätt. I flera fall förbereds certifiering inom ramen för ”Grön flagg”, som bl.a. innebär att handlingsplaner upprättas vid varje enhet Produktion av fordonsgas, byte till förnybar energi och energieffektiviseringar i fastighetsbeståndet. Genom de styrdokument som tas fram inom Samhällsbyggnad formas i många fall förutsättningarna för det omgivande samhället att agera i linje med klimatmålet t.ex. transportplanen. Mer hållbara transporter finns i verksamheternas fokus, bland annat cykel för korta resor och tåg för längre resor samt ökad användning av miljöfordon.

Vilka resultat har uppnåtts?

En mängd åtgärder har vidtagits. Utifrån tillgängliga data framgår att det skett en viss minskning av utsläpp av växthusgaser. Kommunen saknar fortfarande ett handlingsprogram som beskriver hur klimatmålet ska klaras. Några näraliggande styrdokument har antagits: transportplan, resepolicy och reseriktlinjer. Dessa innehåller mål, åtgärder och väl definierade system för uppföljning. Beslut har fattats om ett nytt busslinjenät och övergång till biogasdrift i stadstrafiken med start oktober 2009.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Örebro kommun har under lång tid haft som mål att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser. Uppföljningen har varit eftersatt och fortfarande finns ingen klar bild av hur stora utsläppen är och hur de utvecklats, varken i kommunens egen verksamhet eller i det omgivande samhället. Kvantifierbara resultat finns för energieffektivisering av egna lokaler samt produktion av fordonsgas. Statistiken visar att resandet med bil och kollektivtrafik fortsätter att öka, medan cyklandet troligtvis minskar något. För gångtrafik finns ingen aktuell statistik.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Örebro kommun deltar i Energimyndighetens satsning ”Uthållig kommun” som väntas resultera i ett kommunalt handlingsprogram för minskad klimatpåverkan under 2009-2010. Med en nulägesanalys som grund blir det möjligt att tydligare prioritera effektiva åtgärder samt att följa upp resultatet i relation till de högt ställda målen.

Arbetet för ett mer hållbart transportsystem går vidare, med utgångspunkt i den analys som görs i transportplanen.

Skapa en trygg kommun för alla medborgare, oavsett bakgrund, ålder, kön, etnisk identitet och så vidare.

Fortsätt så

Antal brott per 100 000 invånare*	Mättidpunkt	Senaste mätning	Tidigare värde	Förändring	Riktning
Sexualbrott	2008	184	167	17	➔
Grov kvinnofridskränkning	2008	8	9	- 1	➔
Ofredande mot kvinna	2008	325	278	47	➔
Olaga diskriminering	2008	5	4	1	➔
Hets mot folkgrupp	2008	4	8	- 4	➔
Trygghetsindex ** utifrån 9 frågor, andel som upplever trygghet i boendemiljön, i %	2008	80,2	78,5	1,7 %-enhet	➔

Källa: * BRÅ, officiell kriminalstatistik för 2008. ** ÖBO:s kundundersökning 2008

Vilka åtgärder har vidtagits?

Socialtjänsten har prioriterat arbetet med kvinnofrid som innebär att det finns bättre möjligheter till stöd, hjälp och skydd för utsatta kvinnor vilket kan ha ökat antalet anmälningar. Socialkontorets tillståndsenhet har utvecklat samverkan med polisen för att skapa en tryggare restaurangmiljö. Skolans värdegrundsarbete och likabehandlingsplaner ger en ökad insikt om hot, kränkningar, hedersrelaterat våld och mobbning vilket kan ge fler anmälda brott. Ett flertal åtgärder som förstärkt belysning, röjning av buskage och andra trivsel- och trygghetsskapande insatser har genomförts i stadsdelarna i samverkan med ÖBO.

Vilka resultat har uppnåtts?

Det totala antalet anmälda brott i Örebro har minskat de senaste åren, medan man i riket som helhet ser en ökning. Stöld och tillgrepp visar en kraftig minskning medan våldsbrott, hotbrott och skadegörelsebrott ökar. Den upplevda tryggheten i boendemiljön har ökat enligt ÖBO:s kundundersökning. I medborgarundersökningen uppger cirka 20 procent av de tillfrågade att det inte känns tryggt och säkert i Örebros centrum, en minskning i förhållande till tidigare mätning.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Viktiga underlag för beslut om åtgärder och insatser för att öka tryggheten och minska brottsligheten är ÖBO:s kundundersökning, polisanmälda brott, trygghetsvandringar, brukarundersökningar samt medborgarundersökningar som Liv och hälsa ung. En fungerande samverkan finns mellan kommun och polis i att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande.

De åtgärder som genomförts i stadsdelarna i samverkan med ÖBO för att öka tryggheten har inneburit att hyresgästerna upplever en ökad trygghet. Upplevelsen av otrygghet i citymiljön kräver framtida insatser/åtgärder med riktat arbete mot utomhusvåld. En brukarundersökning inom verksamheten för funktionshindrade visar att 93 procent känner sig trygga i sitt boende eller i verksamheten. De insatser som vidtagits för att förebygga skadegörelse har varit otillräckliga och en bättre samverkan och tydlighet krävs mellan kommunens verksamhetsområden.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

En tillgänglighetsplan kommer att tas fram för de närmaste åren. Likabehandlingsplanen ska förankras väl hos både vårdnadshavare, elever och personal. En remissversion ska tas fram för gångstråksplan. Fortsätta med trygghetsskapande åtgärder längs stråken mellan stadsdelarna och staden. Säkra rutiner för att kunna uppfylla tjänstegantier. En handlingsplan för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck arbetas fram. Socialtjänstens ungdoms- och familjeenhet arbetar mer aktivt för att möta ungdomar och föräldrar i ett så tidigt skede som möjligt. Vård och omsorg fortsätter utveckla arbetet för en säker vårdkedja och de tidiga insatserna ska stärkas bl.a. genom förebyggande hembesök. Trygghetsboenden för äldre ska skapas. Arbetet med att starta ett barnhus fullföljs. Fler barn till missbrukare ska kunna erbjudas gruppsamverkan.

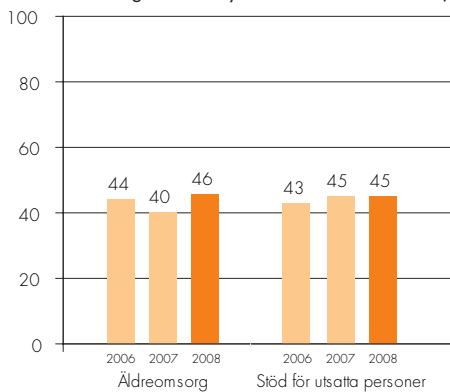
Verksamheten i kommunens nämnder

Social välfärd

Programområdets resultat

Programområdet redovisar ett överskott på 24,3 mnkr för år 2008. Vård- och omsorgsnämnderna svarar för ett överskott på 17,6 mnkr, programnämnden för 5,0 mnkr och Nämnden för funktionshindrade för 1,6 mnkr. Socialnämnderna och Överförmyndarnämnden redovisar i stort sett ett balanserat ekonomiskt resultat. Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning visar samtliga en positiv utveckling. Väntetiden till särskilt boende och till bostad med särskild service har minskat liksom antalet hushåll med försörjningsstöd. Våra medarbetare har blivit friskare.

Medborgarnas attityder till verksamheterna (NMI)

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Försörjningsstöd	193,0	183,1
Övrig socialtjänst	359,5	318,7
Vård och omsorg	1 105,1	1 064,9
Funktionshindrade	569,2	515,3
Överförmyndarverksamhet	6,1	5,9
Totalt	2 232,9	2 087,9

Volymuppgifter	2008	2007
Socialbidragshushåll, antal	3 801	3 843
Utbetalt ekonomiskt bistånd totalt, mnkr	153,6	148,0
Institutionsvård, antal dygn	53 860	46 808
varav barn och unga	36 610	28 466
Familjehemsvård, antal dygn	61 943	58 558
varav barn och unga	59 582	56 420
Bostäder LSS	446	426
Daglig verksamhet LSS	470	463
Personlig assistans IASS	217	214
Särskilt boende, permanenta platser	1 007	923
Korttidsplatser	139	186
Hemvård, antal personer	4 183	4265

Medborgaren i centrum – vård och omsorg

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Antal personer som gjort frivilligsatser	274	245	Medborgarundersökningen*		
Antal personer med beviljad hemvårdsinsats	4 183	4 265	Index för vård och omsorg	46	40
därav kvinnor	2 881	2 943	Brukarnas uppfattning om tjänsterna, %		
därav män	1 302	1 322	Information		
därav med omvårdnad	1 311	1 658	hemvård	64	55
därav kvinnor	915	-	särskilt boende	59	65
därav män	316	-	Bemötande		
Antal personer med beviljad HSL- insats	2 369	2 354	hemvård	91	92
därav kvinnor	1 566	1 553	särskilt boende	90	86
därav män	803	801	Inflytande och delaktighet		
Antal vårdtyngdspöäng	56 751	56 855	hemvård	84	80
Antal betalade vårdtyngdspöäng	914	1 461	särskilt boende	84	53
Antal korttidsplatser	139	169	Trygghet		
Andel belagda vårdtyngdspöäng på korttidsplats i %	89,8	90,8	hemvård	93	-
Antal lägenheter i särskilt boende	1 007	923	särskilt boende	96	-
Andel belagda vårdtyngdspöäng på permanent plats i %	94,6	95,6	Hjälpens omfattning		
Genomsnittstid från fattat beslut om permanent plats på särskilt boende till verkställighet (dgr)	51	98	hemvård	90	-
Antal personer med ej verkställda beslut om permanent plats	77	61	särskilt boende	95	-
permanent plats	64	52	Andel personer med vård-/omsorgsplan		
korttidsplats	13	9	särskilt boende	75	98
			hemvård	21	24
			* Index av max 100 där 40 är lägsta godkända värde		

Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Resultat helår (mnkr)	17,6	7,4	Sjukfrånvaron totalt, %	9,2	10,5
Nettokostnad helår (mnkr)	1 119	1 058	Kvinnor	9,4	10,8
Kostnad (kr) per vårdtyngdspöäng för utskrivningsklara patienter med betalningsansvar	3 662	3 511	Män	7,3	7,6
Nettokostnad (tkr) per hemvårdsbrukare (exkl OH)	116	107	Korttidsfrånvaro dag 1- 14 (dagar/anställd)	6,0	5,8
Nettokostnad (tkr) per särskild boendeplats (exkl OH) inklusive korttidsplats	511	506	Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	2 186	2 158
			Antal, visstidsanställda, årsarbetare	216	290
			Antal timavlönade, årsarbetare	373	383
			Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	88,0	88,1
			Medarbetarindex väster	66	62
			Medarbetarindex öster	64	59
			Makt- och befogenhetsindex väster	69	-
			Makt- och befogenhetsindex öster	68	-
			Antal intraprenader	2	0

Verksamhetens processer har förbättrats och det ekonomiska läget är stabilt. Det har skett ett positivt trendbrott i hela vårdkedjan med minskade väntetider till särskilt boende och färre utskrivningsklara kvar på sjukhus. Korttidsvården fungerar som avsett. Brukarundersökningar och andra kvalitetsmätningar visar att mer individuellt anpassade tjänster av god kvalitet behövs. Det ställs allt större krav på kompetens för att klara av att bidra till att personer med stora vård- och omsorgsbehov får ett värdigt

liv. Medarbetarnas sjuktal fortsätter att minska men är fortfarande jämförelsevis höga.

Vårdkedjan från den öppna verksamheten till det särskilda boendet har fungerat något bättre. Kostnaden för köp av medicinskt färdigbehandlade och antalet betalade vårdtyngdspöäng har minskat. Antalet personer med beviljad hemvårdsinsats har minskat med 82 personer till 4 183. Av dessa är 69 procent kvinnor. Medelåldern för personer med hemvård är 79 år.

Vårdtyngden är oförändrad men ligger ändå över budgeterad nivå. Nya platser i särskilt boende kan ha bidragit till att vårdtyngdsökningen avstannat. Många personer med omfattande omsorgsbehov väljer att bo kvar i sin ordinarie bostad. Vi har börjat införa det nya tids- och planeringssystemet (TES) och kan redan se ett bättre nyttjande av personalresurserna.

Totalt fanns vid årsskiftet 1 146 platser i särskilda boenden (inklusive korttidsplatser). De personer som bodde i särskilt boende den sista

december har en medelålder på 85 år. Andelen kvinnor var 65 procent. Nya permanenta platser i Elgströmska huset öppnades. Detta har medfört en ökad omsättning av brukare och lägre genomsnittlig vårdtid inom korttidsvården.

Den genomsnittliga vårdtiden för alla utflyttade från permanent boende motsvarar 2,1 år i genomsnitt och har inte nämnvärt förändrats sedan mätningarna infördes 2004.

En drastisk förändring av kösituationen sedan 2007 innebär svårigheter att samtidigt öka belägningsgraden på permanenta platser då det inte varit någon kö. Antalet personer med ej verkställda beslut har bara ökat marginellt. Genomsnittstiden från fattat beslut om permanent plats på särskilt boende till verkställighet har minskat från 98 till 51 dagar.

Den årliga medborgarundersökningen visar ett något bättre resultat för äldreomsorgen. Ett tillräckligt antal platser i särskilt boende, kan ha bidragit till detta. Fortfarande är örebroarnas förtroende för äldreomsorgen lägre än genomsnittet för de kommuner där samma mätning görs.

Brukarundersökningar visar att brukarna både i hemvård och särskilt boende är mest nöjda med bemötandet och de insatser som utförs. Inom hemvården är man minst nöjd med möjlighet att få en pratstund med personalen, att få komma ut och att få välja maträtt. För särskilt boende är resultatet genomgående något sämre. Här är brukarna minst nöjda med möjligheten att komma ut, rehabilitering/rörelseträning, aktiviteter som erbjuds och möjlighet att välja maträtt.

Vård och omsorg har återigen ett budgetöverskott. Kostnadsökningen motsvaras av löneavtalsutvecklingen och tillskottet av särskilda boendeplatser. Positivt är att kostnader per särskild boendeplatz har sjunkit i fasta priser sedan föregående år och att köp av medicinskt färdigbehandlade har minskat med 45 procent.

Vårdkedjan

Öppen verksamhet Frivilligverksamhet Lunchrestauranger Dagcentraler/träffpunkter Anhörigstöd Gästrum	Dagverksamhet Demensdagvård Social dagvård Dagrehab	Hemvård Service och omvårdnad Hälsa- och sjukvård Trygghetsplatser Rehabilitering	Korttidsvård Korttidsplatser Rehabplatser Växelvård	Särskilt boende Demensboende med olika inriktning Vårdboende
--	---	--	---	---

Verksamheten inom vård och omsorg kan beskrivas som en vårdkedja. I början har vi den öppna verksamheten som präglas av social samvaro och aktiviteter som inte är behovsprövade. Dagverksamheter som innehåller både sysselsättning och rehabilitering är behovsprövade och kan fås som en insats både enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälsa- och sjukvårdslagen (HSL).

Inom hemvården ryms såväl hemtjänst som hemsjukvård. Insatserna som är behovsprövade ges till den enskilde i bostaden.

Korttidsvård i form av en korttidsplats kan man få som en behovsprövad insats vid ett tillfälligt ökat vårdbehov eller som avlastning för närstående.

Särskilt boende är slutet på kedjan, en behovsprövad insats som man kan få när det inte längre fungerar för den enskilde att bo kvar hemma.

Antalet tillsvidareanställda har ökat medan antalet visstidsanställda och timavlönade har minskat. Detta är positivt och bidrar till att den genomsnittliga sysselsättningsgraden är oförändrad 88 procent. För att minska antalet timavlönade mer måste nya och mer effektiva former för bemanning utvecklas. Den totala sjukfrånvaron har minskat ganska mycket. Antalet långtidssjukskrivningar har minskat medan korttidsfrånvaron

ökat något. Vårt aktiva arbete ger resultat men troligen påverkas vi av försäkringskassans ändrade regler samt förändringarna på arbetsmarknaden. Medarbetarenkäten 2007 visar generellt ett bättre resultat än 2005, det sammanvägda medarbetarindexet är fem procentenheter högre. Områdena ledarskap, arbetsorganisation och upplevelse av stress har förbättrats. Endast värdet kring området organisationsklimat har försämrats.

Medborgaren i centrum – stöd till funktionshindrade

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Andel personer med personlig assistans av samtliga beslut om personlig assistans, %			Bemötande - andel nöjda brukare, %	93	
enligt LASS	79	83	bostad med särskild service		85
enligt LSS	21	17	korttidsboende för barn och unga		96
Genomsnittlig väntetid till bostad med särskild service enligt LSS, antal månader	18	23	inom socialpsykiatri		95
Antal personer med ej verkställda beslut om boende enligt LSS och Sol, totalt	29	32	Tillgänglighet - andel nöjda brukare, %	90	
varav enligt LSS	28	32	Inflytande och påverkan - andel nöjda brukare, %	89	
varav enligt Sol	1	0	bostad med särskild service		85
			korttidsboende för barn och unga		96
			inom daglig verksamhet		80
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Genomsnittlig kostnad per person med personlig assistans, tkr	292	278	Sjukfrånvaro totalt, %	6,8	7,9
Genomsnittlig kostnad per plats i bostad med särskild service enligt LSS tkr	690	648	kvinnor	7,4	8,7
Genomsnittlig kostnad per person i korttidsvistelse tkr	251	237	män	4,5	5,1
Genomsnittlig kostnad per person för korttidstillsyn tkr	78	74	Korttidsfrånvaro dag 1- 14 (dagar per anställd)	4,47	4,89
Genomsnittlig kostnad per person i daglig verksamhet, LSS, tkr	114	106	Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	1 185	1 119
			Antal timavlönade, årsarbetare	275	271
			Antal visstidsanställda, årsarbetare	117	125
			Genomsnittlig sysselsättningsgrad, %	93,7	93,9
			Medarbetarindex	66	64
			Makt- och befogenhetsindex	68	-
			Antal intraprenader	1	0

Verksamheten har klarat målen för god ekonomisk hushållning och ekonomi i balans. Sjukfrånvaron har minskat väsentligt, vilket innebär att arbetet med förebyggande insatser gett effekt. I de flesta av kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag redovisar verksamheten aktiviteter som bidrar till önskad utveckling. Den genomsnittliga väntetiden och även antalet personer som väntar på boende har minskat men är fortfarande på en hög nivå. Brukarundersökningarna som genomförts inom alla verksamhetsdelar visar en mycket hög grad av brukarnöjdhet. Det redovisade överskottet kan i sin helhet kopplas till Socialpsykiatri som är en av kommunens intraprenader under 2008. Likt tidigare år visade 2008 på stora volymökningar, vilket är att vänta även i framtiden.

Totalt får cirka 1 400 brukare LSS- stöd i vår verksamhet. Det är en utmaning att klara av att individanpassa insatserna till brukarna och samtidigt hitta rimliga ekonomiska lösningar när nya brukare tillkom-

mer eller när behoven för befintliga brukare förändras.

Under 2008 har antalet personer med personlig assistans ökat från 45 till 57, varav 5 personer har tillkommit på grund av försäkringskassans skärpta regler för assistansersättningen.

Totalt får drygt 1 000 personer boendeinsatser i någon form. Av dessa bor 57 procent i ordinärt boende och 43 procent i särskilda boenden med personalgrupper på plats. Tre olika boendeinsatser finns för gruppen med funktionshinder enligt LSS: korttidsvistelse, bostad för barn och unga samt bostad för vuxna. Totalt väntade 32 personer på boende den sista december, en ökning med 3 personer. Den genomsnittliga väntetiden till bostad med särskild service enligt LSS, har minskat med fem månader.

Drygt 90 procent av brukarna är nöjda med det stöd som verksamheten ger. Eftersom det är första gången det görs en gemensam mätning för alla verksamheter för stöd till personer

med funktionsnedsättning, saknas jämförelsetal.

Helårseffekten för kostnadsredueringar har fullföljts med 4 mnkr. Under året ökade verksamheten sin nettokostnad med 49,3 mnkr, vilket motsvarar 10 procent. Av ökningen beror 22 mnkr på volymökning och 4 mnkr på tillkomsten av förvaltningskontor Vård och stöd samt 27 mnkr på löneökning enligt avtal. Kostnadsökningen för samtliga ekonomiska nyckeltal ligger i paritet med löneavtalsutvecklingen.

Antalet anställda ökar för varje år till följd av att antalet brukare ökat de senaste åren. Andelen anställda kvinnor har sjunkit med 1 procentenhet till 77 procent, en liten förskjutning mot fler män vilket vi har som mål. Den totala frånvarotiden har minskat. Medarbetarna är mer nöjda än tidigare enligt senaste medarbetarenkäten.

Medborgaren i centrum – socialtjänsten

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Andel vårddyggn av totala antalet vårddyggn för barn, unga och vuxna, %			Medborgarundersökningen*	45	45
på institution	46	44	Bemötande, %		
familjehem	54	56	Myndighetsutövningen, öster	71-89	
Andel vårddyggn på institution i egen regi av totalt antal vårddyggn, %	10	5	Socialkontoren, andel nöjda brukare, väster	79	
Beläggning, antalet vårddyggn i egen regi, %	74	67	Barn- och familjebehandling, andel nöjda brukare	86	87
Fördelning av vårddyggn på institution, %			Kvinnocentrum, andel nöjda brukare	98	88
barn	4	11	Försörjningsstöd väster, andel nöjda brukare	89	
unga	55	50	Enheten för förebyggande arbete (EFFA)	100	100
vuxna	41	39	Tillgänglighet, %		
Fördelning av vårddyggn i familjehem, %			Socialkontoren, andel nöjda brukare	64	
barn	49	39	Barn- och familjebehandling	82	87
unga	47	57	Kvinnocentrum	92	88
vuxna	4	4	Försörjningsstödet, andel nöjda brukare	76	
Försörjningsstöd, genomsnittlig bidragstid per månad under året	6,11	5,89	Enheten för förebyggande arbete (EFFA)	88	80
Andel barnhushåll av totalt antal hushåll som någon gång under året beviljats försörjningsstöd, %	29	29	Inflytande och påverkan, %		
			Myndighetsutövningen, öster	64-79	
			Socialkontoren, andel nöjda brukare	70	
			Försörjningsstödet, nöjda brukare	87	
			Barn- och familjebehandling	86	86
			Kvinnocentrum	96	
			Enheten för förebyggande arbete (EFFA)	88	85
			*index av 100 varav 40 är lägsta godkända nivå		
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Kostnad per vårddyggn för vård- och behandling på institution, externa köp, kr	3 841	2 602	Sjukfrånvaro, %	6,7	6,5
varav barn	5 448	3 902	kvinnor	7,9	7,5
varav unga	1 208	3 401	män	2,9	3,2
varav vuxna	1 179	1 733	Korttidsfrånvaro dag 1- 14 (dagar per anställda)	3,8	3,3
Kostnad per vårddyggn för vård och behandling på institution, interna köp, kr			Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	354	349
Suttarboda	4 430	5 757	Antal visstidsanställda, årsarbetare,	95	66
Multigruppen	3 802	4 400	Antal timavlönade, årsarbetare,	13	12
Genomsnittlig kostnad per månad och hushåll för ekonomiskt bistånd, kr	6 610	6 516	Medarbetarindex, väster	60	62
Kostnad per vårddyggn i familjehem, kr			Makt och befogenhetsindex, väster	62	-
varav barn	834	796	Medarbetarindex, öster	57	52
varav unga	492	436	Makt och befogenhetsindex, öster	64	-
			Antal intraprenader	0	0

Socialtjänsten har i stort uppnått målen för god ekonomisk hushållning, bidragit till utvecklingen av de flesta av kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag samt klarat en ekonomi i balans. Sjukfrånvaron har dock ökat något men ligger ändå på en låg nivå inom programområdet. Målet minskat antal hushåll med försörjningsstöd har uppnåtts, även om minskningen är lägre än tidigare år. Det ekonomiska resultatet för verksamheten visar på kostnader som ligger i nivå med tilldelade anslag. Brukarundersökningar har gjorts inom alla verksamheter

och visar överlag stor brukarnöjdhet. Myndighetsutövande verksamheter visar som förväntat något lägre nöjdhet hos brukarna. Medborgarnas syn på verksamheten är oförändrad jämfört med tidigare år och ligger på en knappt acceptabel nivå. Arbete pågår med att förbättra medborgarnas syn på verksamheten inom hela Social välfärd.

Socialtjänstens arbete har i stor utsträckning handlat om en fortsatt utveckling av samverkansformerna. Exempel på detta är samverkan med polisen, landstinget, vuxen- och

arbetsmarknadsverksamheten, programområdet Barn- och utbildning och inte minst den ideella sektorn. Samverkan är en av de viktigaste faktorerna för att ge brukarna rätt stöd och innebär också ett effektivare resursutnyttjande. Antalet vårddyggn för placeringar på institution har ökat med 14 procent, varav placeringar för vuxna svarar för den största ökningen medan de för barn har minskat.

Socialtjänstens myndighetsverksamheter är nu samordnade i nya lokaler vilket ger en tydligare ingång till socialtjänsten. För att öka

tillgängligheten har vuxenheten infört telefonrådgivning där man kan vara anonym och försörjningsstödet har kortat tiden för att komma på akutbesök. Kvinnocentrum har snabbt etablerat sig som kommunens ingång för våldsutsatta kvinnor och deras barn. Kvinnocentrum och Kvinnohusets verksamhet ger idag betydligt fler kvinnor stöd än tidigare.

Nätverkscentrum fortsätter att mobilisera resurserna i brukarens eget nätverk. Metoden används även som stöd inom skolområdet och kommer att utvecklas i samverkan med Öreförteamen. Vuxenhetens CM-team arbetar med de personer som tidigare ofta föll mellan stolarna på grund av mindre gott samarbete mellan kommun och landsting. Vuxenheten söker former för struktur och sysselsättning för personer med missbruksproblem.

Det förebyggande arbetet har utvecklats vidare i familjecentralerna, familjeutbildningar till föräldragrupper inom skolorna och genom särskilda projekt i utsatta bostadsområden. Sedan våren 2008 finns åtta fältarbetare anställda i de så kallade Öreförteamen som är områdesindelade och täcker hela kommunen.

För första gången på mer än tio år har utbetalningarna av försörjningsstöd ökat. Antalet hushåll som fick försörjningsstöd var 3 801, vilket trots allt är en minskning mot 2007. De främsta orsakerna är ett ökat antal flyktinghushåll och det försämrade arbetsmarknadsläget.

Medborgarnas attityd till verksamheten är i den senaste mätningen oförändrad mot föregående år. Brukarundersökningarna som gjorts under våren visar att brukarna överlag är nöjda med personalens bemötande och tillgänglighet. Något lägre värden visas för myndighets- och socialkontoren.

Det ekonomiska resultatet för verksamheten visar kostnader som ligger i nivå med tilldelade anslag. Kostnaden per vård dygn för externa köp har ökat. För barnplaceringar är genomsnittskostnaden högre än året innan, medan kostnaderna för ungdomsplaceringar minskat eftersom vår egen verksamhet klarat att ta emot fler ungdomar. Kostnaden per vård dygn för våra egna boenden har också sjunkit till följd av den högre beläggningen. Ekonomiskt bistånd per hushåll och månad har ökat mindre än normökningen men bidragstiden har blivit längre, vilket leder till högre totala kostnader.

Socialtjänsten fortsätter att öka antalet anställda som följd av politiska beslut om ny verksamhet. Totalt har sjukfrånvaron i procent av arbetad tid ökat och även korttidsfrånvaron har ökat något. Resultaten av den senaste medarbetarenkäten, som kunde varit bättre, har gjort att vi prioriterat nya utvecklingsområden för att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

VIKTIGA HÄNDELSE

SATSA (Samverkan Asperger Till Sysselsättning och Arbete), inom ramen för FINSAM (lag om finansiellt samordning av rehabiliteringsinsatser). Under tre år ska socialtjänsten i samverkan med Örebro läns landsting, försäkringskassan och arbetsförmedlingen, söka nya vägar och arbetsätt för att för fler personer med diagnosen Asperger ska komma ut på arbetsmarknaden.

Tre nya gruppboenden med 22 platser har startats inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning.

Social välfärd har genom entreprenadupphandling tagit emot 80 personer i det nya särskilda boendet Elgströmska huset i Mellringstaden.

En manifestation för cirka 1 000 uppdragstagare och föreningsfunktionärer genomfördes i december 2008 på Conventum.

Boendet Pionjären med upp till 16 platser för ensamkommande flyktingbarn startades våren 2008 i samarbete med Migrationsverket.

Social välfärd har tillsammans med Barn- och utbildning startat verksamheten Passagen som ska ge 16- 19 åringar stöd att komma igång i gymnasieskolan eller annan sysselsättning.

Örebro blev som enda kommun i Sverige tillsammans med landstinget uttagen till projektet NPÖ – Nationell patientöversikt – som ska ge kommunens hälso- och sjukvårdspersonal möjlighet att 2009 ta del av landstingets patientjournaler.

Barn och utbildning

Programområdets resultat

Programområdet redovisar ett underskott på 5,8 mnkr för år 2008. Skolnämnderna nordost, nordväst och sydväst samt Gymnasienämnden redovisar överskott medan Öster- närke områdesnämnd, Skolnämnd sydost samt program- nämnd Barn och utbildning redovisar underskott. Under- skottet motsvarar 0,2 procent av den totala budgetramen för 2008.

Programområdet har en nettokostnadsökningstakt på 5,3 procent som framförallt beror på löneökningar och på kostnader som ökat i takt med utbygganden av nya försko- leavdelningar. Under året har fler barn och elever valt att gå i enskilda och fristående verksamheter.

Anpassningen till färre elever har fortsatt inom grund- skolan. Under året har tre skolor avvecklats i de västra stadsdelarna.

VIKTIGA HÄNDELSE

Lokalanpassning

För att anpassa grundskolans organisa- tion till ett minskat elevantal avvecklades Karlslundsskolan, Vasaskolan, och Öknaskolan. Antalet grundskoleplatser har reducerats med drygt 1 000 platser från och med höstterminen 2008.

Nya förskolor

För att möta den kraftiga efterfråge- ökningen har grundskolelokaler tagits i anspråk. Dessutom startade Ryn- ningeåsens förskola och Näsby förskola började byggas. Två enskilda förskolor, Al Salam och Viljan, har etablerats och ytterligare två, Plaskeby och Örebro uteförskola har fått tillstånd.

Natt- och helgomsorg

Västerpark tar åter emot förskolebarn och skolbarn och efterfrågan på nattom- sorg har ökat.

Vård- och omsorgscollege

I december 2008 certifierades Örebro och länet för ett vård- och omsorgscollege.

Gymnasiemässa

För länets alla skolår 9-elever och deras föräldrar arrangerade vi Gymnasiemässan i oktober.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Förskola	626,4	579,1
Grundskola	1 207,1	1 173,8
Gymnasieskola	418,0	382,0
Särskola	88,2	82,1
Övrig verksamhet	10,3	14,5
Totalt	2 350,0	2 231,5

Barn- /elevantal	2008	2007
Förskola (1-5 år)	6 550	6 260
Förskola	5 891	5 669
Familjedaghem	205	201
Enskilda verksamheter	454	390
Grundskola och förskoleklass	14 546	14 556
Kommunala skolor	12 547	12 607
Fristående skolor	1 999	1 949
Gymnasieskola (exkl RGD-RGH)	7 536	7 432
Kommunala skolor	6 726	6 842
Fristående skolor	601	440
Fristående skolor i andra kommuner	76	33
Elever från Örebro i andra kommuner	133	117

Medborgaren i centrum – förskola

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007
Gruppstorlek	16,8	16,7
Personaltäthet, barn per årsarbetare	5,1	5,2
Årsarbetare, andel med pedagogisk högskoleutbildning, %	58	60
Andel inskrivna barn i enskild regi, %	7,0	6,7

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2006
Bemötande, föräldrar i förskolan, %		
Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola	90	86
Tillgänglighet, föräldrar i förskolan, %		
Jag får tydlig information om hur mitt barn utvecklas	71	74
Inflytande och påverkan, föräldrar i förskolan, %		
Jag är nöjd med det inflytande jag har i förskolan	70	70
Ingen brukarundersökning gjordes 2007		
Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun		

Ekonomiska nyckeltal	2008	2007
Kostnad (kr) per inskrivet barn i förskola inkl lokaler		106 800
Kostnad (kr) per barn i familjedaghem exkl lokaler		102 300
Lokalkostnad (kr) per barn i förskola*		10 644
Lokalyta per barn, i kvadratmeter*		11,2

* Jämförelse av förskoleverksamheten 2007 inom Örebro kommun

Medarbetarnas utveckling*	2008	2007
Sjukfrånvaron totalt, %	6,5	7,4
kvinnor	7,1	8,1
män	3,5	3,9
Korttidsfrånvaro 1-14 dagar		
Sjukdagar per anställd	4,5	4,5
kvinnor	4,7	4,7
män	3,7	3,8
Antal årsarbetare, timavlönade	137	141,6
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	3 299	3 264
kvinnor	2 788	2 753
män	510	511
Antal intraprenader	1	1
Medarbetare per chef (lönesättande chef)	38,8	40,8

*Resultaten avser både förskola och grundskola

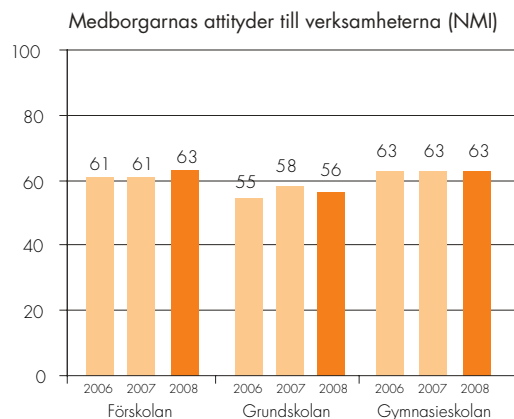
Förskolorna har klarat att bedriva verksamheten inom budgetramen. Verksamheten redovisar aktiviteter som bidrar till önskad effekt för i stort sett alla kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag. Målet för god ekonomisk hushållning som rör sjukfrånvaron bedömer vi vara uppfyllt.

Den kraftiga efterfrågan på förskoleplatser har inneburit att barngrupperna blivit något större. Antalet barngrupper med 20 barn och fler har ökat med drygt 30 procent och antalet grupper med 15 barn eller färre minskat med 17 procent. Andelen barn i enskilda förskolor har ökat och uppgår till 7 procent. Personaltätheten har ökat från 5,2 barn per årsarbetare 2007 till 5,1 barn per årsarbetare 2008.

Andelen barn med annat modersmål än svenska har ökat och utgör 28 procent.

Brukarundersökningen 2008 visar att fler föräldrar till barn i förskolan är mer nöjda i dag än vid den förra undersökningen trots en redan då hög nöjdhetsgrad. Föräldrarnas nöjdhet med informationen runt sitt barn har minskat något medan nöjdheten med inflytandet fortfarande är relativt hög.

Verksamhetens ekonomiska resultat 2008 visar att volymökningarna har klarats inom tilldelad budgetram och ett nära- noll- resultat redovisas. Detta har gjorts möjligt med god ekonomisk hushållning genom att vi till största delen har löst den ökade efterfrågan genom att använda grundskolans lokaler.

Medborgaren i centrum – grundskola

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2006
Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen, %	72,2	70,5	Bemötande, eleverna i skolår 5 och 8, %		
varav flickor	72,3	73,4	Jag är nöjd med min skola, eleverna i skolår 5	87	85
varav pojkar	72,2	67,6	Jag är nöjd med min skola, eleverna i skolår 8	69	72
Andel elever skolår 9 behöriga till gymnasieskolan, %	82,4	81,5	Tillgänglighet, eleverna i skolår 5 och 8, %		
Andel lärare med ped. högskoleexamen, %		85	Jag har fått information om kunskapsmålen, elever i skolår 5	82	82
Personaltäthet, pedagoger per 100 elever*	9,3	9,3	Jag har fått information om betygskriterierna i de olika ämnena, elever i skolår 8	83	82
Lärartäthet, lärare per 100 elever*	8,8	8,9	Inflytande och påverkan, eleverna i skolår 5,8		
Andel elever i fristående skolor, %		14,0	Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan, eleverna i skolår 5	86	86
* Inklusive modersmål och svenska som andra språk			Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan, eleverna i skolår 8	73	71
			Ingen brukarundersökning gjordes 2007		
			Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun		
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Kostnad (kr) per elev i grundskolan, exkl lokaler		75 000	Sjukfrånvaron totalt, %	6,5	7,4
Lokalkostnad (kr) per elev i grundskolan		16 200	kvinnor	7,1	8,1
Lokalyta per elev, i kvadratmeter, exkl särskola	15,0	16,7	män	3,5	3,9
Käll: Räkenskapsammandraget Örebro kommun			Korttidsfrånvaro 1-14 dagar		
			Sjukdagar per anställd	4,5	4,5
			kvinnor	4,7	4,7
			män	3,7	3,8
			Antal årsarbetare, timavlönade	137	141,6
			Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	3 299	3 264
			kvinnor	2 788	2 753
			män	510	511
			Antal intraprenader	1	0
			Medarbetare per chef (lönesättande chef)	38,8	40,8
			*Resultaten avser både förskola och grundskola		

Målet för god ekonomisk hushållning som rör sjukfrånvaron bedömer vi vara uppfyllt. Verksamheten redovisar aktiviteter som bidrar till önskad effekt för i stort sett alla kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag. Grundskoleverksamheten har däremot inte klarat att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram 2008.

Det allra viktigaste verksamhetsmålet för en god ekonomisk hushållning är att våra barn och unga går igenom grundskolan med godkända betyg och en högre måluppfyllelse har nåtts 2008 jämfört med 2007. Andelen elever med godkända betyg i alla ämnen har ökat med 1,7 procentenheter och ligger på en nivå som kan betecknas som genomsnittlig för åren på 2000-talet. Pojkarnas resultat har

blivit bättre medan flickornas resultat har försämrats jämfört med tidigare år.

Andelen behöriga till gymnasieskolan har ökat med 0,4 procentenheter och uppgår till 82,4 procent 2008.

Östernärke är det område som kan visa de största förbättringarna och de bästa resultaten på fem år. Detta beror bland annat på att man under året har arbetat med ett flexibelt lärande, noga följt och kommunicerat elevernas kunskapsutveckling och strukturerat arbetat med tydliga mål. På Vivalaskolan, finns troligen ett positivt samband mellan projekt Linje 14 och en ökad måluppfyllelse, här har värdet ökat med 6,6 procentenheter.

Personaltätheten är oförändrad jämfört med 2007, 9,3 pedagogisk personal per 100 elever. Lärartätheten

har minskat något och uppgår till 8,8 lärare per 100 elever jämfört med 8,9 2007.

Brukarundersökningen 2008 visar att elevnöjdheten generellt har ökat något eller ligger på en oförändrad hög nivå. Undantaget är eleverna i skolår 8 som har en något sämre nöjdhet mot tidigare mätning.

Vår grundskoleverksamhet redovisar ett underskott mot tilldelad ram på 5,1 mnkr. Lokalytan har minskats till 15 kvadratmeter per elev, till stor del på grund av avvecklingen av tre skolor från och med halvårsskiftet 2008. Anpassningen av organisationen följer inte elevminskningen vilket bidrar till att kostnaderna inte minskat i motsvarande utsträckning.

Medborgaren i centrum – gymnasieskola

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007
Andel skolår 9 behöriga till gymnasieskolan, %	82,4	81,5
Andelen elever med grundläggande behörighet till högskolestudier, %	87	87
Andel folkbokförda elever på individuellt program, %	12,9	11,3
Genomsnittligt betygspoäng för elever med slutbetyg	13,7	13,9
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen, %		77
Andel folkbokf elever som bytt program från årskurs 1, exkl Individuellt program, (från årskurs 1 till nytt program oavsett årskurs), %	16	10
Andel folkbokf elever som bytt program från Individuellt program till nationellt program, %	27	30
Lärartäthet, lärare per 100 elever		8,9
Andel elever i fristående regi, %		8,0

Källa: Skolverkets statistik

Ekonomiska nyckeltal	2007	2007
Kostnad (kr) per folkbokförd gymnasieelev i egen/annan kommuns gymnasieskola		75 000
Kostnad (kr) per särskoleelev, exkl skolskjuts		232 800
Lokalkostnad (kr) per elev		15 500
Lokalyta per elev, i kvadratmeter		15

Källa: Räkenskapssammandraget Örebro kommun

Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2006
Bemötande, elever i skolår 2, %		
Jag är nöjd med verksamheten i min skola	84	84
Tillgänglighet, elever i skolår 2, %		
Jag känner till kunskapsmålen	77	76
Jag är nöjd med den information och vägledning jag fick inför gymnasievalet	64	66
Inflytande och påverkan, elever i skolår 2, %		
Jag är nöjd med det inflytande jag har i skolan	74	71
Ingen brukarundersökning gjordes 2007		
Källa: Brukarenkät, Pilen Örebro kommun		

Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Sjukfrånvaron totalt, %	4,0	4,7
kvinnor	5,4	6,2
män	2,0	2,5
Korttidsfrånvaro 1- 14 dagar	0,7	0,7
Sjukdagar per anställd		
kvinnor	0,6	0,7
män	0,9	0,9
Antal årsarbetare, timavlönade	16,6	17,2
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda	1 152	1 144
kvinnor	687	682
män	465	462
Makt och befogenhetsindex		58
Antal intraprenader	0	0
Medarbetare per chef (lönesättande chef)	22,2	22,2
Nöjdhetsindex		56

Källa: Örebro kommuns personalstatistik

Målet för god ekonomisk hushållning som rör sjukfrånvaron bedömer vi vara uppfyllt och andelen elever som uppnått behörighet för högskolestudier är oförändrad.

Verksamheten redovisar aktiviteter som bidrar till önskad effekt för i stort sett alla kommunfullmäktiges uppföljningsuppdrag. Gymnasieverksamheten har däremot inte klarat att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram 2008.

Andelen elever i fristående gymnasieskolor har ökat samtidigt som det

totala antalet elever minskar beroende på befolkningsutvecklingen.

Örebro kommun har en större andel elever som studerar på individuellt program än jämförbara kommuner och antalet har ökat jämfört med tidigare år. Gymnasienämnden har anslagit stora resurser för att eleverna på individuellt program ska lyckas fullfölja sin gymnasieutbildning.

Brukarundersökningen 2008 visar att elever i årskurs 2 fortfarande är mycket nöjda med gymnasieskolan.

Elevernas kännedom om kunskapsmålen har ökat något medan nöjdheten med information inför gymnasievalet är lägre än vid förra mättillfället. Elevernas inflytande i skolan har ökat något.

Gymnasieverksamheten redovisar underskott mot tilldelad ram på 6,4 mnkr. Underskottet beror framförallt på etablering av nya och utökning av befintliga fristående gymnasieskolor. Gymnasienämnden redovisar ett över-skott för sin verksamhet.

Samhällsbyggnad

Programområdets resultat

Resultatet för den skattefinansierade verksamheten är ett överskott på 31 mnkr. De största överskotten finns för anläggningsverksamheten, gator och vägar samt fordons-teknik som uppgår till totalt 13 mnkr. Anläggningsverksamheten är den del av tekniska förvaltningen som utför uppdrag som gator och vägar, park eller VA-avdelningen beställer.

Kollektivtrafiken visar underskott med 1,4 mnkr.

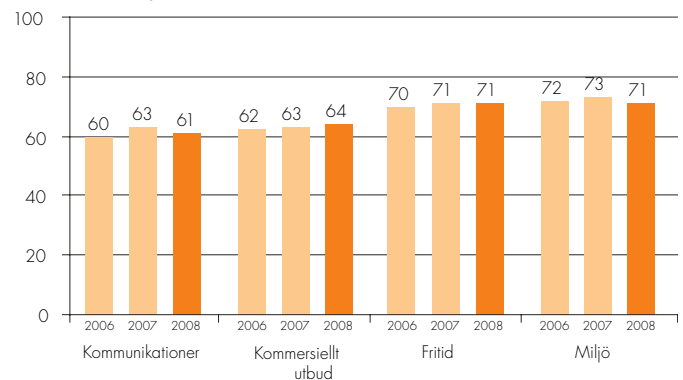
Färdtjänstkostnaderna och gymnasieskolans resor har ökat med 1 mnkr och är de främsta orsakerna till underskottet. Resterande kostnadsökning finns inom stadstrafiken på 0,4 mnkr.

Den taxefinansierade verksamheten redovisar ett totalt överskott på 7,3 mnkr men VA-verksamheten redovisar ett underskott på 8,3 mnkr. Det egna kapitalet för VA-verksamheten uppgår till 35,1 mnkr varav 25 mnkr är avsatt för investeringar inom avloppsverket. Avfallsverksamhetens resultat blev ett överskott med 15,3 mnkr och det egna kapitalet uppgår till 55,9 mnkr. Ny verksamhet 2008 är resultatet för fordonsgas som visade överskott på 0,3 mnkr.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Skattefinansierad verksamhet	620,4	609,4
Gator, vägar och park	113,5	119,4
Fritidsverksamhet	96,4	89,4
Kulturverksamhet	138,9	139,6
Fastighetsverksamhet	25,7	16,0
Kollektivtrafik	145,1	137,1
Samhällsbyggnad	15,9	23,8
Miljöverksamhet	10,2	8,5
Kommungemensamma IT-kostnader	54,0	53,9
Kommungemensam verksamhet övrigt	12,0	13,3
Övrig verksamhet	8,7	8,2
Taxefinansierad verksamhet	-7,0	-13,4
Avfallsverksamhet	-15,3	-13,4
VA-verksamhet	8,3	-0,1
Intäktfinansierad verksamhet	4,3	1,0
Fastighetsverksamhet	3,2	0,0
Fordonsgas	1,1	1,0
Totalt	617,7	596,9

Medborgarnas attityder till Örebro som en plats att bo och leva på (NRI).

Medborgaren i centrum – samhällsplanering

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppgifter, de uppgifter varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Kollektivtrafik, resandeutveckling, %			SCB, Medborgarundersökning, %		
Stadstrafik	3,7	1,8	Kommunikationer, kollektivtrafik	74	71
Regiontrafik	1,6	1,2	Medborgarna om Örebro som en plats att bo och leva på	68	68
Färdtjänst	0	- 3	Brukarnas uppfattning om tomtkän (betyg på 4-gradig skala där 4 är högsta betyg)	2,7	-
Mark och exploatering			Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Sålda tomter småhus	60	61	Byggnadsnämnd, sjukfrånvaron totalt, %	2,8	3,9
Sålda tomter verksamhet	7	16	Kvinnor	4,4	5,6
Antal registrerade i tomtkän	422	287	Män	0,8	1,9
Antal byggklara småhustomter för försäljning	66	81	Korttidsfrånvaro 1- 14 dgr		
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Sjukdagar/anställd totalt	3,0	2,4
Kollektivtrafik, kostnad per resa, kr			Kvinnor	3,4	3,1
Stadstrafik	13	12	Män	2,4	1,0
Regiontrafik	48	45	Antal tillsvidare årsarbetare	70	81
Färdtjänst	163	149	Kvinnor	38,5	46
Stadstrafik, kilometerproduktionskostnad	38	35	Män	31,5	35
Stadstrafik, biljettintäkt per resa	7	7	Programkansli, sjukfrånvaron totalt delår 2008 i %	1,2	3,7
Stadstrafik, produktionskostnad, kr/km	37	35	Kvinnor	1,7	4,4
			Män	0	1,5
			Korttidsfrånvaro 1- 14 dgr. Delårssiffror 2008		
			Sjukdagar/anställd totalt	0,8	1,8
			Kvinnor	1,1	1,4
			Män	0	3

Möjligheterna till lokalisering och etablering för nya företag och breddad bostadsmarknad har förstärkts under året. Planberedskapen för bostäder och verksamheter i hela kommunen är fortsatt viktig.

Brukarnas uppfattning om tomtkän har undersökts och ligger strax över medelnivå i nöjdhetsgrad. Målsättningen för antalet i tomtkän har inte uppfyllts under året till följd av att antalet byggklara tomter blev färre än målet. Inte heller när det gäller mark för verksamhet har målet nåtts.

Enligt kommunens medborgarundersökning har nöjdheten ökat med kommunens kommunikationer mot 2007. Stadstrafikens resandeutveckling under 2008 har varit fortsatt positiv med rekordsiffror för tredje året i följd, en ökning med 3,7 procent jämfört med 2007. Alternativa former för förköp av biljetter har erbjudits och antalet försäljningsställen i

bostadsområdena har blivit fler. SMS-betalning av enkelresor har fortsatt att öka i omfattning liksom betalning via biljettautomaterna.

I länstrafiken ingår regiontrafiken med buss och tåg samt kommunens andel av kostnaderna för flygplatsen. Resandet med regiontrafiken har ökat med 1,6 procent jämfört med 2007.

Antalet personer med färdtjänstillstånd är 4 400, lika många som 2007. Även antalet färdtjänstresor ligger kvar på samma nivå. Färdtjänstresenärerna har möjlighet att resa i stadstrafiken till ett reducerat pris motsvarande ungdomstaxan.

Insatserna för trygghet och säkerhet ombord på bussarna har fortsatt även 2008.

Medborgaren i centrum – teknisk verksamhet

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Vattentillgänglighet inom 3 timmar, %	100	97	Nöjd-Kund- Index, %		
Vatten åter i kran inom 24 timmar, %	100	100	Andelen örebroare som vet vad som är farligt avfall är nöjda med vattenkvaliteten.	*	79
Andel biogasfordon, %	23	11	är nöjda med gatuunderhållet		64
Andel elhybridfordon, %	3	2	* Ingen undersökning gjord 2008		
Andel etanolfordon, %	30	18			
Andel fordon, bränslesnål diesel, %	8	1			
Parkmark kvm per invånare, %	91	96			
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Drifts- och underhåll för produktion av dricksvatten kr per kbm	1,22	1,20	Sjukfrånvaron totalt, %	4,2	4,6
Drift- och underhåll för vattenledningar kr per meter ledning	18,40	18,50	Kvinnor	5,1	6
Drift- och underhåll för behandling av avloppsvatten kr per kbm	1,36	1,35	Män	3,8	4,1
Renhållning kr per kvm	2,31	0,93	Korttidsfrånvaro 1- 14 dgr		
Parkmark per kvm	2,78	2,52	Sjukdagar per anställd totalt	4,7	4,6
			Kvinnor	4,9	5,1
			Män	4,6	4
			Antal tillsvidareanställda årsarbetare	335	334
			Kvinnor	95	89
			Män	240	245

Under 2008 har vattenfrågan varit i fokus med vattenförsörjningsprojekt i Mogetorp och diskussion om skyddsområde kring Svartån. Vättern som försörjningsalternativ har åter aktualiserats. Vattenproduktionen i Örebro fungerar bra, driftstörningar för abonnenterna har legat på en låg nivå. Tjänstegarantin "tillgången till dricksvatten inom tre timmar och åter i kran inom 24 timmar vid avbrott" har uppfyllts till hundra procent. Kvaliteten på det dricksvatten vi levererat har varit god.

Avloppsreningen har fungerat väl och vi har klarat gällande utsläppsgränsvärden. I enlighet med Örebro Miljömål och "avlopp i kretslopp"

har vi gjort en översyn av kommunens ambitionsnivå för återföring av näringsämnen till kretsloppet. Här återstår mer detaljerade utredningar innan uppdraget är slutfört.

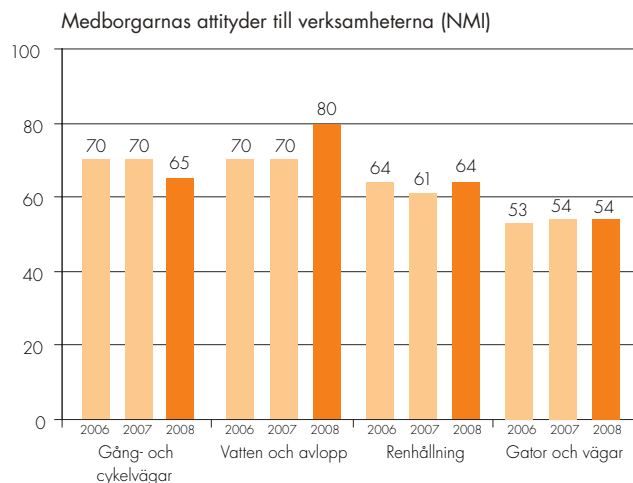
Andelen avfall som går till förbränning har inte minskat men mängden avfall till kompostering har ökat totalt. Målet att 80 procent av villahushållen ska sortera ut sitt kompostbara avfall har uppnåtts, andelen är nu 81 procent och tendensen är positiv.

Antalet kilometer gatu- och vägnät samt cykelvägar har ökat något.

Kundnöjdheten för vatten och avlopp har ökat i kommunens med-

borgarundersökning. Avfallsprocessen har gjort en kundundersökning om öppettider på återvinningscentralerna som påverkat öppettiderna. Ett försök med mobil återvinningscentral har utvärderats och 95 procent av de tillfrågade var nöjda eller mycket nöjda med försöket. Medborgarnas nöjdhet med gång- och cykelvägar har minskat något, men ligger kvar på en högre nivå än för gator och vägar. Nöjdheten med sophämtning samt renhållning av gator, vägar och parker har ökat hos medborgarna 2008.

Volymuppgifter	2008	2007
Gatuprocess		
Asfaltunderhåll körbanor kvm per år	126 000	118 500
Asfaltunderhåll gång- och cykelvägar kvm per år	26 500	11 600
Vinterväghållning, tkr	14 438	17 060
Asfaltunderhåll körbanor, tkr	11 325	15 160
VA- process		
Antal avloppstoppar	37	45
Antal vattenläckor	62	77
Avfallsprocess		
Hushållsavfall i käril och säck till förbränning, ton	24 225	24 094
Avfall till kompostering, ton	6 314	5 886

Medborgaren i centrum – miljöverksamhet

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Andel hyresfastigheter med godkänd radonhalt, %	16	11	NKI (Nöjd- Kund- Index), SBA (Stockholm Business Alliance)		
Andel besökta företag med avfallssortering som minst följer lagstiftningens krav, %	71	71	Hur nöjd var du totalt sett med bemötandet?		68
Andel badvattenprov utan anmärkning vid inomhusbad, %	94	96	Hur nöjd var du totalt sett med möjligheten att komma i kontakt med oss?		70
			SBA- mätning		
			Nöjdhet med hantering av värmepumpar	78	71
			Nöjdhet med hantering av enskilda avlopp	47,5	-
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Andel av miljöverksamhet som finansierats av avgifter (avgiftsfinansieringsgrad), %	44	49	Sjukfrånvaron totalt, %	2,4	3
			Kvinnor	2	3
			Män	4	4
			Korttidsfrånvaro, 1- 14 dagar		
			Kvinnor	3,6	4,6
			Män	1	4
			Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	28	30
			Kvinnor	19	22
			Män	9	8

Inventeringen av enskilda avlopp har prioriterats och har följts av åtgärder för att minska utsläppen till sjöar och vattendrag. Många avlopp återstår att inventera för att Örebro miljömål ska uppfyllas.

Inom hälsoskyddsområdet har tillsynsbesök gjorts vid kommunens förskolor. De lokala hälsoskyddsföreskrifterna har börjat uppdateras. I enlighet med bestämmelserna i strålskyddslagen har solarier inventerats. Ett tillsynsprojekt inriktat mot fordonstvättar har bedrivits med avsikten att tvättarna ska uppfylla kommunens riktlinjer. Projektet fortsätter under 2009 med målet att samtliga fordonstvättar ska uppfylla kraven senast år 2010.

Intresset för miljödiplomerings har fortsatt att vara högt. Diplomeringsen är ett bra sätt för företagen att få kunskap om miljöfrågor och få verktyg att minska sin miljöpåverkan.

Enligt de nationella miljö kvalitetsmålen och Örebro miljömål ska radonhalten i alla hyresfastigheter senast år 2020 vara lägre än 200 bequerel per kubikmeter luft. Miljönämnden begär därför in resultat från mätningar och ställer krav på åtgärder.

Andelen badvattenprov i inomhusbad utan anmärkning ligger kvar på en hög nivå även om en minskning med två procentenheter redovisas.

Medborgaren i centrum – fastighetsverksamhet

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008**	2007***
Andel verksamhetslokaler som drivs av kommunal organisation %			Bemötande*	7,1/6,9	6,8
Andel verksamhetslokaler som ägs av Örebro kommun			Inflytande och påverkan*	4,5/5,7	5,2
Örebrobostäder	12,5	11,5	Tillgänglighet, socialt och fysiskt*	4,5/5,6	4,9
Örebroporten	13,1	12,7	Felanmälanprocessen*	4,7/5,6	4,5
Energiåtgärder			Uppfattning och total index*	5,1/5,9	5,3
Fjärrvärmeförbrukning kWh per kvm	134,6	145,3	Uppfattning hela mätningen (alla frågor)	5,2/ - -	5,5
Oljeförbrukning i kbm	389	581	Kommunfastigheters kundattitydbarometer		
Elförbrukning i kWh per kvm	77,7	80,4	Regelbundna möten med kommunfastigheters förvaltare är mycket viktiga för väl fungerande verksamheter.	92	90
Biobränsle i GWh	-	4,5	Reparationer genomförs i rätt tid, %	47/67	51
Solenergi - installerad yta i kvm	366,0	366,0	Vi får tillräcklig information om planerade arbeten i lokalerna, %	47/67	48
Konkurrensutsättning			(Resultatet till vänster avser kundundersökning, resultatet till höger avser stickprovsundersökning, resultatet 2007 avser kundundersökning skolor)		
Antal driftentreprenader utlagda i konkurrens kvm	18	18	*skala 1-9 där 9 är högsta och bästa värdet		
Andel köpta tjänster i relation till omslutning %	11	11	**2008 Förskolor		
Klimat och miljö			*** 2007 Grundskolor och gymnasier		
Minskad mängd CO2 kg	1 499 000	297 175			
Minskad mängd SO2 kg	947	29			
Minskad mängd NOX kg	869	208			
Minskad oljeförbrukning kbm	192	173			
Andel miljöbilar på förvaltningen, %	44	43			
Trygg kommun					
Glaskross, tkr	2 974	2 371			
Klotter, tkr	228	217			

Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Värmekostnad, kr/kvm	73	77	Sjukfrånvaron totalt, %	5	5
Elkostnader, kr/kvm	81	75	Kvinnor	5	5
Planerat underhåll, kr/kvm	83	72	Män	5	5
Fastighetsskötsel, kr/kvm	53	53	Korttidsfrånvaro 1-14 dgr.	4,8	4,1
Felavhjälpande underhåll, kr/kvm	49	43	Sjukdagar/anställd totalt	5,1	5,1
			Kvinnor	4,6	4
			Män	151,4	164
			Antal timanställda, årsarbetare	30,8	37
			Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	111,8	115

Det medvetna arbetet med att minska energibehovet i kommunens lokaler har lett till en tydlig kostnadsminskning för fjärrvärme medan kostnadsökningen för el kunnat minskas något. Kommunens ägande av verksamhetslokaler har minskat med 1,4 procentenheter. Andelen externa utförare i våra kommunala anläggningar ligger kvar på samma nivå som tidigare år. Den minskade oljeförbrukningen har lett till väsentligt minskade utsläppsnivåer.

Under 2008 har kostnaderna för skadegörelse ökat med 24 procent till totalt 3,2 mnkr varav 3,0 mnkr för glaskross och 0,2 mnkr för sanering av klotter.

Brukarundersökningarna är inte jämförbara mellan åren. 2008 års undersökning visar en hög nöjdhet med bemötandet. De områden brukarna är mindre nöjda med är inflytande

och påverkan samt tillgänglighet. Det totala omdömet från undersökningen ligger strax över mitten.

Volymuppgifter	2008	2007
Fastighetsverksamhet		
Hyseskontrakt	3 034	3 000
Uthyrda seniorbostäder	574	563
Kö till seniorbostäder	1 388	1 280
Förvaltningsobjekt	755	750
Förvaltning i egen regi, kvm *	870 000	872 000
därav hyresrätter	286 000	277 000

* Vinterstadion 19 700 kvm har sålts under året.

Medborgaren i centrum – fritid och kultur

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsupdrag, de updrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetsprocesser	2008	2007	Brukarnas och medborgarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Antal besök av i relation till kommunens invånare (132 052)			Bemötande		
Eyrabadet, ggr	1,7	2,1	Andel som svarat mycket bra, %		
Hagabadet, ggr	1,4	1,3	Fritidsgårdar		
Brickebacksbadet, ggr	1,1	1,1	Flickor	92	
Beläggningsgrad på idrottsanläggningar, %	95	95	Pojkar	91	
Besök i relation till kommunens invånare, %			Inflytande och påverkan, %		
Svampen	91	91	Fritidsgårdar		
Kungsstugan	19	19	Flickor	91	
Hjalmar Bergmansmuseet	9	9	Pojkar	90	
Andel boklån per invånare, biblioteken, %	4,0	4,0			
Andel besök på fritidsgårdarna av åldersgruppen, %					
Flickor	35	36			
Pojkar	65	64			
Ekonomiska nyckeltal	2008	2007	Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Friskvårdsanläggningar (inomhusbad), kr/invånare	46,65	47,29	Fritids- och turismnämnden		
Motionsspår, kr/invånare	12,46	12,78	Sjukfrånvaron totalt, %	2,4	4,6
Friluftsbad, kr/invånare	1,99	3,60	Kvinnor	2,0	6,5
Kostnad per elev på Kulturskolan, tkr	5 275	5 196	Män	2,8	3,1
Fritidsgård, kr/besök	74,30	73,20	Korttidsfrånvaro 1- 14 dgr.		
Bibliotek, kr/utlån	45,41	43,73	Sjukdagar/anställd totalt	1,6	2,1
Bidrag			Kvinnor	1,3	3,2
Kulturföreningar, tkr	5 570	5 743	Män	1,8	1,2
Studieförbund, tkr	7 375	7 375	Antal tillsvidare årsarbetare	54	62
			Kvinnor	21	27
			Män	33	35
			Kultur och medborgarnämnd		
			Sjukfrånvaron totalt, %	3,4	3,9
			Kvinnor	4,6	4,7
			Män	1,7	2,8
			Korttidsfrånvaro 1- 14 dgr		
			Sjukdagar/anställd totalt	3,3	4,4
			Kvinnor	4,4	5,3
			Män	1,6	3,1
			Antal tillsvidare årsarbetare	204,2	202,6
			Kvinnor	122,2	125,6
			Män	82	77

Med stadsutveckling och utveckling av stadsdelsbiblioteken har möjligheterna för medborgarna ökat att ta del av och tycka till om förändringar. IT-stödet i biblioteken, medborgarservicen och Stadsarkivet har ökat tillgängligheten till exempel genom att många bibliotek nu har digitala informationsskärmar.

Andel besök på baden har minskat totalt. Eyrabadet står för minskningen, Hagabadet har ökat något medan badet i Brickebacken har ett oförändrat antal besök.

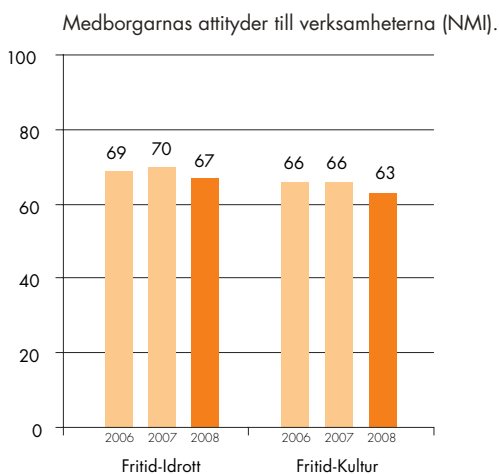
På fritidsgårdarna har arbetet med att engagera det "civila samhället" lett till att fler föreningar och studieförbund har aktiviteter för både ungdomar och vuxna där. En liknande utveckling finns för Kulturskolan och biblioteken.

En av sommarens stora begivenheter var Open Art som anordnades av Örebro konsthall i samarbete med sponsorer. Runt slottet och på gator och torg fanns 71 temporära konstverk som invånare och besökare kunde se i Örebros vackra citykärna.

Brugarundersökningarna för inomhusbaden och fritidsgårdarna visar en hög nöjdhetsgrad. Fritidsgårdarnas årliga brukarenkät visar att både flickor och pojkar är nöjda med vårt bemötande, delaktigheten och möjligheten att påverka.

Medborgarundersökningen visar att fritidsverksamheten som faktor för en bra plats att bo på är oförändrat hög. Däremot har medborgarnas syn på både idrott- och kulturverksamheterna försämrats.

Volymuppgifter	2008	2007
Fritidsverksamhet		
Antal besökare Wadköping	660 000	600 000
Antal besökare Kungsstugan	23 170	24 000
Antal besökare Svampen	120 000	120 000
Kulturverksamheten		
Antal besök på Bio Roxy, offentliga föreställningar	6 975	4 778
Antal besök på Medborgarkontoret	6 595	7 305

VIKTIGA HÄNDELSER

Industrimark

Ett nytt exploateringsområde för företag har skapats väster om Pilängen.

Miljön i city

Utifrån visionsarbetet Stadsliv har en översyn gjorts av stadens centrala torg och vissa gator samt en parkeringsutredning. Lilla Å- promenaden har kompletterats, en gång- och cykelbro över Svartån planeras och området kring Rynningeviken och Naturens hus fortsätter att utvecklas.

Badbar Svartå

Arbetet för en ren och badbar Svartå och insatser för att minska gift- och kemikaliespridningen fortsätter.

Open Art

Open Art anordnades av Örebro konsthall i samarbete med sponsorer med 71 temporära konstverk i city som kunde beskådas av invånare och besökare.

Biogas

Biogassatsningen fortsätter bland annat med en påbörjad produktionsanläggning för gröngas som komplement till kommunens egen rötgasproduktion. Av kommunens personbilar är 64 procent miljöfordon och andelen biogasfordon är 23 procent.

Trygg och säker kommun

Trygghetsvandringar är en av flera insatser som kan handla om förbättringar av belysning i anslutning till gång- och cykelvägar. Särskilda medel har tillförts för att säkerställa att medborgarförslag genomförs.

Klimatkontor

Ett klimatkontor har inrättats som ett strategiskt viktigt verktyg i vårt miljö- och klimatarbete.

Transportplan

En transportplan för Örebro kommun är framtagen och en ny biogasdriven stadstrafik med ett nytt linjenät planeras från hösten 2009.

Vuxenutbildning och arbetsmarknad

Verksamhetsområdets resultat

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott med 3,6 mnkr. Verksamheten för kommunal vuxenutbildning samt flyktingmottagning redovisar underskott medan verksamheten för arbetsmarknadsåtgärder redovisar överskott.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Arbetsmarknadsåtgärder	65,6	61,8
Flyktingmottagning	40,2	36,1
Kommunal vuxenutbildning	88,9	85,2
Totalt	194,7	183,1

Medborgaren i centrum

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppdrag, de uppdrag varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007
Andel personer som har gått vidare till arbete respektive studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd, %	32	38
kvinnor	68	53
män	32	47
Genomsnittlig introduktionstid för flyktingar, mån	28	32
kvinnor	32	
män	24	
Andel kursdeltagare inom kommunal vuxenutbildning som erhållit lägst betyg G efter avslutad gymnasial kurs ¹⁾ , %	85	84
Antal personer som väntat mer än 8 veckor på SFI - studier (genomsnitt/månad)	12	7
kvinnor	6	
män	6	

Ekonomiska nyckeltal	2008	2007
Kostnad per helårsstudieplats inom kommunal grundvux, gymnasievuxenutb., kr	37 368	25 913
Kostnad per helårsstudieplats för sfi med arbetsmarknadsinsats, kr	45 573	51 572
Utbetalad introduktionsersättning, tkr	30 680	27 193

¹⁾ Kommunal vuxenutbildning genomför byte av verksamhetssystem, därav är redovisning av kvinnor resp. män inte möjlig i dagsläget.

Brukarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Andel svar från brukarna, %		
kvinnor	55	53
män	45	47
Andel brukare som anser att de får ett gott bemötande från personalen, %	97	97
Andel brukare som anser sig ha inflytande och påverkan över sin planering, %	92	92
Andelen brukare som anser att de förbättrat sina möjligheter till arbete och studier efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd, %	89	91
Andel brukare som anser att tillgängligheten är god, %	93	92

Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Sjukfrånvaron totalt, %	6,1	6,74
kvinnor	6,3	8,04
män	5,9	5,28
Korttidsfrånvaro 1- 14 dagar		
Sjukdagar per anställd	5,8	6,9
kvinnor	4,5	5,8
män	7,2	8,1
Antal tillsvidare årsarbetare	287	287
kvinnor	64 %	64 %
män	36 %	36 %
Makt och befogenhetsindex	-	63
Antal intraprenader	0	0
Medarbetare per chef	20,5	19,0
Medarbetarindex	-	61

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsområdet har under 2008 haft i uppdrag från nämnden att fokusera på;

- Invandrares möjligheter till jobb, utbildning och arbetsmarknadsintegration inom sfi.
- Personer som söker försörjningsstöd med fokus på nya sökande i åldersgruppen 18-24 år.
- Långtidsarbetslösa försörjningsstödstagare med behov av mer långsiktiga insatser.
- Kontakter med arbetsmarknaden

och företagen via företagscoacher, jobbmässor, praktik och rekryteringssamarbeten.

Under året har totalt 2 574 personer varit inskrivna i någon arbetsmarknadsåtgärd. Antalet deltagare som gick vidare till arbete eller studier är något färre än 2007 vilket har sin förklaring i den snabbt förändrade arbetsmarknaden under hösten.

Under 2008 genomfördes två jobbmässor som anordnades tillsammans med Arbetsförmedlingen. Jobbmässan

är en mötesplats för företag och arbetssökande var främsta syfte är att ge arbetssökande chans till anställning.

Under året har ett flertal olika insatser gjorts för de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden, har hinder att kunna ta ett arbete och får försörjningsstöd.

Till den kommunala feriepraktiken för ungdomar 15-17 år sökte 2 500 ungdomar och 1 097 fick plats. Feriepraktiken ger arbetserfarenhet och har en viktig social funktion för ungdomarna.

Fler personer inom sfi- verksamheten har haft heltidsaktivitet genom satsningar på förberedande yrkesutbildningar i kombination med yrkesinriktad svenska. Yrkesförutbildningen i samverkan med DHL och arbetsförmedlingen har avslutats med mycket gott resultat. Andra förberedande yrkesutbildningar som genomförts är svetsutbildning, truckkort, kassautbildning och utbildning för att bli personlig assistent.

Mottagning och introduktion

Under 2008 har kommunen tagit emot 488 flyktingar. Andelen anhöriginvandring har ökat markant och var drygt 50 procent av mottagandet, som en följd av 2006 och 2007 års stora flyktingmottagande. Andelen mottagna barn och ungdomar var också mycket högt, drygt 50 procent. En ny tjänst har inrättats för mottagandet av barn.

Målet att erbjuda plats i introduktionsverksamheten inom åtta veckor från inflyttningsdagen har uppfyllts under större delen av året. Målet för god ekonomisk hushållning är att den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar inte ska vara längre än två år har inte uppnåtts, men en tydlig förbättring har skett och introduktionstiden har minskat med 4 månader jämfört med 2007.

Vuxenutbildning

Efterfrågan på flexibla utbildningar ökar inom hela utbildningsområdet. Kurser erbjuds utifrån efterfrågan och kan studeras på hel- eller deltid, dagtid, kvällstid och med distansinslag. Tillgängligheten har ökat med en mer kontinuerlig intagning.

Intresset för yrkesutbildningar är stort och är nu 47 procent av den gymnasiala vuxenutbildningen. Barnskötarkurser och omvårdnadskurser erbjuds i egen regi och ger möjlighet till anställning efter avslutade studier.

Målet att de flesta studerande ska nå godkänd nivå har uppnåtts till 85 procent, vilket måste anses vara ett mycket gott resultat.

Totalt har 1 557 personer deltagit i sfi-utbildning. Av alla inskrivna under 2008 har i genomsnitt 34 procent varvat sina studier med praktik, arbete eller yrkesutbildning. 67 procent av dem som avslutat sina sfi- studier har godkänts på D-nivå.

Brukarnas uppfattning om tjänsterna

Två brukarenkäter med likartat resultat visar att brukarna tycker att de fått ett gott bemötande (97 procent), har inflytande och påverkansmöjligheter (92 procent), har förbättrat sina möjligheter till arbete och utbildning (89 procent) samt anser att tillgängligheten är god (93 procent).

Dialogträffar mellan politiker och brukare är ett annat sätt att fånga upp brukarnas synpunkter om verksamheten. Uppföljningen av hur dessa uppfattas av brukarna behöver förbättras.

Ekonomiska nyckeltal

Årskostnad per helårsstudieplats för grundläggande vuxen- och gymnasial vuxenutbildning har ökat jämfört med 2007 på grund av minskat antal studerande. Antalet studerande förväntas öka i omfattning under 2009.

Årskostnaden per sfi-plats med arbetsmarknadsåtgärd har minskat jämfört med 2007. Detta beror dels på ett ökat antal studerande, dels på att externa utförare har använts i högre grad än tidigare.

Volymuppgifter	2008			2007		
	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män
Antal årsstudieplatser på grundläggande vuxenutbildning	367	65 %	35 %	460	69 %	31 %
Antal årsstudieplatser på gymnasial vuxenutbildning	864	65 %	35 %	903	70 %	30 %
Antal deltagare under året i Sfi- undervisning	1 557	55 %	45 %	1 315	52 %	48 %
Antal mottagna flyktingar (inkl barn)	488	52 %	48 %	495	42 %	58 %
Antal som erhållit arbete efter genomförd kommunal arbetsmarknadsåtgärd	298	41 %	59 %	344	53 %	47 %
Antal, 18- 24 år i kommunal arbetsmarknadsåtgärd	187	45 %	55 %	277	49 %	51 %
Antal i introduktionsprogram, (inkl barn)	1 346			1 406		

VIKTIGA HÄNDELSER

NUEVO- projektet för arbetslösa 18- 29 år och Passagen för ungdomar som inte går i gymnasieskolan startades.

På det nationella planet, i samarbete med andra kommuner, Sveriges kommuner och Landsting (SKL) och Riksnätverket, har förvaltningen arbetat med uppföljningar och utvärderingar av arbetsmarknadsverksamheterna genom effektutvärdering. "Väl mätt" är en jämförelse mellan kommunernas arbetsmarknadsprogram, åtgärder och resultat ur ett medborgarperspektiv. Örebro kommun är tillsammans med tre andra kommuner och SKL samordnare för dessa mätningar.

Förvaltningen har tillsammans med länet deltagit i inrättandet av det Vård- och omsorgscollege som fick regional certifiering i december.

Kommunstyrelsen

Verksamhetsområdets resultat

Kommunledningen redovisar ett överskott med totalt 2,6 mnkr. Kommungemensamma verksamheter redovisar ett underskott med totalt 20,2 mnkr, vilket beror på omställningskostnader i samband med den nya administrativa omorganisationen. Kommungemensamma statsbidrag redovisar ett överskott med 11,1 mnkr på grund av fortsatt högt flyktmottagande i kommunen. Kommunledningskontoret redovisar ett underskott med 4,4 mnkr.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Kommunledning	31,3	30,1
Kommunledningskontor	143,5	116,3
Kommungemensamma verksamheter	75,7	46,2
Kommungemensamma statsbidrag	- 147,2	- 130,0
Nerikes Brandkår	61,2	59,3
Till kommunstyrelsens förfogande	0,4	0,0
Totalt	164,9	121,9

Medborgaren i centrum - kommunstyrelsen

En redovisning av hur nämnderna har klarat sina verksamhetsuppgifter, de uppgifter varje nämnd har fått av kommunfullmäktige via reglementen. Med hjälp av bilden "Medborgaren i centrum" ska läsaren kunna få svar på om medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om förvaltningen jobbar på rätt sätt, om medarbetarna är nöjda och om anslagna resurser har använts på optimalt sätt.

Verksamhetens processer	2008	2007
Chefs- och ledarutveckling, antal deltagare	158	180
Jämställdhetsindex (egen personal)	115	109
Svenskt Näringslivs ranking	161	169
Totalt antal företag per 1000 invånare (minst en anställd)	-	29,41
Antal nystartade företag per 1000 invånare	8	8
Försäkringsskydd, antal inrapporterade skador	1 261	1 463
Försäkringsskydd, ansvarsskador, antal anmälda	73	72
Försäkringsskydd, riskinventering, antal verksamheter	140	257

Ekonomiska nyckeltal	2008	2007
Effektiviseringsvinst, elektroniskt hanterade fakturor, mnkr	3,8	2,8
Omslutning av ramavtal, mnkr	600	500
Försäkringspremier – omfattning, mnkr	10,7	12
Kostnad för sjuklön, andel av totala personalkostnaden, %	1,34	1,41

* Värdena som anges 2007 avser medarbetarundersökningen från 2005.

Brukarnas uppfattning om tjänsterna	2008	2007
Nöjd- Region- Index (medborgare)	67	68
Rekommendation	75	74
Arbetsmöjligheter	53	51
Nöjd- Medborgar- Index (medborgare)	57	55
Bemötande/ Tillgänglighet	62	61
Nöjd- Inflytande- Index (medborgare)	42	43
Tillgänglighet	48	47
Information/öppenhet	56	54
Påverkan	39	39
Förtroende	46	45
Företagarnas uppfattning om Örebro kommuns service	-	63

Medarbetarnas utveckling	2008	2007
Sjukfrånvaron totalt, %	2,6	2,4
kvinnor	2,9	2,9
män	1,5	0,9
Korttidsfrånvaro 1- 14 dagar		
Sjukdagar per anställd	0,1	0,1
kvinnor	0,1	0,1
män	0,0	0,1
Antal tillsvidare årsarbetare	254	130
kvinnor, %	76	76
män, %	24	24
Makt- och befogenhetsindex* %	70	58
Antal intraprenader	0	0
Medarbetare per chef		
Nöjdhetsindex*, %	71	59

Ledning och styrning

Den centrala administrationen har minskat till förmån för ett mer verksamhetsnära stöd i organisationen. Resurserna för personalstöd och informationsstöd har sammanförts till kommunledningskontoret. Den nya administrativa organisationen ska ge förutsättningar för ett mer professionellt stöd till kommunstyrelsen, programnämnderna och förvaltningarna. Årliga processer som verksamhets-

planering och uppföljning ska också kunna hanteras mer effektivt.

Ledningsarenor har en avgörande betydelse för ledningens förmåga till helhetssyn och riktar intresset mot gemensamma mål. Därför har ett flertal chefsutbildningar och konferenser anordnats för att stärka organisationens ledare.

Första steget mot en fullt genomförd e-handel är taget, alla kommunens leverantörsfakturer hanteras

elektroniskt i en fakturaportal. Andra steget är att minska antalet skannade fakturer genom att fortsätta införa elektroniska beställningar och kunna ta emot e-fakturer.

Införandet av ett kommungemensamt dokument- och ärendehanteringssystem har fortsatt. Alla stadsbyggnadskontorets handläggare och samtliga registratorer i kommunen använder nu systemet.

Förutsättningarna för en öppnare och mer tillgänglig kommun har ökat genom ny struktur med medborgaringångar på orebro.se, möjligheten för medborgarna att enkelt kunna framföra klagomål och en kom-mungemensam kundtjänst. I arbetet med att sätta medborgaren i centrum har vi tagit fram servicegarantier för kommunens tjänster. Under 2009 ska verksamheterna utvecklas för att fullt ut nå de definierade kvalitetsnivån i garantierna.

Säkerhet och skadeförebyggande arbete

Kommunens sammanlagda försäkringspremiekostnader minskade under året genom framgångsrikt förebyggande arbete och en lyckad upphandling. Särskild vikt har lagts vid aktiviteter för att hantera och förebygga skador och händelser i skolan och dess lokaler.

Antalet inrapporterade skador ligger på en fortsatt hög nivå. Frekvensskador i form av skadegörelse och då framför allt glaskross, står för huvuddelen av alla skador med en sammanlagd kostnad på cirka 3 mnkr.

Näringslivsutveckling

Kommunen har förbättrat sin plats i Svenskt Näringslivs ranking och finns nu på plats 161 av 290. Olika aktiviteter har genomförts för att stimulera entreprenörskap, företagsamhet och för att förbättra näringslivsklimatet. Örebro kommun har tillsammans med kommunerna i länet och Regionförbundet Örebro tagit fram ny modell för nyföretagarservice, för att kunna erbjuda kostnadsfri rådgivning till alla som vill starta företag.

Vi har tagit emot ett flertal studiebesök från andra länder, där vi på ett professionellt och positivt sätt marknadsfört Örebro som stad samt de verksamheter kommunen ansvarar för.

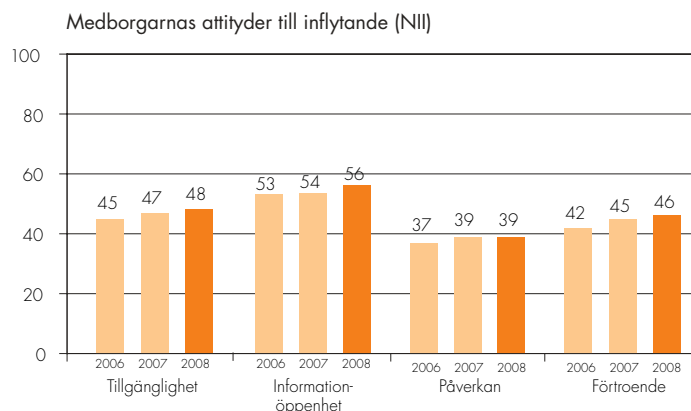
Samverkansarbetet med universitetet pågår inom ett flertal olika områden. De satsningar som görs handlar i många avseenden om att skapa ett

långsiktigt välfungerande samarbete mellan kommunen, studenterna, Örebro universitet och övriga intressenter för att stärka Örebro som universitetsstad. Under 2008 har den kommunala forskarskolan "Offentlig verksamhet i utveckling" etablerats vid universitetet, en forskningsberedning är tillsatt och de första uppsatsstipendierna har delats ut av Örebro kommun.

Medborgarundersökning

Helhetsbetyget i årets medborgarundersökning för Örebro kommun som en plats att bo och leva på visar en liten försämring mot året innan, men ligger ändå kvar på den övre tredjedelen av skalan. Helhetsbetyget för hur medborgarna ser på möjligheterna till inflytande på kommunens verksam-

heter och beslut, blev för Örebros del lite högre än medelvärdet för de kommuner som gör undersökningen. Medborgarnas syn på Örebro kommuns verksamheter har förbättrats gentemot 2007 och Örebro har därmed något högre värde än genomsnittet.

VIKTIGA HÄNDELSER

Vår nya webbplats orebro.se och Kundtjänst invigdes i december.

Ny administrativ organisation driftsattes under hösten.

Utbildning och stöd till alla chefer om servicegarantierna.

Fyra nya intraprenader startade.

Den första Örebrogalan med prisutdelning till eldsjälar och engagerade personer.

Frivilligsektorn uppmärksammades med en manifestation i Conventum.

Övriga nämnder

Stadsrevisionen

Revisionsnämnden redovisar ett överskott med 0,2 mnkr. Stadsrevisionens ansvarsområde är att på fullmäktiges uppdrag årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om nämnderna fullgör sina uppdrag från kommunfullmäktige.

Valnämnden

Valnämnden redovisar ett överskott på 0,1 mnkr. Valnämnden ansvarar för organisation och genomförande av allmänna val till riksdag, landsting och kommun, val till Europaparlamentet samt eventuella folkomröstningar. Inga val ägde rum under året.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2008	2007
Revisionsnämnd	2,3	2,5
Valnämnd	0,1	1,1
Totalt	2,4	3,6

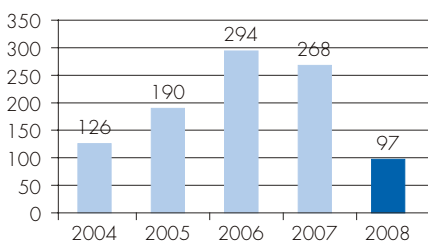
Kommunens ekonomi

Utvecklingen av kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning framgår av följande analys.

Årets resultat

Efter flera år av mycket goda resultat blev resultatet 2008 97 mnkr (268 mnkr 2007). Till stor del kan dock det försvagade resultatet förklaras av jämförelsestörande poster av engångskaraktär samt orealiserade kursförluster inom pensionsförvaltningen till följd av börsutvecklingen. Kommunens ordinarie verksamhet kunde bedrivas inom fastställt driftbudgetutrymme.

Resultat före extraordinära poster
mnkr

Resultatet för kommunens ordinarie verksamhet uppgår till 165 mnkr.

De jämförelsestörande posterna uppgår till sammanlagt 67,6 mkr:

- Avsättning till Citybanan 57,5 mnkr
- Omställningskostnader inom FRAM-projektet 19,0 mnkr
- Vinster vid tomträttsförsäljning - 4,3 mnkr
- Realisationsvinster för anläggningstillgångar - 4,6 mnkr

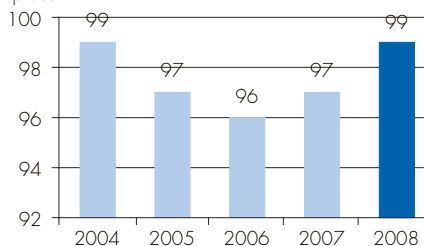
Relateras årets resultat exkl. jämförelsestörande poster till skatteintäkter redovisade kommunen ett resultat 2008 på 2,9 procent. Resultatet ligger över den nivå på cirka 2 procent som brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Resultatet ger kommunen handlingsberedskap att klara av förändrade förutsättningar för verksamheterna, att självfinansiera investeringar för den skattefinansierade verksamheten samt att hantera pensionsskulden på ett ansvarsfullt sätt.

Resultatet för 2008, justerat enligt kommunlagens krav, visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. Nämndernas har följt budget och redovisar med få undantag överskott mot budget eller nollresultat.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader uppgick år 2008 till 5 548,6 mnkr, vilket är en ökning med 368,1 mnkr eller 7,1 procent. Exkluderas jämförelsestörande poster blev ökningen 329,9 mnkr eller 6,4 procent.

Verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkter och statsbidrag
procent

Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och statsbidrag ger vi en bild av hur kommunen finansierat sin verksamhet. Som mål för nyckeltalet verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag, brukar 95-98 procent vara vanlig i kommunsektorn, beroende på vilket finansnetto kommunen har. Är andelen högre än 100 procent betyder det att skatteintäkter och statsbidrag inte räcker till att finansiera den verksamhet som bedrivs.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter år 2008 uppgick till 98,5 procent, en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med 2007. Om de jämförelsestörande posterna exkluderas togs 97,3 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag i anspråk för kommunens verksamhet under 2008.

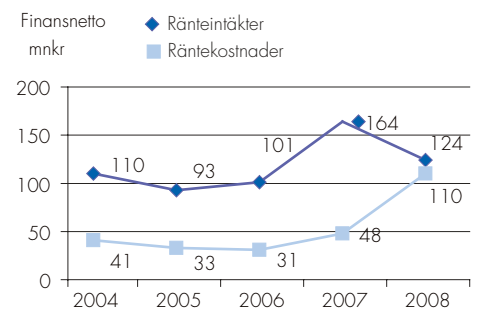
Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 5 632 mnkr, vilket är en ökning med 299,3 mnkr eller

5,6 procent. Bakom den relativt stora ökningen ligger positiva avräkningar från år 2007.

Den preliminära slutavräkningen för år 2008 har vi beräknat enligt Sveriges Kommuners och Landstings prognos, vilket är i enlighet med rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning.

Finansnettot

Finansnettot är positivt och uppgår till 14 mnkr (116 mnkr 2007). Det försämrade resultatet under år 2008 beror främst på orealiserade kursförluster på 81 mnkr inom förvaltningen av pensionsmedel. Denna del av kommunens finansnetto redovisar och analyserar vi separat.

Finansnettot exklusive pensionsförvaltning redovisar en nettointäkt på 48 mnkr (47 mnkr 2007). Det positiva resultatet beror främst på ränteintäkter på kommunens likviditet på 13 mnkr och avkastning i form av ränta från Örebro Rådhus AB på 47 mnkr. Samtidigt har räntekostnaderna på kommunens lån minskat till 8 mnkr. Under år 2009 beräknas resultatet för denna del av finansnettot att försämrats med cirka 30 mnkr på grund av lägre avkastning från Örebro Rådhus AB.

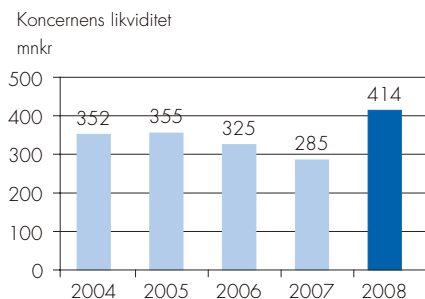
Pensionsförvaltningen syftar till att i ett längre perspektiv säkerställa att kommunen kan hantera de kraftigt ökade pensionsutbetalningar som sker under perioden 2015-2024 på ett sätt som minimerar konsekvenserna för kommunens egentliga verksamhet.

De senaste två åren har visat att resultatet för pensionsförvaltningen kan förändras snabbt med utveckling-

en på aktiemarknaden. Kommunen redovisar orealiserade kursförluster på aktier med 81 mnkr i bokslut 2008, medan kommunens resultat år 2007 förbättrades av realiserade vinster vid försäljning av aktier och obligationer på 69 mnkr. Det är därför viktigt att betrakta förvaltningen av pensionsmedel i ett långt tidsperspektiv. Den realiserade avkastningen på kommunens externa placeringar av pensionsmedel uppgår till i genomsnitt 5,5 procent per år under perioden 2000-07-01 – 2008-12-31. Denna avkastning är 1,1 procentenhet högre än kommunens mål (statslåneräntan plus 0,5 procentenheter).

Finansiering

Likviditet

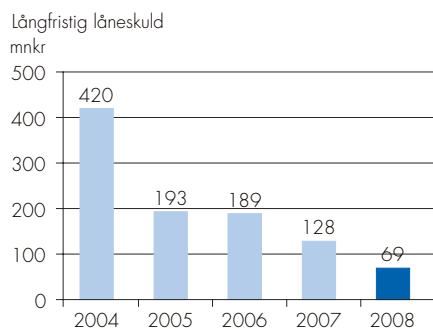
Örebro kommun samordnar in- och utbetalningar samt rörelsekrediter för kommunen och dess majoritetsägda bolag i ett gemensamt koncernkontosystem för bankgiro och bank.

Koncernlikviditeten var 414 mnkr den 31 december 2008 (285 mnkr 2007). Likviditeten har förbättrats under året som en följd av kommunens starka ekonomiska resultat och stabila finansiella ställning. Nettoinlåningen från koncernbolagen till kommunen var 109 mnkr vid årsskiftet (49 mnkr år 2007). Kommunens rörelselikviditet beräknas vara fortsatt god under hela år 2009.

Utöver den redovisade koncernlikviditeten har kommunen en rörelsekredit hos Swedbank på 150 mnkr för att kunna hantera kortsiktiga likviditetsförändringar.

Under år 2008 har kommunen placerat likviditetsöverskott på penningmarknaden i certifikat utgivna av banker och statliga företag. Vid årsskiftet uppgår kortsiktigt placerade medel till 118 mnkr (79 mnkr år 2007) med en genomsnittlig ränta på 4,2 procent och en löptid på 109 dagar.

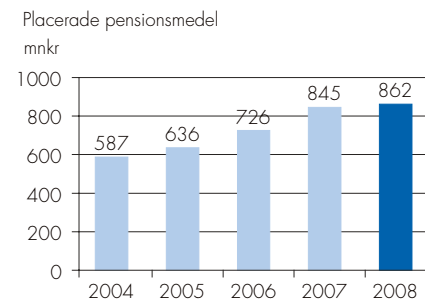
Låneskuld

Kommunens långfristiga låneskuld var 69 mnkr den 31 december 2008 (128 mnkr år 2007). Låneskulden består av ett lån på 60 mnkr från Handelsbanken, ett lån på 4 mnkr från landstinget och finansiell leasing på 5 mnkr. Till låneskulden hänförs också ett lån på 60 mnkr från Kommuninvest som ska amorteras i oktober 2009. Detta lån redovisar vi i bokslutet som en kortfristig skuld.

Den totala låneskulden består till 49 procent av lån med fast ränta och 51 procent av lån med rörlig ränta. Vid årsskiftet var räntesatsen på dessa lån i genomsnitt 4,8 procent (4,2 procent 2007). Samtliga lån är upptagna i svenska kronor.

Förvaltning av pensionsmedel

Kommunen har avtal med fyra externa kapitalförvaltare om förvaltning av kommunens pensionsmedel. Förvaltningsuppdragen med Nordea och SEB avser placeringar i räntebärande värdepapper, förvaltningsuppdraget med Swedbank Robur avser placeringar i svensk aktiefond medan förvaltningsuppdrag med Carlson (DnB NOR) avser placeringar i europeisk aktiefond och global aktiefond.

Kommunens externa placeringar av pensionsmedel har ett bokfört värde på 877 mnkr den 31 december 2008 (845 mnkr år 2007). Det bokförda värdet är 32 mnkr högre än föregående år. Kommunen har under året gjort nya avsättningar på 66 mnkr (45 mnkr år 2007). Årets realiserade avkastning uppgår till 47 mnkr (79 mnkr år 2007). Samtidigt har det bokförda värdet minskats vid bokslutet genom orealiserade kursförluster på aktier med 81 mnkr (17 mnkr år 2007).

Pensionsmedlen är i bokslut 2008 placerade med 82 procent i räntebärande värdepapper, 16 procent i aktier och 2 procent i likvida medel. Detta innebär en övervikt på räntebärande värdepapper med 7 procentenheter jämfört med normalnivån enligt kommunens placeringspolicy. Denna skillnad mot policyn beror på den nedskrivning som görs av aktievärden i bokslut 2008.

Marknadsvärdet för kommunens placeringar av pensionsmedel beräknas till 913 mnkr den 31 december 2008 (848 mnkr år 2007). Marknadsvärdet är 36 mnkr högre än bokfört

värde. Skillnaden beror på orealiserade vinster på obligationer med 36 mnkr utifrån kursen vid årskiftet.

Avkastningen på placerade medel uppgår till 5,1 procent (9,9 procent 2007) om hänsyn inte tas till orealiserade kursförluster och kursvinster. Detta är 0,7 procentenheter högre än kommunens långsiktiga avkastningsmål som var 4,4 procent (statslåneränta plus 0,5 procentenheter).

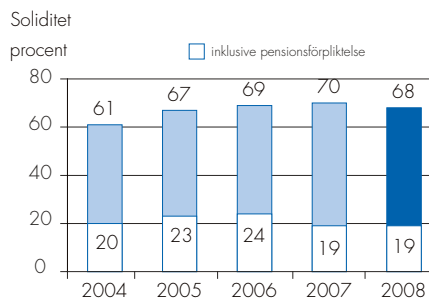
Ränta och utdelning på placerade medel var 38 mnkr (23 mnkr år 2007). Försäljning av obligationer och aktier har lett till realiserade kursvinster på 15 mnkr och realiserade kursförluster på 6 mnkr under året.

De totala pensionsåtagandena (inkl. löneskatt) för Örebro kommun uppgår till 3 243 mnkr i bokslut 2008 (3 156 mnkr år 2007). Kommunens externa placeringar av pensionsmedel motsvarar 27 procent av dessa pensionsåtaganden (27 procent år 2007).

Den del av kommunens pensionsåtaganden som inte motsvaras av externt placerade medel uppgår till 2 264 mnkr i bokslut 2008 (2 295 mnkr år 2007). Dessa medel har kommunen använt för att finansiera egna anläggningstillgångar. I beloppet ingår återlån av placerade pensionsmedel på totalt 100 mnkr som kommunen gjorde år 2002.

Utbetalningarna av pensioner intjänade före år 1998 (ansvarsförbindelser) kommer att öka successivt fram till år 2021. Kommunens syfte med externa placeringar av pensionsmedel är att långsiktigt skapa möjligheter att hantera likviditetseffekten av dessa ökade pensionsutbetalningar, på ett sätt som inte påverkar finansieringen av kommunens egentliga verksamhet.

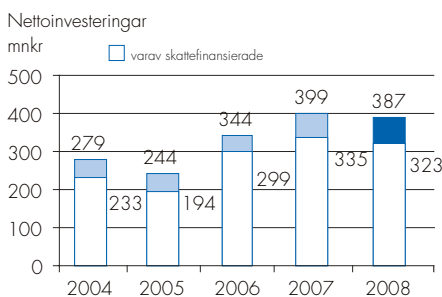
Soliditet

Soliditet är ett mått som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Nyckeltalet anger hur mycket av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditeten uttrycks i procent och anger andelen eget kapital av totala tillgångarna. Soliditeten har minskat till 68 procent (70 procent 2007).

Huvudorsaken är att tillgångsökningen i balansräkningen är större än årets resultat i kommunens resultaträkning. Inkluderar man pensionsförpliktelser som redovisas som en ansvarsförbindelse i balansräkningen så är soliditeten 18,7 procent vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Investeringar

Nettoinvesteringarna uppgick till 387 mnkr (399 mnkr 2007) och investeringsbudgeten var 540 mnkr. De skattefinansierade investeringarna uppgick till 323 mnkr (310 mnkr 2007). 2008 års budget för skattefinansierade investeringar inkl. överförda medel från tidigare år uppgick till 421 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 98 mnkr. De senaste årens höga investeringsnivåer har kunnat finansieras tack vare starka driftresultat. Utvecklingen av skatteintäkterna kommer

att bli sämre de närmaste åren. För att bibehålla stabilitet i ekonomin är det därför viktigt att få ned investeringsnivåerna.

Bland de större investeringsutgifter som slutfördes 2008 återfinns nybyggnad av förskolan Rynningeåsen, åtgärder för att säkra miljön vid olyckor i trafiken vid vattenskyddsområdet vid Bistagatan, renovering av Vinterstadion och Parkteatern samt den tredje och sista etappen i investeringsprojektet för minskat oljeberoende/alternativa energilösningar (EPC-projektet). I 2008 års bokslut finns investeringar som inte är slutförda. Dessa investeringar kommer att prövas i samband med äskanden om ombudgeteringar till innevarande år och bedöms uppgå till omkring 100 mnkr för den skattefinansierade delen.

De taxefinansierade investeringarna uppgick till 63 mnkr år 2008 (64 mnkr 2007). Investeringsbudgeten för taxefinansierade investeringar inkl. överförda medel från tidigare år, uppgick till 119 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 56 mnkr.

Transparensdirektivet

1 augusti 2005 trädde lagen (2004:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. i kraft, den s.k. transparenslagen. Lagen ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag. För att en verksamhet ska redovisas ska nettoomsättningen uppgå till 40 miljoner euro (cirka 438 mnkr). Vatten och avlopp, avfallshantering, kollektivtrafik, omfattande lokaluthyrning och uppdragsutbildning är några verksamheter i en kommun som ska bedömas enligt transparenslagen. Örebro kommun behöver inte göra någon redovisning enligt transparenslagen för år 2008 eftersom nettoomsättningen understiger lagens tröskelvärde.

Resultaträkning för kommunen (mnr)

	Not	Bokslut 2008	Bokslut 2007	Budget 2008	Awikelse
Verksamhetens intäkter	1	1 683,4	1 613,6	*	*
Varav försäljning av tomträtter		4,3	7,5	5,0	-0,7
Verksamhetens kostnader	2	-7 030,4	-6 603,4	*	*
Varav jämförelsestörande poster	3	67,6	29,4		
Avskrivningar	4	-201,6	-190,7	-195,0	-6,6
Verksamhetens nettokostnader		-5 548,6	-5 180,5	-5 519,4	-29,2
Skatteintäkter	5	4 537,4	4 300,7	4 544,3	-6,9
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 094,6	1 032,0	1 088,8	5,8
Finansiella intäkter	7	123,9	164,3	85,3	38,6
Finansiella kostnader	8	-110,3	-48,1	-24,0	-86,3
Varav jämförelsestörande poster	9		6,9		
Resultat före extraordinära poster		97,0	268,4	175,0	-78,0
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	10	97,0	268,4	175,0	-78,0

* Relevanta värden saknas till följd av nettobudgetering.

Finansieringsanalys för kommunen (mnr)

	Not	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		97,0	268,4
Justering för av- och nedskrivningar	4	201,6	190,7
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	11	94,5	71,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		393,1	530,9
Ökning/minskning förråd och varulager	15	-3,6	34,3
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	16	14,2	-105,7
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	17	-49,5	-123,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder		126,0	57,5
Medel från den löpande verksamheten		480,2	393,5
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	12	-405,3	-409,2
Investeringsbidrag	12	18,6	10,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	12	49,2	13,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	14	0,0	-0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	14	0,2	2,6
Medel från investeringsverksamheten		-337,3	-384,3
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån, leasing	23	5,1	3,3
Ökning/minskning långfristiga skulder	24	13,5	7,2
Amortering av skuld	23	-64,1	-64,0
Ökning långfristiga fordringar	14	-12,0	-3,4
Minskning långfristiga fordringar	14	10,9	2,4
Medel från finansieringsverksamheten		-46,6	-54,5
Årets kassaflöde		96,3	-45,3
Likvida medel vid årets början		206,4	251,7
Likvida medel vid årets slut		302,7	206,4

Balansräkning för kommunen (mnkr)

Tillgångar	Not	2008	2007
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		3 222,4	3 076,8
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	2 896,1	2 783,3
Maskiner och inventarier	13	228,0	216,3
Pågående objekt	12	98,3	77,3
Finansiella anläggningstillgångar	14	942,7	941,8
Summa anläggningstillgångar		4 165,1	4 018,6
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.	15	58,8	55,2
Fordringar	16	674,5	688,7
Kortfristiga placeringar	17	973,0	923,5
Kassa och bank	18	302,7	206,4
Summa omsättningstillgångar		2 009,0	1 873,8
Summa tillgångar		6 174,1	5 892,4
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital,	19	4 198,4	4 101,4
därav årets resultat		97,0	268,4
Summa eget kapital		4 198,4	4 101,4
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	20	202,7	158,8
Avsättning för återställande av deponi	21	74,4	71,6
Avsättning för Citybanan	22	97,5	40,0
Summa avsättningar		374,6	270,4
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga lån	23	69,2	128,2
Övriga långfristiga skulder	24	95,1	81,6
Summa långfristiga skulder		164,3	209,8
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		287,3	262,4
Kortfristiga lån, koncernen	25	241,6	226,4
Övriga kortfristiga lån	26	64,1	64,0
Interimsskulder	27	742,3	648,6
Övriga kortfristiga skulder	28	101,5	109,4
Summa kortfristiga skulder		1 436,8	1 310,8
Summa skulder		1 601,1	1 520,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 174,1	5 892,4
Ansvarförbindelser			
Pensionsförpliktelser	20	3 040,0	2 997,5
Övriga ansvarförbindelser			
Borgensåtaganden	29	5 191,5	4 898,6
Övrigt	30	0,1	0,1

Noter till resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för kommunen (mnkr)

Not 1	2008	2007	Not 7	2008	2007
Verksamhetens intäkter			Finansiella intäkter		
Konsumtionsavgifter VA/Avfall	212,0	204,5	Placerade medel på penningmarknaden	6,9	0,3
Avgifter, barnomsorg	72,5	68,5	Bankmedel	8,2	5,9
Avgifter, äldre och funktionshindrade	19,9	19,6	Koncernbolag, kortfristig utlåning	6,8	6,7
Övriga avgiftsintäkter	147,8	145,1	Räntebidrag	0,4	0,7
Hyror och arrenden	217,5	207,9	Borgensavgifter	0,7	0,4
Försäljning	410,5	397,9	Utlämnade lån, Örebro Rådhus AB	46,7	49,9
Bidrag	560,3	553,5	Utlämnade lån, övriga	0,8	0,7
Övriga intäkter	42,9	16,6	Övriga	0,4	0,5
Summa	1 683,4	1 613,6	Summa	70,9	65,1
Not 2			Finansiella intäkter pensionsförvaltning		
Verksamhetens kostnader			Placerade medel på penningmarknaden	38,0	22,9
Löner	3 094,8	2 968,4	Återföring av realiserade förluster	0,0	6,9
Arbetsmarknadsavgifter och pensioner	1 329,6	1 261,0	Realiserad kursvinst, aktier och obligationer	15,0	69,4
Energi- och vattenavgifter	133,8	125,1	Summa	53,0	99,2
Material och tjänster	2 015,7	1 828,7	Summa Finansiella intäkter	123,9	164,3
Bidrag och transfereringar	454,6	418,3	Not 8		
Övriga kostnader	1,9	1,9	Finansiella kostnader		
Summa	7 030,4	6 603,4	Koncernbolag, kortfristig inlåning	9,2	6,9
Not 3			Övriga långfristiga lån	6,7	7,4
Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader			Ränta under byggnadstid 5,3 %, år 2008	- 3,8	- 4,1
Vinster vid tomträttsförsäljning	- 4,3	- 7,5	Ränta avsättning anslutningsavgifter	3,5	2,5
Realisationsvinster för anläggningstillgångar	- 4,6	- 3,1	Ränta på pensionsavsättning	6,3	4,8
Omställningskostnader	19,0	0,0	Leasing	1,3	0,8
Citybanan	57,5	40,0	Summa	23,2	18,3
Summa	67,6	29,4	Finansiella kostnader pensionsförvaltning		
Not 4			Realiserad kursförlust, aktier och obligationer	5,6	12,5
Avskrivningar och nedskrivningar			Realiserad kursförlust, aktier	81,1	16,9
Årets avskrivningar	201,6	185,2	Avgifter externa förvaltare	0,4	0,4
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	0,0	0,9	Summa	87,1	29,8
Nedskrivningar finansiella anläggningstillgångar	0,0	4,6	Summa Finansiella kostnader	110,3	48,1
Summa	201,6	190,7	Not 9		
Not 5			Jämförelsestörande poster i finansnetto		
Skatteintäkter			Återförd nedskrivning av värdepapper	0,0	6,9
Preliminära skatteintäkter	4 577,5	4 242,2	Summa	0,0	6,9
Slutavräkning ¹⁾	- 8,6	- 14,6	Not 10		
Preliminär slutavräkning ²⁾	- 31,5	73,1	Årets resultat i förhållande till balanskravet		
Övriga skatteintäkter	0,0	0,0	Årets resultat	97,0	268,4
Summa	4 537,4	4 300,7	Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	- 4,6	- 3,1
¹⁾ Mellanskillnaden mellan prognosticerade 567 kr/inv. och slutligt redovisade 500 kr/inv.			Omställningskostnader	19,0	0,0
²⁾ Den preliminära slutavräkningen för 2008 uppgår till - 242 kr/inv.			Summa	111,4	265,3
Not 6			Not 11		
Generella statsbidrag och utjämning			Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		
Inkomstutjämning	911,3	840,7	Förändring pensionsavsättning inklusive löneskatt	43,9	40,3
Kostnadsutjämning	- 8,5	- 5,0	Avsättning för återställande av deponi	2,8	4,3
Nivåjustering	- 59,6	117,7	Avsättning citybanan	57,5	40,0
Utjämningsbidrag LSS	80,2	78,6	Vinster vid tomträttsförsäljning	- 4,3	- 7,5
Kommunal fastighetsavgift	171,2	0,0	Reavinster anläggningstillgångar	- 4,6	- 3,1
Summa	1 094,6	1 032,0	Reavinster finansiella tillgångar	- 0,5	- 1,9
			Övriga justeringar, ej utredd differens	- 0,3	- 0,3
			Summa	94,5	71,8

Not 12	2008	2007	Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar	2008	2007
Materiella anläggningstillgångar					
Bruttoinvesteringar	405,3	409,2	Anskaffningsvärde	4 806,7	4 553,9
varav fastighetsförvärv	15,4	25,0	Akkumulerade avskrivningar	- 1 676,6	- 1 572,8
Investeringsbidrag	- 18,6	- 10,2	Årets avskrivning	- 135,7	- 120,5
Summa	386,7	399,0	Summa	2 994,4	2 860,6
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			Tillämpad avskrivningsmetod är planmässig avskrivning. Tillämpad tid för avskrivning är 10-50 år. Mark skrivs inte av. Med pågående arbete avses investeringar som ännu inte färdigställts och därmed inte aktiverats.		
Allmän markreserv			Not 13		
Ingående bokfört värde	135,3	128,3	Maskiner, fordon och inventarier		
Investeringar under året	2,8	9,9	Ingående bokfört värde	199,0	190,8
Årets avskrivningar	- 1,7	- 1,7	Investeringar under året	71,2	66,7
Försäljningar/utrangering	- 3,3	- 0,7	Årets avskrivningar	- 60,8	- 57,5
Överföringar från/till annat tillgångsslag		- 0,5	Försäljningar/utrangeringar	- 1,3	- 0,8
Utgående bokfört värde	133,1	135,3	Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,8	- 0,2
Verksamhetsfastigheter			Övriga förändringar	- 0,1	0,0
Ingående bokfört värde	1 557,5	1 399,3	Utgående bokfört värde	208,8	199,0
Investeringar under året	144,6	234,8	Leasing		
Årets avskrivningar	- 83,9	- 75,7	Ingående bokfört värde	8,3	8,5
Försäljningar/utrangering	- 34,6		Investeringar under året	6,0	4,1
Överföringar från/till annat tillgångsslag		- 0,1	Årets avskrivningar	- 5,0	- 4,5
Nedskrivningar		- 0,8	Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,2
Utgående bokfört värde	1 583,6	1 557,5	Utgående bokfört värde	9,3	8,3
Fastigheter för affärsverksamhet			Konst		
Ingående bokfört värde	309,2	274,6	Ingående bokfört värde	9,0	8,1
Investeringar under året	81,7	49,9	Investeringar under året	0,9	0,9
Årets avskrivningar	- 18,8	- 15,3	Utgående bokfört värde	9,9	9,0
Försäljningar/ Utrangering	0,0		Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst		
Övriga förändringar	- 3,6		Anskaffningsvärde	1 029,3	949,2
Utgående bokfört värde	368,5	309,2	Akkumulerade avskrivningar	- 735,6	- 671,0
Publika fastigheter			Årets avskrivning	- 65,7	- 61,9
Ingående bokfört värde	442,2	423,4	Summa	228,0	216,3
Investeringar under året	23,3	40,1	Tillämpad avskrivningsmetod är planmässig avskrivning. Tillämpad tid för avskrivning är 3-20 år. Konst skrivs inte av.		
Årets avskrivningar	- 22,2	- 21,3	Not 14		
Utgående bokfört värde	443,3	442,2	Finansiella anläggningstillgångar		
Fastigheter annan verksamhet			Värdepapper, andelar och bostadsrätter		
Ingående bokfört värde	275,2	263,8	Aktier	5,2	5,2
Investeringar under året	39,0	16,1	Andelar och grundfondskapital	3,5	3,5
Årets avskrivningar	- 5,2	- 5,2	Bostadsrätter	15,1	15,3
Försäljningar/utrangering	- 0,8	0,0	Summa	23,8	24,0
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,5	Utlämnade anslagstäckta lån		
Utgående bokfört värde	308,2	275,2	Ingående fordran	910,8	908,8
Övriga fastigheter			Ny utlåning under året	12,0	3,4
Ingående bokfört värde	43,1	47,0	Inlösen av lån	- 8,6	0,0
Årets avskrivningar	- 3,9	- 3,9	Amorteringar	- 1,3	- 1,4
Försäljningar/utrangering	0,0		Summa	912,9	910,8
Överföringar från/till annat tillgångsslag	- 0,8		varav		
Utgående bokfört värde	38,4	43,1	Kommunala bolag	889,2	889,2
Exploateringsfastigheter			Landsting	0,3	0,3
Ingående bokfört värde	21,0	21,4	Föreningar och stiftelser	10,3	19,2
Försäljningar/utrangering	0,0	- 0,4	Företag	13,1	2,1
Utgående bokfört värde	21,0	21,0	Privatpersoner	0,0	0,0
Pågående arbeten			Summa	912,9	910,8
Ingående bokfört värde	77,3	100,6			
Investeringar under året	88,4	65,9			
Försäljningar/utrangering	- 67,4	- 89,2			
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,1			
Övriga förändringar	0,0	0,0			
Nedskrivningar	0,0	- 0,1			
Utgående bokfört värde	98,3	77,3			

Övriga långfristiga fordringar	2008	2007
Ingående fordran	7,0	8,0
Namn rättigheten Behrn arena	- 1,0	- 1,0
Summa	6,0	7,0

Summa finansiella anläggningstillgångar 942,7 941,8

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital 2 947,6 tkr. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 749,1 tkr för Örebro kommun. Örebro kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2008- 12- 31 till 3 696,7 tkr.

Not 15

Förråd m.m.

Förråd	5,3	5,4
Exploateringsfastigheter	- 22,0	- 26,6
Tomträttsfastigheter småhus	75,5	76,4
Summa	58,8	55,2

Not 16

Kortfristiga fordringar

Statsbidragsfordringar		
Flyktingar	5,2	15,4
Fordran avseende särskild moms-kompensation	55,7	62,1
Summa	60,9	77,5

Övriga omsättningstillgångar

Interimsfordringar	187,5	147,9
Upplupna ränteintäkter	63,9	51,2
Upplupna skatteintäkter, inbetald preliminär skatt	111,5	132,3
Nästkommande års amorteringar	2,3	2,4
Övriga fordringar	2,7	2,4
Summa	367,9	336,2

Kortfristig fordran inom koncernkontot

Örebro Rådhus AB	125,5	171,6
Stadsnät i Örebro AB	2,3	3,4
Länsmusiken Örebro AB	5,0	1,2
Kilsbergen Örebro AB	0,0	1,5
Summa	132,8	177,7
Kundfordringar	112,9	97,3
Summa	112,9	97,3
Summa kortfristiga fordringar	674,5	688,7

Not 17

Kortfristiga placeringar, marknadsvärde 2008 inom parentes

Placerade medel kommunen	118,3	79,3
Pensionsförvaltning, obligationer (750,3)	713,9	0,0
Pensionsförvaltning, aktiefonder (140,8)	140,8	196,8
Pensionsförvaltning, räntefonder	0,0	242,1
Pensionsförvaltning, obligationsfonder	0,0	405,3
Summa	973,0	923,5
Orealiserade kursförluster redovisas inom varje tillgångsslag. Uppgår totalt till	- 98,0	- 17,0

Not 18

Kassa och bank		
Bank och plusgiro	295,8	205,8
Bank och plusgiro, pensionsförvaltning	6,9	0,6
Summa	302,7	206,4

Not 19	2008	2007
Eget kapital		
Eget kapital (IB)	4 101,4	3 833,0
Årets resultat	97,0	268,4
varav konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0
varav investering VA - kväverening avloppsverket	25,0	
Eget kapital (UB)	4 198,4	4 101,4

Not 20

Avsättning till pensioner

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998 enligt KPA:s beräkningar med RIPS07 som grund. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1998-01-01 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avsättning till pensioner KPA-plan på 14,6 mnkr avser åren 1993 och framåt. Avsättning för detta har inte gjorts tidigare. Eftersom det inte går att härleda hur mycket som avser tidigare år belastar hela beloppet 2008 års resultat. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsåtagandet har ökat med 34,2 mnkr exkl. löneskatt mellan åren 2007 och 2008. Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftbestämda ålderspensionen. För 2008 sker det i mars 2009 och beräknas till 124,3 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld. Beräkningarna baseras på uppgifter per 2008-12-17. Aktualiseringsgraden är 88,2 %.

Avtalspensioner	127,5	113,7
Garanti- och visstidspensioner	21,0	14,1
KPA- plan	14,6	
Löneskatt	39,6	31,0
Summa	202,7	158,8

Ingående avsättning	127,8	95,4
Reglering Lekebergs kommun	- 0,1	0,0
Pensionsutbetalningar	- 8,6	- 6,5
Nyintjänad pension	9,0	27,7
Ränte- och beloppssuppräknings	6,3	4,8
Löneskatt	39,6	31,0
Arbetslagare som pensionerats	11,1	0,0
KPA- plan	14,6	0,0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,3	6,4
Övrigt	2,7	0,0
Utgående avsättning	202,7	158,8

Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Avtalspensioner	2 446,5	2 412,3
Löneskatt	593,5	585,2
Summa	3 040,0	2 997,5
Ingående avsättning	2 424,3	2 073,2
Reglering Lekebergs kommun	- 11,1	- 12,0
Pensionsutbetalningar	- 87,0	- 80,0
Ränte- och beloppssuppräknings	111,7	84,8
Löneskatt	593,5	585,2
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	346,3
Övrigt	8,6	0,0
Utgående avsättning	3 040,0	2 997,5

Not 21	2008	2007
Avsättning för återställande av deponi		
Ingående bokfört värde	71,6	67,2
Årets avsättning	2,8	4,4
Utgående bokfört värde	74,4	71,6

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan till miljödomstolen beviljad 2007-12-06 om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår kostnaderna för sluttäckning till 85,9 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 %. Det innebär att det återstår 11,5 mnkr att fondera t.o.m. 2025. Arbetet med sluttäckningen kommer att pågå fr.o.m. år 2008 t.o.m. år 2025.

Not 22		
Avsättning för Citybanan		
Ingående bokfört värde	40,0	0,0
Årets avsättning	52,7	40,0
Årets avsättning Indexuppräknig	4,8	0,0
Utgående bokfört värde	97,5	40,0

För medfinansiering av Citybanan avsattes den andel som Örebro kommun har i länstrafiken i Örebro AB (21,25 %). Länstrafiken i Örebro AB:s andel i medfinansieringen är 185,4 mnkr under tidsperioden 2013-2017. Sedan 2007 har förhandlingar pågått mellan länets kommuner om fördelningen av primärkommunernas del av medfinansieringen, 92,7 mnkr. Under förhandlingarna har det framkommit att länets övriga primärkommuner inte har för avsikt att medverka i medfinansieringen av Citybanan. Med kommunfullmäktiges beslut om avsiktsförklaring (§ 59-2007) som grund föreslår kommunstyrelsen därför att kommunfullmäktige kompletterar tidigare beslut om avsättning med resterande avsättning för primärkommunernas del av medfinansiering, 52,7 mnkr samt uppräknig enligt fastställt index med 4,8 mnkr.

Not 23		
Långfristiga lån		
Läneskuld		
Ingående läneskuld	128,2	188,9
Nyupplåning under året	0,0	0,0
Nyupplåning under året, leasing	5,1	3,3
Inlösen av lån under året	0,0	0,0
Amorteringar nästkommande år	- 60,0	- 60,0
Amorteringar nästkommande år på leasing-skuld	- 4,1	- 4,0
Summa långfristiga skulder	69,2	128,2

Kommunens framtida åtaganden för finansiell leasing, mnkr		
År 2008-2011	5,2	4,2
År 2012-	0,0	0,0

Kreditgivare		
långfristig leasing-skuld	5,2	4,2
Kommuninvest	60,0	60,0
Handelsbanken	0,0	60,0
landsting	4,0	4,0
Summa	69,2	128,2

Läneskuldens struktur		
Andel lån med rörlig ränta	48,4%	50,1 %

Läneskuldens struktur - förfallodatum		
Andel lån på 1-3 år	94,2%	96,9 %
Andel lån på mellan 4-6 år	0,0%	0,0 %
Andel lån på 7 år eller längre	5,8%	3,1 %
Summa	100,0%	100,0 %

Övriga uppgifter kring läneskulden		
Genomsnittsränta %	4,8%	4,2 %
Lån i utländsk valuta, mnkr	0,0	0,0

Not 24	2008	2007
Övriga långfristiga skulder		
Periodiserade anslutningsavgifter	89,1	75,0
ÖSK (Örebro Sportklubb)	4,0	4,0
Övriga långfristiga skulder	2,0	2,6
Summa	95,1	81,6

Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.

Not 25		
Kortfristig skuld inom koncernkontot		
Örebrobostäder AB	97,4	179,9
Örebroporten Fastigheter AB	131,7	33,1
Örebro Fritidscenter AB	8,2	13,4
Länsmusiken Örebro AB	4,2	0,0
Övriga	0,1	0,0
Summa	241,6	226,4

Not 26		
Övriga kortfristiga lån		
Nästkommande års amorteringar	60,0	60,0
Nästkommande års amorteringar på leasing-skuld	4,1	4,0
Summa	64,1	64,0

Not 27		
Interimsskulder		
Den del av de nyintjänade pensionsförmånerna för år 2008 som Örebro kommun har beslutat att betala ut som avgiftsbestämd ålderspension i mars 2009 beräknas till 124,3 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld.		
Semesterlöneskuld	294,5	285,9
Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	124,3	116,4
Upplupna löner	2,4	6,1
Upplupna sociala avgifter	162,5	157,8
Upplupna räntekostnader	1,6	2,8
Förutbetalda hyresintäkter	17,5	15,5
Övriga interimsskulder	139,5	64,1
Summa	742,3	648,6

Not 28		
Övriga kortfristiga skulder		
Momsskuld	0,0	3,2
Avfallsskatt	2,8	2,4
Personalens källskatt	64,4	68,2
Fastighetsskatt	1,7	1,6
Övriga kortfristiga skulder	32,6	34,0
Summa	101,5	109,4

Not 29	2008	2007
Borgensåtaganden		
Majoritetsägda bolag	5 126,8	4 829,1
varav Örebrobostäder AB	3 193,4	3 003,3
varav Örebro Rådhus AB	385,0	281,0
varav Örebroporten Fastigheter AB	1 261,8	1 258,2
varav Stadsnät i Örebro AB	170,0	170,0
varav Örebro Fritidscenter AB	108,3	108,3
varav Kilsbergen i Örebro AB	8,3	8,3
Delägda bolag och stiftelser	4,0	4,0
Förlustansvar, egna hem	3,8	5,0
Övriga bostadslån	37,7	39,0
Föreningar och andra organisationer	19,2	21,5
Summa	5 191,5	4 898,6

Medlemmarna i Kommuninvest i Sverige AB har ett ansvar gentemot Kommuninvests motparter för samtliga bolagets åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av Kommuninvests samtliga åtaganden. Detta belopp bestäms utifrån medlems insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet.

Not 30

Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,1 mnkr.

Övriga tilläggsupplysningar

Villkorat kapitaltillskott, mnkr

Örebro Rådhus AB	4,3	4,3
ÖSK (Örebro Sportklubb)	4,2	4,2

Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing

Maskiner, fordon och inventarier, mnkr

Redovisade kostnader innevarande år	23,9	28,3
Beräknade kostnader kommande 12 mån	15,9	20,0
Beräknade kostnader kommande 13-60 mån	11,4	14,9
Beräknade kostnader kommande 61- mån	2,3	0,9

Tillämpade redovisningsprinciper - kommunen

Kommunen

I Örebro kommuns redovisning och bokslut för 2008 har den kommunala redovisningslagen tillämpats. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR) eller dess företrädare. Följande beskrivning kan göras av de viktigaste redovisningsprinciper som har tillämpats under 2008.

Pensionsskulden

Kommunen redovisar pensionerna i enlighet med RKR:s rek. nr 2.1. Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och under raden "pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder och avsättningar". Denna rad ligger under ansvarsförbindelser utanför balansräkningen. Kommunen har gjort ett undantag från RKR:s rek. nr 2.1. Ansvarsförbindelsen omfattar inte pensionsförpliktelse till förtroendevald enligt pensionsreglemente, som inte har börjat utbetalas. Det berör 13 personer 2008.

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1 januari 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Beloppen värderas med tillämpning av RIPS07 och redovisas i not till balansräkningen i enlighet med RKR:s rek. nr 17.

Periodisering av löneskatt

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden periodiserats. 2008 års löneskatt belastar resultatet.

Periodisering av skatteintäkterna

I enlighet med RKR:s rek. nr 4.2 har kommunalskatten periodiserats. Det innebär att kommunen i bokslutet för 2008 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2007 och en preliminär

slutavräkning för 2008. Redovisad skatteintäkt redovisas i not till resultaträkningen. Beräkningen bygger på Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) prognos.

Finansiella tillgångar

I enlighet med RKR:s rek. nr 9 har finansiella tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsutbetalningar klassificerats som kortfristiga placeringar eftersom de kontinuerligt är föremål för köp och försäljning.

Avsättning av medel för återställning av deponi

I enlighet med RKR:s rek. nr 10.1 sker avsättning av medel för återställning av deponi årligen från och med år 2002.

Avsättning av medel för medfinansiering av Citybanan

I enlighet med RKR:s rek.nr 6.1 redovisas denna infrastrukturella investering som kostnad i resultaträkningen och redovisas som jämförelsestörande post i resultaträkningen.

Anslutningsavgifter

I enlighet med RKR:s information i mars 2000 periodiseras anslutningsavgifter från och med bokslut 2002 och redovisas som en långfristig skuld.

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR:s rek. nr 13.1 redovisas finansiellt leasade objekt (nya avtal fr.o.m. 2003) som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen. Kostnader för avtal om finansiell leasing tecknade före 2003 redovisas som hyra av objektet, operationell leasing. Under slutet av 2006 påbörjade Leaserright en utredning kring samtliga leasingavtal tecknade av Örebro kommun. Kommunens projektgrupp har under 2008 arbetat med att utreda samtliga leasingavtal, arbetet pågår och omfattar i dagsläget endast tillgångsslagen maskiner, fordon och inventarier, inte mark och fastigheter.

Anläggningstillgångar

I balansräkningen är anläggningstillgångarna upptagna till anskaffningsvärdet minskat med investeringsbidrag och avskrivningar. Med anläggningstillgång avses ett objekt som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och en total kostnad på minst ett prisbasbelopp (41 000 kronor) exklusive mervärdesskatt. Avskrivningarna påbörjas när anläggningarna tas i bruk. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Vi har SKL:s vägledning som utgångspunkt för våra ställningstaganden. Anskaffningsvärdet, årets avskrivningar och ackumulerade avskrivningar redovisas sammanlagt för mark, byggnader och tekniska anläggningar samt maskiner, fordon och inventarier.

Semesterlöneskulden

Personalens sparade semesterdagar och okompenserad övertid har bokförts som en kortfristig skuld i balansräkningen. I skulden ingår upplupen arbetsgivaravgift.

Exploateringstillgångar

Exploateringsobjekt som är avsedda att avyttras redovisas fr.o.m. 1997 som omsättningstillgång. Exploateringsområden som inte ska avyttras redovisas däremot som anläggningstillgång. En praxis kring hur exploateringsredovisningen kan förtydligas håller på att utvecklas bland Sveriges kommuner. Örebro kommun påbörjade en utredning under 2008.

Tomträttsfastigheter för småhus

Som en följd av tidigare beslut om erbjudande till tomträttsinnehavare att friköpa sin tomträtt, är tomträttsfastigheterna med småhus klassificerade som omsättningstillgång fr.o.m. bokslut 2005.

Transparensdirektivet

I samband med bokslut 2008 gjordes en genomgång av de verksamheter som finns i kommunen och bedömningen är att ingen verksamhet i Örebro kommun behöver redovisa i enlighet med transparenslagens regler.

Verksamheten i Örebro kommuns företag

Örebro kommun har valt att bedriva en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser.

Företagsstruktur

Örebro kommun har en koncern för de majoritetsägda aktiebolagen med det helägda Örebro Rådhus AB som moderbolag. Kommunfullmäktige har fastställt särskilda ägardirektiv för dessa bolag. I koncernen ingår de sex rörelse-drivande bolagen:

- Örebrobostäder AB
- Örebroporten Fastigheter AB
- Örebro Fritidscenter AB
- Stadsnät i Örebro AB
- Kilsbergen i Örebro AB
- Länsmusiken i Örebro AB.

Kommunen har även ekonomiska intressen i delägda företag som svarar för regional samverkan inom en viss verksamhet. Dessa företag är Länstrafiken Örebro AB, Länsteatern i Örebro AB, kommunalförbundet Nerikes Brandkår och Regionförbundet Örebro.

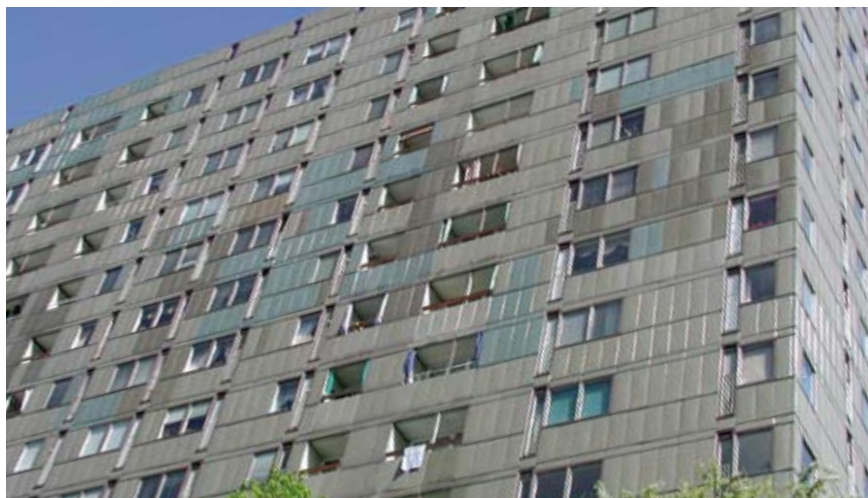
Kommunen har också ekonomiska intressen i företag som bedriver verksamhet som är av särskild betydelse för kommunen, till exempel Kommuninvest ekonomisk förening, Örebrokompaniet AB och Örebro Läns Trädgårds AB.

Örebro Rådhuskoncernen

Örebro Rådhus AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebro Rådhus AB ska utöva och samordna kommunens ägarroll för de majoritetsägda bolagen så att resurserna inom bolagskoncernen utnyttjas på ett optimalt sätt. Årets resultat och verksamhet bedömer vi uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv och det ekonomiska mål som anges i kommunens budget.

Örebro Rådhus AB redovisar ett underskott på 21 mnkr år 2008 före bokslutsdispositioner. I samband med bokslutet får moderbolaget avkastning och villkorad ränta på totalt 100 mnkr från Örebrobostäder och Örebroporten. Samtidigt lämnar moderbolaget

koncernbidrag till Stadsnät på 5,2 mnkr, Kilsbergen på 1,3 mnkr och Länsmusiken på 0,7 mnkr i syfte att återställa och stärka den finansiella ställningen i dessa tre dotterbolag. Vidare avsätter moderbolaget 9 mnkr till en periodiseringsfond.

Efter dessa bokslutsdispositioner kan Örebro Rådhus lämna avkastning i form av ränta till Örebro kommun på 47 mnkr år 2008. Detta är 4 mnkr högre än budgeterat. Av återstående vinst på 27 mnkr betalar moderbolaget 7 mnkr i inkomstskatt. Dotterbolagen beräknas inte behöva betala någon inkomstskatt för år 2008.

I samband med bokslutet ger moderbolaget villkorade aktieägartillskott på totalt 82 mnkr till Örebrobostäder och Örebroporten. Dessa aktieägartillskott påverkar inte årets resultat för moderbolaget, utan redovisas som ökning av bokförda värden på dotterbolagens aktier. Aktieägartillskotten finansieras med moderbolagets vinstmedel och med lån.

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncernen är en vinst på 38 mnkr efter skatt (43 mnkr år 2007).

Örebrobostäder AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebrobostäder ska stödja kommunens bostadspolitiska intentioner, främja tillgången på goda bostäder, verka för reellt hyresgästinflytande samt verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Örebrobostäder förvaldade vid årsskiftet 482 fastigheter med 23 069 lägenheter och antalet lediga lägenheter var 85 (0,4 procent). Under året färdigställdes 45 nya bostadslägenheter i Näsby.

Årets investeringar uppgick till 173 mnkr, varav 164 mnkr avsåg ny- och ombyggnadsåtgärder. Under året har fyra fastigheter sålts för 50 mnkr med realisationsvinster på totalt 40 mnkr.

Bolagets fastigheter har ett bokfört värde på 5 976 mnkr i bokslut 2008. Marknadsvärdet på fastigheterna har internt beräknats till 12 594 mnkr. Utifrån denna värdering har nedskrivning gjorts med 20 mnkr och reversering av tidigare nedskrivning gjorts med 4 mnkr. Bolaget har under året genomfört fastighetsunderhåll för 275 mnkr.

Örebrobostäder har fortsatt att arbeta aktivt för att minska koldioxidutsläppen inom bolagets verksamhet i första hand genom att sänka den totala elförbrukningen och effektivisera uppvärmningen av bostäderna. Koldioxidutsläppen har minskat med 6 procent jämfört med basåret 2005.

Årets ekonomiska resultat och verksamhet för Örebrobostäder bedömer vi överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Örebroporten Fastigheter AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebroporten ska förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att komplettera marknadens utbud

av lokaler för näringsverksamhet (i första hand för hantverk och industri). Bolaget ska även förvärva, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Örebroportens verksamhet ska bedrivas så att försäljning av fastigheter underlättas.

Örebroporten förvaltade vid årsskiftet 25 fastigheter med en uthyrningsbar area på 224 150 kvm och den vakanta uthyrbara arean uppgick till 5,3 procent.

Årets investeringar uppgick till 85 mnkr, varav 77 mnkr avsåg nybyggnad och förvärv av fastigheter. Örebroporten har under året förvärvat Vinterstadion från Örebro kommun samt färdigställt nybyggnationen av Conventum Arena. Bolaget har sålt tre fastigheter för 48 mnkr med en realisationsvinst på totalt 7 mnkr.

Örebroportens fastigheter har ett bokfört värde på 1 358 i bokslut 2008. Marknadsvärdet på fastigheterna har beräknats av extern värderare till 1 739 mnkr. Bolaget har under året genomfört fastighetsunderhåll för 37 mnkr.

Örebroporten fortsätter att arbeta aktivt för att minska koldioxidutsläppen inom bolagets verksamhet genom att energideklarera alla fastigheter samt göra en översyn av samtliga ventilations- och elanläggningar.

Årets ekonomiska resultat och verksamhet för Örebroporten bedömer

vi överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Örebro Fritidscenter AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebro Fritidscenter ska driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft för såväl örebroare som turister. Bolaget ska verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Örebro Fritidscenter äger och förvaltar Gustavsviksanläggningen med bl. a. upplevelsebad, motionsbad samt campingplats och stugby. De olika baden hade 350 400 besök år 2008 (354 700 besök år 2007). Antalet gästnätter vid campingplats och stugby var 101 300 år 2008 (96 100 gästnätter år 2007).

Bolaget har gjort investeringar på 16 mnkr under år 2008. Huvuddelen av investeringen avser färdigställande av tolv nya stugor vid campingplats och stugby.

Årets resultat och verksamhet för Örebro Fritidscenter bedömer vi överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Stadsnät i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Stadsnät ska bygga, äga och förvalta ett operatörsberoende bredbandsnät inom Örebro kommun för såväl kommunens förvaltningar som för företag och hushåll. Bolaget ska verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska bedrivas så att

försäljning av hela eller delar av bolaget underlättas.

Stadsnät äger och förvaltar vid årsskiftet ett bredbandsnät på totalt 480 km med 385 kommunala anslutningar. Under året har bolaget anslutit ett antal av Örebrobostädernas fastigheter på Norr i Örebro med cirka 1 000 bostäder. Stadsnät redovisar i bokslut 2008 investeringar på 12,5 mnkr som främst avser anslutningar och områdesnät.

Stadsnät har sedan oktober 2007 ett avtal med OpenNet som kommunikationsoperatör.

Den nya operatören har skapat en kraftig ökning av antalet aktiva kunder under året, men däremot inte kunnat uppfylla målet för antal anslutningar av nya fastigheter.

Årets verksamhet för Stadsnät i Örebro AB bedömer vi överensstämmer med kommunens ägardirektiv. Årets ekonomiska resultat för bolaget uppfyller dock inte kommunens ekonomiska mål. Resultatförsämringen beror främst på att antalet nya fastighetsanslutningar blivit lägre än budgeterat.

Kilsbergen i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Kilsbergen i Örebro AB ska driva och utveckla konferens- och turistanläggningar i Kilsbergen för såväl örebroare som turister. Bolaget ska samverka med övrig fritids- och turistverksamhet i Örebro kommun genom information och marknadsföring. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Verksamheten ska bedrivas så att försäljning av bolaget underlättas.

Rörelseintäkterna för Kilsbergen i Örebro AB år 2008 är 32 procent högre än 2006. Bolaget har under året gjort investeringar på 2,0 mnkr som främst avser en anläggning för jordvärme.

Årets resultat och verksamhet för Kilsbergen i Örebro AB bedömer vi överensstämmer med kommunens mål för bolagets verksamhet.

Länsmusiken i Örebro AB

Länsmusiken i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet.

Under år 2008 arrangerades 180 musikevenemang med en samlad publik på 70 379 personer. Av dessa var 45 evenemang avsedda för barn och ungdom.

Kommunägda regionala företag

Länstrafiken Örebro AB

Länstrafiken Örebro AB har till ändamål att skapa attraktiv kollektivtrafik så att människorna i länet får en enklare och bättre vardag. Trafiken ska utmärkas av att den är enkel, trygg och miljövänlig.

Bolaget utgör en koncern med fyra helägda dotterbolag, nämligen Scantec AB, Örebro Läns Flygplats AB, Transam AB och Länstrafiken i T-län Förvaltnings AB.

Under år 2008 gjordes totalt 12,1 miljoner resor med bussarna i länet. Detta är en ökning med 2,9 procent jämfört med år 2007. Antal tågresor inom länet med Länstrafikens färdbevis var 550 000, vilket är en ökning med 6 procent. Antal resande i stadstrafiken i Örebro ökade med 3,7 procent. Vidare uppgick antal sjuk- och färdtjänstresor till 576 000 under år 2008. Detta är en minskning med 0,8 procent jämfört med föregående år.

Årets investeringar uppgår till 14 mnkr, 5 mnkr i fastigheter och 9 mnkr i fordon och inventarier.

Utifrån Länstrafikens miljöpolicy har ett flertal aktiviteter genomförts för att minska verksamhetens miljöpåverkan t.ex. skärpta miljökrav vid upphandlingar, miljöanpassning av bussdepåerna samt övergång från trycksaker till elektronisk information.

Länsteatern i Örebro AB

Länsteatern i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet, samt att vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer och amatörteater som för skolorna.

Under år 2008 gav Länsteatern 316 teaterföreställningar med en samlad publik på 23 883 personer. 141 av föreställningarna var för barn och ungdom.

Nerikes Brandkår

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har till uppgift att svara för räddningstjänsten för de sex kommunerna Askersund, Hallsberg, Kumla, Lekeberg, Laxå och Örebro.

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 2 157 under år 2008, en ökning med 73 utryckningar (3,5 procent) jämfört med föregående år.

Nerikes Brandkår har år 2008 gjort investeringar på totalt 6 mnkr, 4 mnkr i fordon och 2 mnkr i inventarier.

Regionförbundet Örebro

Regionförbundet är ett samverkansorgan för kommunerna i länet och landstinget. Förbundet har till uppgift att öka förutsättningarna för hållbar tillväxt i regionen och att bidra till en så god livskvalitet som möjligt i hela länet.

Kreditgarantiföreningen Örebro Region

Kreditgarantiföreningen Örebro Region är en ekonomisk förening med uppgift att ge kreditgarantier för små och medelstora företag i Örebroregionen vid nystart eller vid utveckling av företagets verksamhet. Föreningen har 78 medlemmar och samarbetar med kreditgarantiföreningar i andra regioner inom ramen för Kreditgarantiförening i Sverige.

Föreningen har ställt ut kreditgarantier till 24 företag med totalt 3,9 mnkr.

Övriga delägda företag

Kommuninvest

Kommuninvest ekonomisk förening ägs av 223 kommuner och landsting. Föreningen har till uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Detta bolag ska genom utlåning och rådgivning uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Mäljarbanans Intressenter AB

Mäljarbanans Intressenter AB ägs av 11 kommuner och trafikhusvärdmän i Mälardalen. Bolaget har till uppgift att svara för utbyggnaden av Mäljarbanan enligt avtal med staten samt verka för trafikeringen av banan.

Stiftelsen Activa

Stiftelsen Activa har till uppgift att stödja arbetslösa funktionshindrade personer i Örebro län genom att förbereda dem för varaktigt arbete, selsättning eller vidare studier.

Örebrokompaniet AB

Örebrokompaniet AB har till uppgift att bedriva marknadsföring av Örebro kommun och Örebroregionen samt svara för turistbyrå och biljettbutik.

Mål och inriktning på marknadsföringen ska beslutas (anges) i samverkan mellan näringsliv och kommun. Därför är ägandet av Örebrokompaniet uppdelat mellan Örebro Promotion med 51 procent av aktierna och Örebro kommun med 49 procent av aktierna.

Örebro Läns Trädgårds AB

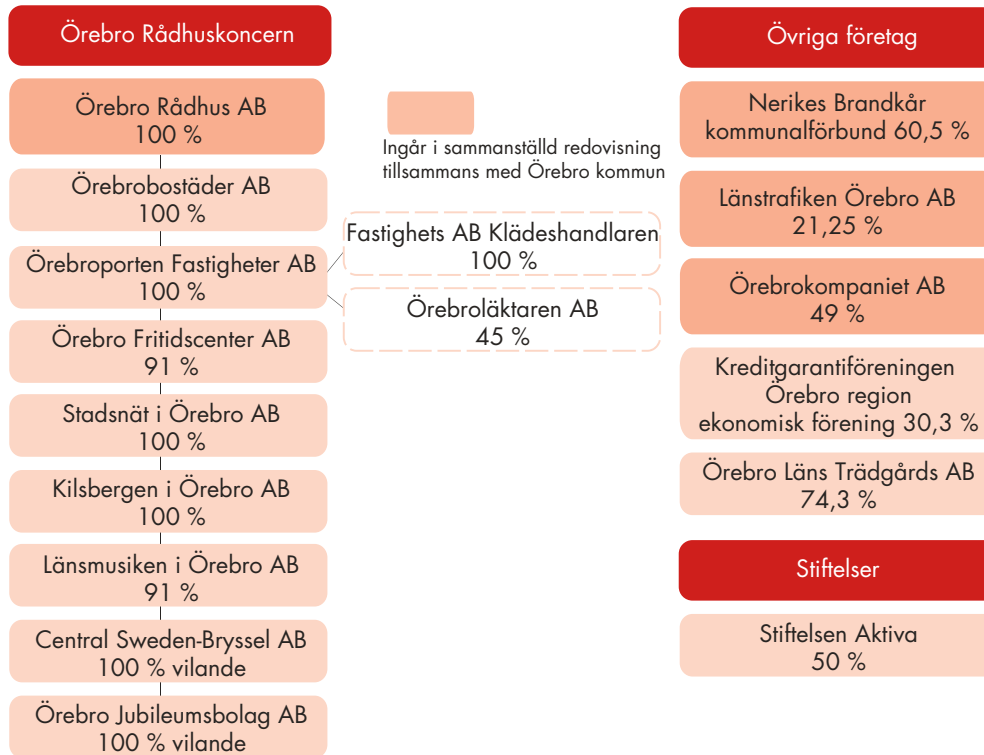
Örebro Läns Trädgårds AB har enligt kommunens ägardirektiv till uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken och Stora Holmen i Örebro.

Kommunens företag i siffror (mnkr)

Företag belopp i mnkr	Ägarandel i procent	Rörelse- intäkter	Resultat före boksluts- dispositioner	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet i procent
Örebro Rådhuskoncernen							
Örebro Rådhus AB	100,0	25,4	- 42,4	20,2	1 968,8	494,9	25,1
Kilsbergen i Örebro AB	100,0	14,2	- 1,4	- 0,1	19,2	5,0	26,0
Länsmusiken i Örebro AB	91,0	44,4	- 0,7	0,0	10,3	3,2	30,8
Stadsnät i Örebro AB	100,0	22,8	- 5,2	0,0	193,3	9,7	5,0
Örebrobostäder AB	100,0	1 306,5	55,6	75,8	6 247,5	1 422,1	22,9
Örebroporten Fastigheter AB	100,0	188,9	22,4	16,1	1 630,8	200,1	13,1
Fastighets AB Klädeshandlaren	100,0	5,0	1,2	0,7	47,2	3,7	7,9
Örebroläktaren AB	45,0	2,0	0,0	0,0	2,2	0,2	6,8
Örebro Fritidscenter AB	91,0	40,9	0,2	0,1	136,6	16,1	11,8
Central Sweden- Bryssel AB	100,0	Vilande			0,3	0,3	
Örebro Jubileumbolag AB	100,0	Vilande			0,1	0,1	
Regionala företag							
Länsteatern i Örebro AB	9,0	33,1		- 1,7	8,6	4,3	50,0
Länstrafiken Örebro AB	21,3	662,8	- 3,8	- 4,0	229,2	52,4	22,9
Nerikes Brandkår (kommunalförbund)	60,5	115,0		0,7	61,2	4,3	7,0
Regionförbundet Örebro	15,8	104,7	- 4,1	- 4,3	73,3	7,5	10,3
Kreditgarantiföreningen Örebro	23,9	1,4		- 0,1	1,4	1,0	70,0
Övriga företag							
Kommuninvest ekonomisk förening	2,0						
Mälarbanans Intressenter AB	6,6						
Stiftelsen Activa	50,0						
Örebrokompaniet AB	49,0	19,1	- 0,1	0,0	8,1	0,1	1,3
Örebro läns Trädgårds AB	74,3	0,1		0,0	1,4	1,4	100,0

Sammanställd redovisning

Företag med kommunala intressen på minst 20 procent

Syfte och omfattning

Kommunen upprättar en sammanställd redovisning för att ge en helhetsbild av ekonomiskt resultat och ställning oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs.

Den sammanställda redovisningen för Örebro kommun år 2008 omfattar – förutom kommunen - de juridiska personer i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 procent. Dessa är Örebro Rådhus AB (100 procent) med åtta dotterbolag, kommunalförbundet Nerikes Brandkår (60,5 procent), Länsstrafiken Örebro AB (21,25 procent) samt Örebrokompaniet AB (49 procent).

Örebro kommun har inte gjort några förvärv under 2008.

Sammanställt resultat

Det ekonomiska resultat och den ekonomiska ställning som anges i den sammanställda redovisningen ska normalt överensstämma med det ekonomiska utvecklingen för Örebro kommun. Detta beror på att kommunens ekonomi utgör den största delen av den sammanställda redovisningen samt på att huvuddelen av Örebro Rådhuskoncernens resultat överförs som avkastning till kommunen.

Årets resultat i den sammanställda redovisningen uppgår till 140,6 mnkr (315,1 mnkr år 2007). Balansräkningen har en omslutning på 12 967,0 mnkr (12 796,4 mnkr år 2007). Det egna kapitalet uppgår till 4 739,0 mnkr (4 597,5 mnkr år 2007) på balansdagen. Det ger en soliditet på 37 procent (36 procent år 2007).

Årets resultat och verksamhet för kommunens olika företag redovisas i avsnittet Kommunens företag

Redovisningsprinciper för koncernen

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed. Den baseras på kommunens redovisningsprinciper och inte på de regler som gäller aktiebolagen enligt årsredovisningslagen. Några undantag från ovanstående presenteras nedan.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital har räknats in i eget kapital i den sammanställda redovisningen. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda, tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i den sammanställda redovisningen.

Örebro kommuns värderings- och avskrivningsprinciper gäller i princip för tillgångar och skulder i den sammanställda redovisningen. Någon justering för olikheter i avskrivningsprinciper och redovisningsprinciper mellan kommunen och företagen har inte gjorts. Obeskattade reserver i företagen har, efter avdrag för uppskjuten skatt, hänförts till eget kapital.

ÖrebroBostäder har i bokslut 2008 gjort en reversering (återföring) av tidigare nedskrivningar på fastigheter med totalt 4 mnkr (52 mnkr 2007). Dessa uppskrivningar av bokförda värden på fastigheterna har inte eliminerats i den sammanställda redovisningen, eftersom motsvarande nedskrivning på dessa fastigheter gjordes i den sammanställda redovisningen för år 1995.

Det förekommer omfattande ekonomiska transaktioner mellan företagen och kommunen under ett verksamhetsår. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan dessa interna parter har eliminerats i den sammanställda redovisningen för att ge en rättvisande bild av kommunens totala ekonomi. Storleken på dessa elimineringar redovisas i noterna till resultat- och balansräkningen i avsnittet Sammanställd redovisning.

Resultaträkning för koncernen (mnkr)

	Not	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Verksamhetens intäkter	1	3 145,1	3 004,2
Verksamhetens kostnader	2	- 7 956,5	- 7 520,7
Avskrivningar	3	- 413,9	- 333,0
Verksamhetens nettokostnader		- 5 225,3	- 4 849,5
Skatteintäkter		4 537,4	4 300,7
Generella statsbidrag och utjämning		1 099,2	1 038,3
Finansiella intäkter	4	73,6	111,0
Finansiella kostnader	4	- 356,1	- 267,9
Resultat före extraordinära poster		128,8	332,6
Extraordinära intäkter		0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0
Skatt på årets resultat	5	11,8	- 17,6
Årets resultat	6	140,6	315,1

Finansieringsanalys för koncernen (mnkr)

	Not	2008	2007
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	6	140,6	315,1
Justering för av- och upp- /nedskrivningar	3	413,9	333,0
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	7	35,4	126,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		589,9	774,9
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		- 5,1	34,8
Ökning/minskning förråd och varulager		185,7	- 30,5
Ökning/minskning kortfristiga skulder		65,2	119,3
Medel från den löpande verksamheten		835,7	898,5
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	8, 9	- 681,2	- 930,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		147,7	118,9
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	10	- 30,5	- 47,1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,2	2,6
Medel från investeringsverksamheten		- 563,8	- 856,0
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån		5,1	3,7
Amortering av skuld		- 184,6	- 64,3
Ökning /minskning av långfristig skuld		13,5	7,2
Ökning av långfristiga fordringar		- 10,1	- 48,9
Minskning av långfristiga fordringar		9,2	6,1
Medel från finansieringsverksamheten		- 166,9	- 96,2
Årets kassaflöde		105,0	- 53,7
Likvida medel vid årets början		227,2	280,9
Likvida medel vid årets slut		332,2	227,2

Balansräkning för koncernen (mnkr)

Tillgångar	Not	2008	2007
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		10 929,3	10 735,5
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	10 225,7	9 970,6
Maskiner och inventarier	9	530,4	512,2
Pågående	8	173,2	252,7
Finansiella anläggningstillgångar	10	136,9	107,3
Summa anläggningstillgångar		11 066,2	10 842,8
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.	11	63,2	60,2
Fordringar	12	530,5	579,3
Kortfristiga placeringar		974,8	1 085,6
Kassa och bank	13	332,3	227,2
Summa omsättningstillgångar		1 900,8	1 952,3
Summa tillgångar		12 967,0	12 795,1
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Eget kapital,	14	4 739,0	4 597,5
därav årets resultat		140,6	315,1
Summa eget kapital		4 739,0	4 597,5
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	15	227,5	182,4
Avsättningar för uppskjuten skatt	16	301,5	323,3
Övriga avsättningar	17	215,6	132,1
Summa avsättningar		744,6	637,8
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga lån	18	5 821,2	6 000,8
Periodiserade anslutningsavgifter		89,0	75,0
Summa långfristiga skulder		5 910,2	6 075,8
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	19	449,4	471,5
Kortfristiga lån		64,2	64,0
Övriga kortfristiga skulder	20	1 059,6	948,5
Summa kortfristiga skulder		1 573,2	1 484,0
Summa skulder		7 483,4	7 559,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		12 967,0	12 795,1
Ansvarförbindelser			
Ställda säkerheter	21	1 329,3	1 329,3
Pensionsförpliktelser	22	3 040,0	2 998,0
Övriga ansvarförbindelser			
Borgensåtaganden	23	65,0	69,8
Övrigt	24	38,1	38,1

Noter till resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning för koncernen (mkr)

Not 1	2008	2007	Not 5	2008	2007
Verksamhetens intäkter			Skatt på årets resultat		
Örebro kommun	1 683,4	1 613,6	Aktuell skatt Örebro Rådhus AB	- 9,9	- 4,1
Örebro Rådhus AB	1 671,4	1 572,8	Uppskjuten skatt Örebro Rådhus AB	24,4	- 13,4
Minoritetsandel 9% av Örebro Fritidscenter AB	- 4,2	- 3,9	Uppskjuten skatt obeskattade reserver Örebro Rådhus AB	- 2,6	0,0
Minoritetsandel 9% av Länsmusiken Örebro AB	- 4,1	- 1,5	Aktuell skatt Länsstrafiken Örebro AB	0,0	0,0
Nerikes brandkår	69,6	66,4	Uppskjuten skatt Länsstrafiken Örebro AB	0,0	0,0
Länstrafiken Örebro AB	140,8	130,0	Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Örebrokompaniet AB	8,6	6,1	Summa	11,9	- 17,5
Reavinst/realförlust försäljning inom koncernen	0,0	- 0,1			
Elimineringar interna poster	- 420,4	- 379,2	Not 6		
Summa verksamhetens intäkter	3 145,1	3 004,2	Årets resultat		
			Örebro kommun	97,0	268,4
Not 2			Örebro Rådhus AB	38,4	43,2
Verksamhetens kostnader			Nerikes brandkår	0,4	1,0
Örebro kommun	- 7 030,4	- 6 603,4	Länstrafiken Örebro AB	- 0,8	- 3,2
Örebro Rådhus AB	- 1 142,5	- 1 104,8	Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Minoritetsandel 9% av Örebro Fritidscenter AB	4,0	3,3	Elimineringar interna poster	5,6	5,7
Minoritetsandel 9% av Länsmusiken Örebro AB	3,6	1,5	Summa	140,6	315,1
Nerikes brandkår	- 65,4	- 61,4			
Länstrafiken Örebro AB	- 137,6	- 129,3	Not 7		
Örebrokompaniet AB	- 8,6	- 5,9	Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		
Elimineringar interna poster	420,4	379,3	Örebro kommun	94,5	71,7
Summa verksamhetens kostnader	- 7 956,5	- 7 520,7	Örebro Rådhus AB	- 60,5	53,6
			Nerikes brandkår	1,3	1,5
Not 3			Länstrafiken Örebro AB	- 0,1	0,0
Avskrivningar			Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Örebro kommun	- 201,5	- 190,7	Övriga justeringar	0,0	0,0
Örebro Rådhus AB	- 211,2	- 141,5	Summa	35,3	126,8
Nerikes brandkår	- 3,2	- 2,8			
Länstrafiken Örebro AB	- 3,5	- 3,5	Not 8		
Örebrokompaniet AB	0,0	- 0,1	Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Elimineringar interna poster	5,6	5,6	Ingående bokfört värde		
Summa	- 413,9	- 333,0	Örebro kommun	2 783,3	2 557,9
			Örebro Rådhus AB	7 695,5	7 181,4
Not 4			Länstrafiken Örebro AB	21,6	23,0
Finansiella intäkter och kostnader			Elimineringar interna poster	- 234,9	- 240,6
Finansiella intäkter			Summa	10 265,5	9 521,7
Örebro kommun	123,9	164,3	Årets anskaffning och korrigeringar		
Örebro Rådhus AB	12,0	10,0	Örebro kommun	286,9	350,5
Nerikes brandkår	0,8	0,4	Örebro Rådhus AB	345,9	453,2
Länstrafiken Örebro AB	0,3	0,2	Länstrafiken Örebro AB	1,0	0,2
Örebrokompaniet AB	0,0	0,1	Summa	633,7	803,9
Elimineringar interna poster	- 63,4	- 64,0	Årets försäljningar/utrangeringar, bokfört värde		
Summa finansiella intäkter	73,6	111,0	Örebro kommun	- 38,7	- 1,1
Finansiella kostnader			Örebro Rådhus AB	- 24,9	- 54,0
Örebro kommun	- 110,3	- 48,1	Länstrafiken Örebro AB	0,0	0,0
Örebro Rådhus AB	- 307,1	- 281,6	Summa	- 63,6	- 55,1
Nerikes brandkår	- 1,3	- 1,6	Årets avskrivningar		
Länstrafiken Örebro AB	- 0,8	- 0,6	Örebro kommun	- 135,5	- 123,9
Örebrokompaniet AB	0,0	0,0	Örebro Rådhus AB	- 472,8	- 174,4
Elimineringar interna poster	63,4	64,0	Länstrafiken Örebro AB	- 1,6	- 1,6
Summa finansiella kostnader	- 356,1	- 267,9	Summa	- 609,9	- 299,9
Kommunen och Örebro Rådhuskoncernen samarbetar i en koncerngemensam likvidhantering.			Utgående bokfört värde		
			Örebro kommun	2 896,0	2 783,4
			Örebro Rådhus AB	7 543,7	7 406,2
			Länstrafiken Örebro AB	20,9	21,6
			Elimineringar interna poster	- 234,9	- 240,6
			Summa	10 225,7	9 970,6

Not 9	2008	2007	Not 12	2008	2007
Maskiner och inventarier			Fordringar		
Ingående bokfört värde			Örebro kommun	674,5	688,7
Örebro kommun	216,3	207,4	Örebro Rådhus AB	328,6	388,8
Örebro Rådhus AB	296,7	284,8	Nerikes brandkår	3,8	4,1
Nerikes brandkår	11,0	9,0	Länstrafiken Örebro AB	17,8	17,3
Länstrafiken Örebro AB	5,7	5,8	Örebrokompaniet AB	1,1	0,7
Örebrokompaniet AB	0,3	0,6	Elimineringar interna poster	- 495,3	- 520,3
Summa	530,0	507,6	Summa	530,5	579,3
Årets anskaffning och korrigeringar			Not 13		
Örebro kommun	78,7	71,6	Kassa och bank		
Örebro Rådhus AB	36,3	22,9	Örebro kommun	302,7	206,4
Nerikes brandkår	3,4	4,8	Örebro Rådhus AB	11,1	7,6
Länstrafiken Örebro AB	1,9	1,8	Nerikes brandkår	12,8	7,6
Örebrokompaniet AB	0,0	- 0,2	Länstrafiken Örebro AB	3,4	2,4
Summa	120,4	100,9	Örebrokompaniet AB	2,4	3,2
Årets försäljningar, bokfört värde			Summa	332,3	227,2
Örebro kommun	- 1,3	- 0,8	Kommunen och Örebro Rådhuskoncernen samarbetar i en koncernge-		
Örebro Rådhus AB	- 0,7	- 0,5	mensam likvidhantering. Örebro Rådhus bolags tillgodohavanden på		
Nerikes brandkår	- 0,4	0,0	koncernkontot är bokat som kortfristig fordran respektive kortfristig skuld		
Länstrafiken Örebro AB	0,0	0,0	och återfinns under elimineringar interna poster i not 12 och 20.		
Örebrokompaniet AB	0,0	0,0			
Summa	- 2,5	- 1,3	Not 14		
Årets avskrivningar			Eget kapital		
Örebro kommun	- 65,7	- 61,9	Ingående eget kapital		
Örebro Rådhus AB	- 47,1	- 28,2	Örebro kommun	4 101,4	3 833,0
Nerikes brandkår	- 2,8	- 2,8	Örebro Rådhus AB	727,8	684,6
Länstrafiken Örebro AB	- 1,9	- 1,9	Nerikes brandkår	2,1	0,2
Örebrokompaniet AB	- 0,1	- 0,2	Länstrafiken Örebro AB	12,0	15,2
Summa	- 117,5	- 95,0	Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Utgående bokfört värde			Elimineringar interna poster	- 244,9	- 250,6
Örebro kommun	228,0	216,3	Summa ingående eget kapital	4 598,4	4 282,4
Örebro Rådhus AB	285,3	279,0	Årets resultat		
Nerikes brandkår	11,3	11,0	Örebro kommun	97,0	268,4
Länstrafiken Örebro AB	5,7	5,7	Örebro Rådhus AB	38,4	43,2
Örebrokompaniet AB	0,2	0,2	Nerikes brandkår	0,4	1,0
Summa	530,4	512,2	Länstrafiken Örebro AB	- 0,8	- 3,2
Not 10			Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar			Elimineringar interna poster	5,6	5,7
Örebro kommun	942,7	941,8	Summa årets resultat	140,6	315,1
Örebro Rådhus AB	79,8	49,3	Utgående eget kapital		
Nerikes brandkår	7,4	9,3	Örebro kommun	4 198,4	4 101,4
Länstrafiken Örebro AB	0,5	0,5	Örebro Rådhus AB	766,2	727,8
Örebrokompaniet AB	0,0	0,0	Nerikes brandkår	2,5	1,2
Elimineringar interna poster	- 893,5	- 893,6	Länstrafiken Örebro AB	11,2	12,0
Summa	136,9	107,3	Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Not 11			Elimineringar interna poster	- 239,3	- 244,9
Förråd m.m.			Summa utgående eget kapital	4 739,0	4 597,5
Örebro kommun	58,8	55,2	Not 15		
Örebro Rådhus AB	4,2	4,9	Avsättningar till pensioner		
Örebrokompaniet AB	0,2	0,1	Örebro kommun	202,7	158,8
Summa	63,2	60,2	Örebro Rådhus AB	1,1	1,2
			Nerikes brandkår	23,5	22,1
			Länstrafiken Örebro AB	0,2	0,3
			Summa	227,5	182,4

Not 16	2008	2007
Avsättningar till uppskjuten skatt		
Örebro Rådhus AB	301,5	323,3
Länstrafiken Örebro AB	0,0	0,0
Örebrokompaniet AB	0,0	0,0
Summa	301,5	323,3

Not 17		
Övriga avsättningar		
Örebro kommun	171,9	111,6
Örebro Rådhus AB	43,7	20,5
Nerikes brandkår	0,0	0,0
Summa	215,6	132,1

Not 18		
Långfristiga lån		
Örebro kommun	75,2	134,8
Örebro Rådhus AB	6 619,9	6 738,0
Nerikes brandkår	0,4	0,7
Länstrafiken Örebro AB	14,9	16,5
Elimineringar interna poster	- 889,2	- 889,2
Summa	5 821,2	6 000,8

Not 19		
Leverantörsskulder		
Örebro kommun	287,4	262,4
Örebro Rådhus AB	175,4	217,5
Nerikes brandkår	1,4	2,3
Länstrafiken Örebro AB	13,0	12,0
Örebrokompaniet AB	0,7	0,7
Elimineringar interna poster	- 28,5	- 23,4
Summa	449,4	471,5

Not 20		
Övriga kortfristiga skulder		
Örebro kommun	1 085,3	984,4
Örebro Rådhus AB	419,5	442,1
Nerikes brandkår	9,0	8,0
Länstrafiken Örebro AB	9,3	7,4
Örebrokompaniet AB	3,3	3,5
Elimineringar interna poster	- 466,9	- 496,9
Summa	1 059,5	948,5

Not 21		
Ställda säkerheter		
Örebro Rådhus AB, fastighetsinteckningar	1 325,1	1 325,1
Länstrafiken Örebro AB	4,2	4,2
Summa	1 329,3	1 329,3

Not 22		
Pensionsförpliktelser		
Örebro kommun	3 040,0	2 997,5
Nerikes brandkår	0,0	0,5
Summa	3 040,0	2 998,0

Not 23	2008	2007
Borgensåtaganden		
Örebro kommun	5 191,5	4 898,6
Länstrafiken Örebro AB	0,3	0,3
Elimineringar interna poster	- 5 126,8	- 4 829,1
Summa	65,0	69,8

Medlemmarna i Kommuninvest i Sverige AB har ett ansvar gentemot Kommuninvests motparter för samtliga bolagets åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av Kommuninvests samtliga åtaganden. Detta belopp bestäms utifrån medlems insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet.

Not 24		
Övriga ansvarsförbindelser		
Örebro kommun	0,1	0,1
Örebro Rådhus AB	38,0	38,0
Summa	38,1	38,1

Revisionsberättelse för år 2008

Stadsrevisionen har under år 2008 granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen och nämnderna och genom de utsedda lekmanarevisorerna verksamheterna i Örebro Rådhus AB, Örebrobostäder AB, Örebroporten Fastigheter AB, Fastighets AB Klädeshandlaren, Örebro Fritidscenter AB, Stadsnät i Örebro AB, Kilsbergen i Örebro AB, Länsmusiken i Örebro AB, Örebro Läns Trädgårds AB och Länsteatern i Örebro AB.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och för återredovisningen till fullmäktige av hur de fullgjort uppdraget.

Stadsrevisionens ansvar är att granska verksamhet, redovisning, intern kontroll och att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallag, enligt av kommunfullmäktige fastställt revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningsinsatserna har prioriterats utifrån en bedömning av väsentlighet och risk.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedömer vi sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska nämndernas övergripande ansvarsutövande har vi under året sammanträffat med samtliga programnämnder och nära nog samtliga driftnämnder.

Fastighetsnämnden har ett ägar- eller förvaltaransvar för kommunens alla fastigheter med undantag för kommunens allmänna platsmark och tekniska nämndens specialfastigheter.

Vid vårt sammanträffande med nämnden har framkommit att det finns osäkerhet i beslutsgången mellan fastighetsnämnden, programnämnd Samhällsbyggnad och kommunstyrelsen. Detta förhållande borde ha uppmärksamats och hanterats av kommunstyrelsen inom ramen för kommunstyrelsens övergripande uppgifter enligt lagstiftningen och reglementet.

Det finns brister framför allt i investeringsbeslutsprocessens tidiga skeden vilket bl. a. påverkar beslutsunderlagets kvalitet och nämndens möjligheter till uppföljning av och ekonomisk kontroll över investeringsprojekten. Ett exempel på detta är om- och tillbyggnaden av Parkteatern.

Fastighetsnämndens sätt att organisera roller, ansvarsfördelning och rätten till beslutsfattande påverkar i stor utsträckning verksamhetens uppnådda resultat. Vi bedömer att fastighetsnämnden inte tillräckligt tydliggjort rollerna för och ansvarsfördelningen mellan nämnden och dess tjänstemannaorganisation. Detta framkommer även i den översyn av kommunens fastighetsorganisation och dess uppdrag som kommunledningen låtit göra under år 2008. Nämnden har brustit i sin ledning, styrning och uppföljning av verksamheten. Till detta är vi kritiska.

Av förvaltningsberättelsen framgår sammanfattande resultat och utveckling inom de tio strategiska utvecklingsområden som fullmäktige prioriterade i budgeten för år 2008. Ansatsen i uppdragen till programnämnderna inom de olika utvecklingsområdena är mycket bred och djup. Analyserna av sambanden mellan redovisningen av de åtgärder som vidtagits och uppnådda resultat är begränsade, alternativt saknas.

Utvärderingen möjliggör inte att det går att utläsa resultaten i förhållande till de politiska uppdragen. Det har därför inte varit möjligt för oss att på nämndnivå kunna bedöma om fullmäktiges uppföljningsuppdrag utförts på avsett sätt. Utvärderingen behöver utvecklas och förtydligas till kommande år.

Av förvaltningsberättelsen framgår därutöver sammanfattande resultat och utveckling av verksamhetsmål av särskild betydelse för god ekonomisk hushållning och de finansiella mål som legat till grund för nämndernas verksamhet.

Enligt kommunstyrelsens redovisning nås, på kommuntotal nivå, de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning för sju av de nio målen år 2008. Målen som avser tiden för den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar samt antalet personer som gått vidare till studier eller arbete efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd har inte nåtts. Även om flera av målen nås på kommuntotal nivå finns skillnader i måluppfyllelsen mellan enskilda nämnder/enheter. Att målet är uppfyllt innebär inte alltid att nämnden nått ett tillfredsställande resultat.

Fullmäktige har beslutat om finansiella mål för årets resultat, för den långfristiga låneskulden och för nettoinvesteringsnivån för den skattefinansierade verksamheten. Årets resultat uppgår till drygt ca 97 mnkr (inkl jämförelsestörande kostnader med närmare 68 mnkr) och den redovisade långfristiga låneskulden uppgår till drygt 69 mnkr. Resultatet för kommunens ordinarie verksamhet (exkl. de jämförelsestörande posterna) uppgår till ca 165 mnkr vilket ligger nära det budgeterade resultatmålet.

För den skattefinansierade verksamheten uppgick nettoinvesteringarna till ca 323 mnkr. Bedömningen av detta måls påverkan på en god ekonomisk hushållning måste ske utifrån en längre tid än bara ett enskilt år där

även de senaste årens starka driftsresultat vägs in i värdering och bedömning. De fyra senaste årens positiva driftsresultat uppgår sammanlagt till närmare 850 mnkr. De möjligheter till en högre investeringsvolym som driftsresultaten skapat har också tillvaratagits. Mot bakgrund av den förväntade utvecklingen av skatteintäkterna behöver sannolikt investeringsnivåerna minska de närmaste åren för att, så långt som möjligt, kunna bibehålla en stabil ekonomi.

De finansiella målen för årets resultat och för den skattefinansierade investeringsnivån har således inte nåtts under året.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Under året har vi fortsatt att översiktligt granska nämndernas arbete med att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll. De av nämnderna genomförda internkontrollåtgärderna

är fortfarande nästan uteslutande räkenskapsinriktade. Förbättringar behöver göras bl. a. med beaktande av varje nämnds verksamhetsmässiga perspektiv.

Vi har under året följt upp en tidigare genomförd översiktlig granskning av rutinen för hantering av inventarieförteckningar. Vi kan konstatera att förekomsten av inventarieförteckningar varierar liksom aktualitet och fullständighet. Detta är inte tillfredsställande och vi kommer under år 2009 att genomföra fördjupade granskningsinsatser av hur nämnderna arbetar för att säkra tillgångarna och hindra förluster inom ramen för deras ansvar för att den interna kontrollen är tillräcklig.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2008 godkänns.

Mot bakgrund av vår samlade bedömning och trots vår framförda kritik tillstyrker vi också att fullmäktige beviljar ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna ansvarsfrihet för 2008 års verksamhet.

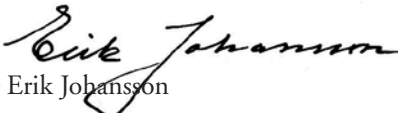
Undantag på grund av valbarhetshinder och jäv

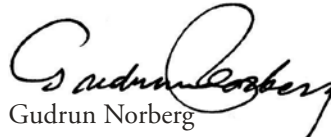
Leif Lewin är vald med undantag av kommunstyrelsen och nämnderna inom programområde Social välfärd och har inte deltagit i granskningar som berör deras verksamhet.

I granskning av Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet har undertecknade Ingemar Karlsson och Lena Tolander inte deltagit.

Örebro 2009-04-02

Ingemar Karlsson

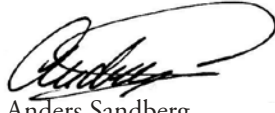

Erik Johansson

Gudrun Norberg

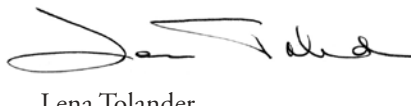

Gunvor Lindqvist

Eva Johansson

Eva-Lotta Eriksson

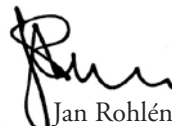

Anders Sandberg

Anna-Bella Eklund

Lena Tolander

Bengt Hallström

Arne Christianson

Jan Rohlén

Mamdoh Gaber

Leif Lewin

Agneta Åsgård

Bilaga 1 – Driftsredovisning per verksamhetsområde

Verksamhetsblock Belopp i mnkr	Intäkt Totalt	Kostnad Totalt	Personal	Lokal kapitalkostnad	Övrigt	Netto- kostnader	Netto kr/invånare 2008	2007
Politisk verksamhet	0,7	65,8	45,7	0,2	20,0	65,1	492	502
Infrastruktur och skydd	128,3	383,6	108,8	60,9	213,9	255,3	1 930	1 975
Fysisk och teknisk planering	48,8	80,0	37,7	17,1	25,2	31,2	236	263
Gator, vägar och parkering	64,3	150,7	26,9	37,6	86,1	86,4	653	703
Miljö- och hälsoskydd	8,0	22,9	17,7	0,6	4,6	14,9	113	103
Räddningstjänst	0,0	61,2	0,0	0,0	61,2	61,2	463	455
Parker, näringsliv och övrigt	7,2	68,8	26,4	5,6	36,8	61,5	465	451
Fritid och kultur	47,7	316,2	114,7	74,5	127,0	268,5	2 030	1 985
Bibliotek	5,3	50,1	26,2	11,5	12,4	44,9	339	331
Kulturskola	3,3	38,0	28,1	5,8	4,1	34,7	262	261
Idrotts- och fritidsanläggningar	27,1	98,8	22,2	45,4	31,2	71,7	542	471
Övrig fritid och kultur	12,0	129,3	38,2	11,9	79,2	117,3	887	922
Pedagogisk verksamhet	548,1	3 024,3	1 842,1	411,2	771,0	2 476,2	18 719	17 697
Förskola m.m.; 1-5år	107,5	703,1	513,2	66,6	123,3	595,6	4 503	4 166
F-klass, grundskola, fritids	63,0	1 305,6	737,8	200,0	367,8	1 242,6	9 394	9 127
Obligatorisk särskola	4,5	73,6	51,4	3,8	18,4	69,1	523	465
Gymnasieskola totalt	325,5	770,3	431,8	121,9	216,5	444,8	3 362	3 074
Gymnasiesärskola	27,2	52,4	35,4	6,3	10,7	25,1	190	190
Vuxenutbildning	16,6	75,6	46,7	8,4	20,5	59,0	446	413
Uppdragsutbildning	2,5	3,0	2,2	0,3	0,5	0,5	4	3
Svenska för invandrare	1,3	40,7	23,6	3,9	13,2	39,4	298	259
Vård och omsorg	283,1	2 601,8	1 671,3	117,3	813,1	2 318,7	17 529	16 464
Äldre och funktionshindrade	252,6	2 033,4	1 477,4	93,2	462,9	1 780,8	13 463	12 603
Hemtj. och hemsjukv. (sol/hsl)	50,0	660,7	529,2	25,4	106,0	610,7	4 617	4 498
Särskilt boende (sol/hsl)	49,4	580,5	432,3	34,9	113,3	531,1	4 015	3 725
Funktionshindrade (lass/lss)	140,0	694,2	497,8	30,0	166,4	554,2	4 190	3 766
varav psyk. (sol/hsl)	1,4	30,9	25,3	1,2	4,4	29,5	223	236
Färdtjänst	0,9	42,5	0,0	0,0	42,5	41,6	314	302
Övrig insatser	12,3	55,6	18,1	2,8	34,7	43,2	327	313
Socialtjänst	30,5	568,4	193,9	24,2	350,2	537,8	4 066	3 860
Vård, råd och behandling	25,4	390,9	161,8	21,2	207,9	365,4	2 763	2 597
Bistånd (ej flyktingar)	5,1	177,5	32,2	3,0	142,3	172,4	1 304	1 263
Arbetsmarknad, flyktingar	161,0	205,0	119,7	9,9	75,4	44,0	332	382
Arbetsmarknadsåtgärder	53,8	129,9	102,4	7,4	20,1	76,1	575	516
Flyktingmottagning inkl. bistånd	107,2	75,1	17,2	2,5	55,4	- 32,1	- 243	- 133
Affärsverksamhet	330,6	420,7	66,1	57,8	296,9	90,1	682	610
Näringsliv och bostäder	60,2	49,2	18,5	20,3	10,4	- 11,0	- 83	- 83
Kommunikationer	0,0	105,3	0,0	2,2	103,1	105,3	796	764
Vatten och avlopp	139,4	150,6	31,9	24,5	94,2	11,2	85	24
Avfall	128,8	112,4	15,7	9,5	87,3	- 16,4	- 124	- 102
Biogas	2,1	3,2	0,0	1,3	1,9	1,1	8	8
Nämndernas kostnader	1 499,5	7 017,4	3 968,3	731,8	2 317,3	5 517,9	41 715	39 804
Gemensamt fördelat, internt m.m.	183,9	13,0	456,1	- 731,8	288,7	- 170,9	- 1 292	- 1 553
Summa kostnader och intäkter	1 683,4	7 030,4	4 424,4	0,0	2 606,0	5 347,0	40 423	38 251

Bilaga 2 – Slutredovisning av större investeringsobjekt

Objekt, belopp i tkr	Åtgärd	Totalt anslag	Total kostnad	Avvikelse
Skolor				
Rostaskolan	Handikappanpassning	1 000	1 281	- 281
Rudbecksskolan	Anpassning av B- K- M- husen och kemisalar	1 400	1 390	10
Wadköpings utbildningscenter	Ombyggnad av korridor A	800	817	- 17
Förskolor				
Rynningeåsen	Nybyggnad av förskola	11 000	10 372	628
Varbergaskolan	Ombyggnad till förskola i skollokaler	500	677	- 177
Övriga fastighetsobjekt				
Stadsträdgården	Renovering av växthusen	1 800	1 800	0
Tekniska förvaltningen	Omlädningsrum Skvadronvägen	1 500	1 465	35
Stadsbyggnadshuset	Ombyggnad för FRAM- organisationen	2 500	2 511	- 11
Åbylundsgatan	Ombyggnad till gruppbostad	2 900	2 947	- 47
Miljö- och naturvårdsåtgärder				
Levande vattenlandskap Tysslingen	Färdigställande av vattenreglering	1 400	1 396	4
Naturens hus	Kompletterande byggnad för naturskola och sopsortering	2 382	2 506	- 124
Övrigt				
Vattenskyddsområde vid Bistagatan	Åtgärder för att säkra miljön vid olyckor i trafiken	5 200	5 282	- 82
Trädplanteringar		805	795	10
Parkanläggningar		1 539	956	583
Lekplatser		2 000	1 977	23

Bilaga 3 – Mål för god ekonomisk hushållning

I denna bilaga redovisas värderingen av måluppfyllelse av kommunfullmäktiges angivna mål i budget 2008.

Värderingen anger om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och om kommunen utfört sin verksamhet väl, kunnat betala för den och inte skjutit över betalningsansvaret på framtiden. För Örebro kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs effektivt. Medborgaren ska sättas i centrum, den kommunala servicen ska infria kommuninvånarnas behov och förväntningar och bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt.

Måluppfyllelsen anges i färger

Rött

Röd text innebär att målet inte är uppfyllt.

Gult

Gul text innebär att målet till viss del är uppfyllt.

Grönt

Grön text innebär att målet är uppfyllt.

Pilen visar trenden i utvecklingen under året.

Uppåtriktad pil innebär en positiv trend, måluppfyllelsen förbättras.

Horisontell pil innebär en oförändrad trend, måluppfyllelsen är oförändrad jämfört med tidigare.

Nedåtriktad pil innebär en negativ trend, måluppfyllelsen har försämrats.

Mål för god ekonomisk hushållning

Sjukfrånvaron för anställda kvinnor och män ska minska årligen, mätning i procent av arbetstiden 2008.	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring totalt, procentenhet	Riktning	Måluppfyllelse
		kvinnor	män	totalt			
Kommunen totalt	Minska	7,4	3,7	6,5	- 1,0	➔	Grönt
Kommunstyrelsens verksamheter	Minska	2,9	1,5	2,6	0,2	➔	Gult
Vuxenutbildning - och arbetsmarknadsnämnd	Minska	6,3	5,9	6,1	- 0,6	➔	Grönt
Barn och utbildning totalt	Minska	6,8	2,8	5,9	- 0,8	➔	Grönt
Skolnämnd nordost	Minska	7,4	2,6	6,5	- 1,2	➔	Grönt
Skolnämnd nordväst	Minska	7,3	4,0	6,7	- 0,9	➔	Grönt
Skolnämnd sydost	Minska	6,9	3,4	6,3	- 0,2	➔	Grönt
Skolnämnd sydväst	Minska	7,3	3,9	6,8	- 0,7	➔	Grönt
Gymnasienämnd	Minska	5,4	2,0	4,0	- 0,7	➔	Grönt
Östernärke områdesnämnd	Minska	5,9	2,8	5,4	- 2,3	➔	Grönt
Social välfärd totalt	Minska	8,7	5,2	8,2	- 1,2	➔	Grönt
Socialnämnd väster	Minska	8,0	2,6	6,8	1,1	➔	Rött
Socialnämnd öster	Minska	7,7	3,2	6,5	- 0,9	➔	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd väster	Minska	10,0	6,4	9,7	- 0,1	➔	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd öster	Minska	9,0	8,0	8,9	- 2,1	➔	Grönt
Nämnd för funktionshindrade	Minska	7,4	4,5	6,8	- 1,2	➔	Grönt
Överförmyndarnämnden	Minska	2,6	0	2,6	1,1	➔	Gult
Samhällsbyggnad totalt	Minska	4,3	3,3	3,7	- 0,7	➔	Grönt
Fastighetsnämnd	Minska	4,9	4,8	4,8	- 0,1	➔	Grönt
Miljönämnd	Minska	1,6	4,3	2,4	- 0,7	➔	Grönt
Teknisk nämnd exkl VA/avfall	Minska	5,1	3,8	4,2	- 0,4	➔	Grönt
Byggnadsnämnd	Minska	4,4	0,8	2,8	- 1,1	➔	Grönt
Kultur- och medborgarnämnd	Minska	4,6	1,7	3,4	- 0,5	➔	Grönt
Fritid- och turismnämnd	Minska	2,0	2,8	2,4	- 2,2	➔	Grönt
Lokala nämnden Glanshammar	Minska	-	-	0,4	- 9,8	➔	Grönt
Lokala nämnden Tysslinge	Minska	-	-	6,8	0,2	➔	Gult
Östernärke områdesnämnd	Minska	5,9	2,8	5,4	- 1,9	➔	Grönt
Övergripande kommentar: Sjukfrånvaron har minskat inom samtliga programområden. Social Valfärd är det programområde som har den högsta sjukfrånvaron men som även står för den största minskningen. Ett antal riktade åtgärder, tidiga insatser för att minska sjukfrånvaron och nya sjukförsäkringsregler har bidragit till den positiva utvecklingen.	Samlade åtgärdsförslag: Fortsatt målinriktat rehabiliteringsarbete så att långtidssjukskrivningar avslutats och arbetet med tidiga insatser intensifieras. De nya sjukförsäkringsreglerna påverkar sjukfrånvaron med införande av rehabiliteringskedja. Detta bidrar till att motverka långa sjukskrivningar och ökar möjligheterna att återgå till arbete tidigare.						
Kommentar kommunstyrelsens verksamhet: Den största andelen sjukdagar ligger inom frånvarointervallet 60 -, vilket förklaras av ett ökat antal partiella sjukersättningar under 2008. Korttidsfrånvaron är mycket låg och ligger totalt sett relativt konstant mellan åren 2007 och 2008.	Åtgärdsförslag: Sjukfrånvaron är mycket låg och är nästintill oförändrad i jämförelse med tidigare redovisningsår. Utifrån att medarbetarna på kommunalingskontoret fortsättningsvis kommer att ha inflytande på sitt arbete och sin arbetstid bedöms sjukfrånvaron vara låg även kommande år.						
Kommentar Vuxen- och arbetsmarknadsnämnden: Sjukfrånvaron har minskat totalt i jämförelse med 2007. Kvinnors sjukfrånvaro har minskat mycket medan mäns sjukfrånvaro har ökat något.	Åtgärdsförslag Vuxen- och arbetsmarknadsnämnden: Arbeta med ytterligare förebyggande insatser och friskvårdsaktiviteter.						
Kommentar Barn och utbildning: Sjukfrånvaron har fortsatt att minska inom hela programområdet. Sjukfrånvaron ser ut att ha minskat både bland män och kvinnor.	Åtgärdsförslag Barn och utbildning: Sjuktalet ska minska genom förebyggande arbete med tidiga insatser mot ohälsan, uppföljning av korttidsfrånvaro samt tidiga rehabiliteringsinsatser.						
Kommentar Samhällsbyggnad: Den totala sjukfrånvaron inom programområde Samhällsbyggnad har sjunkit från 4,4 % till 3,7 %. De lokala nämnderna Glanshammar och Tysslinges siffror är ej relevanta då personalunderlaget är för litet.	Åtgärdsförslag Samhällsbyggnad: Inga förvaltningar har nya planerade åtgärder för att minska sjukfrånvaron ytterligare utan fortsätter som tidigare med täta kontakter vid sjukfall samt uppföljningar. En förvaltning har påbörjat arbetet med att utreda skillnaderna i kvinnornas och männens sjukfrånvaro.						
Kommentar Social välfärd: Trots minskningen har programområdet den högsta sjukfrånvaron i kommunen.	Åtgärdsförslag Social välfärd: Fortsatt aktivt arbete med att minska sjukfrånvaron. Trogen påverkas dock utvecklingen av försäkringskassans ändrade regler samt förändrad arbetsmarknad.						

Andelen elever som lämnar grundskolan med kunskaper som ger behörighet till gymnasiestudier på nationella program ska öka, procent. Mätningen avser vt -08.	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring totalt procentenhet	Riktning	Måluppfyllelse
		flickor	pojkar	totalt			
Barn och utbildning totalt	Öka	81,4	83,4	82,4	0,9	➔	Grönt
Skolnämnd nordost							
Engelbrektskolan	Öka	82,0	87,0	84,3	- 4,5	➔	Rött
Olaus Petriskolan	Öka	86,7	93,0	89,8	5,2	➔	Grönt
Glanshammars skola	Öka	87,5	81,0	84,4	- 15,6	➔	Rött
Skolnämnd nordväst							
Lillåns skola 7- 9	Öka	85,7	93,0	89,6	7,4	➔	Grönt
Mellringeskolan	Öka	76,7	75,0	75,7	1,0	➔	Grönt
Vivallaskolan	Öka	63,5	69,1	66,4	9,3	➔	Grönt
Skolnämnd sydost							
Adolfsbergsskolan	Öka	93,7	95,5	94,6	3,8	➔	Grönt
Almby skola	Öka	85,7	91,9	88,6	5,0	➔	Grönt
Brickebackens skola	Öka	59,4	40,9	51,9	- 16,0	➔	Rött
Navets skola	Öka	91,7	89,5	90,3	3,8	➔	Grönt
Skolnämnd sydväst							
Gumaeliuskolan	Öka	85,4	83,8	84,6	- 3,5	➔	Rött
Mikaelskolan	Öka	63,6	59,3	61,7	- 13,3	➔	Rött
Vasaskolan	Öka	87,1	89,5	88,3	- 0,7	➔	Rött
Östernärke områdesnämnd							
Odenskolan	Öka	92,9	83,8	88,6	9,3	➔	Grönt
Kommentar: Andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program har ökat. Detta är ändå det näst lägsta resultatet sedan 2000. Det högsta resultatet uppmättes 2002 med 88,1%							
							Åtgärdsförslag: Implementering av projektet Ökad måluppfyllelse som flexibelt lärande och flexibel skolgång, kompetenskartläggning av skollära och pedagoger. Fortsatta utvecklingsinsatser som betyg och bedömning, läs- och skrivutveckling, matematik, bemötande samt riktlinjer för flerspråkighet. Ett verktyg för elevernas måluppfyllelse behöver tas fram/utvecklas.

Andelen elever med behörighet till högskolestudier ska öka, procent. Mätning vt-08.	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
		flickor	pojkar	totalt			
Gymnasienämnd	Öka	90,0	84,0	87,0	0	➔	Gult
Kommentar: Gymnasieskolans måluppfyllelse är samma som tidigare år, trots att andelen elever från skolår 9 som saknar behörighet till gymnasieskolan har ökat.							
							Åtgärdsförslag: Fortsatt satsning på att fler elever kan genomföra nationellt eller specialutformat program med godkända betyg.

Genomsnittlig väntetid till särskilt boende ska minska.	Önskat läge	Senaste mätning		Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
		flickor	pojkar			
Social välfärd totalt, dagar	Minska			51	- 47	➔ Grönt
Vård- och omsorgsnämnd väster, dagar	Minska			51	- 47	➔ Grönt
Vård- och omsorgsnämnd öster, dagar	Minska			51	- 47	➔ Grönt
Kommentar: Siffror avser kommunen totalt och är ackumulerat för 2008. Tillskott av platser har haft avsedd effekt. Ingen person behöver vänta längre än tre månader på en plats						
						Åtgärdsförslag: Fortsatt arbete med anpassning av inriktningar på särskilt boende och korttidsvård efter aktuellt behov. Öka belägningsgraden genom att följa riktlinjer för in- och utflytt.

Genomsnittlig väntetid till bostad med särskild service ska minska.	Önskat läge	Senaste mätning		Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
		flickor	pojkar			
Nämnd för funktionshindrade, månader	Minska			23	- 5	➔ Grönt
Kommentar: Avser väntetiden i genomsnitt för de som fått bostad under 2008 varav en person väntat mycket lång tid vilket påverkar mätvärdet.						
						Åtgärder: Fortsatt strategiskt arbete med att lösa bostadsplanefrågorna både på driftsnämnds- och på programområdesnivå.

Antal hushåll med försörjningsstöd ska minska	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
Social välfärd totalt	Minska	3 801			- 42	➔	Grönt
Socialnämnd väster	Minska	2 520			- 26	➔	Grönt
Socialnämnd öster	Minska	1 281			- 16	➔	Grönt
Kommentar: Värdet avser ackumulerat antal unika hushåll under 2008. Antal unika hushåll minskar men antalet aktuella hushåll per månad ökar liksom bidragstidens längd. Flyktinghushållen fortsätter att öka men antalet ungdomshushåll minskar.		Åtgärdsförslag: Utvecklad samverkan och samordning mellan Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, socialnämnderna och programnämnden. Nya grepp kommer att behöva tas för att möta förändrade förutsättningar på arbetsmarknaden och i socialförsäkringssystemen.					
Andel personer som har gått vidare till studier respektive arbete efter avslutade arbetsmarknadsåtgärder ska öka, procent. Mätning 2008-12-31.	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring i procent-enheter	Riktning	Måluppfyllelse
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	Öka	15,6	22,5	32,2	- 2,5	➔	Rött
Kommentar: Arbetsmarknadsläget med många varsel under hösten har påverkat möjligheterna negativt till arbete.		Åtgärdsförslag: Verksamhetsöversyn med utveckling av hög individualisering, tidig kartläggning och rätt anvisning till rätt åtgärd.					
Den genomsnittliga introduktionstiden för flyktingar ska inte vara längre än 2 år, antal mån. Mätning 2008-12-31	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	< 24	28			- 4	➔	Rött
Kommentar: Hög flyktingmottagande under åren 2006-2008, där många personer har kort utbildningsbakgrund och svåra trauman som påverkar introduktionstiden.		Åtgärdsförslag: Verksamhetsöversyn med utveckling av hög individualisering och tidig kontakt med arbetslivet.					
Energianvändningen i kommunens fastigheter/lokaler ska minska genom aktiva åtgärder	Önskat läge	Senaste mätning			Förändring	Riktning	Måluppfyllelse
Fastighetsnämnd, i GWh	Minska	1 13,4			- 5,3	➔	Grönt
Kommentar: Elanvändningen har minskat med 1,5 GWh och fjärrvärmeanvändningen med 3,8 GWh. Minskningen motsvarar 4,7 %.		Åtgärdsförslag: Fortsatt aktivt arbete med driftoptimering och investeringar med syfte att öka energieffektiviseringen.					

Fakta om Örebro

Sjunde största kommunen

Örebro är befolkningsmässigt landets sjunde största kommun. Här bor 132 277 personer (31 december 2008) på en yta av 1 380,1 km² (landareal).

I kommunen finns invånare från cirka 150 olika länder. Själva staden Örebro är drygt 700 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet. I dag finns bland annat restaurang, olika konferenslokaler och landshövdingens bostad i Örebro slott.

Politiskt styre i Örebro kommun

Örebro kommun leds av en koalition som består av Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet.

Nära till resten av Sverige

Örebro kommun ligger centralt i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg.

70 procent av Sveriges befolkning bor inom en radie av 30 mil. Örebro Airport har charter-, reguljär- och godstrafik till Sverige och övriga Europa. Tågen trafikerar Örebro på Mäljarbanan, Svealandsbanan, Bergslagsbanan och söderut till bland annat Göteborg. På europavägarna E 18 och E 20 samt riksväg 50 färdas både människor och gods.

Näringslivet i Örebro

I Örebro finns drygt 10 000 registrerade företag. Stora privata arbetsgivare är Atlas Copco Rock Drills AB, Assistansia AB, Euro Maint Rail AB och DHL Express AB. Andra stora arbetsgivare är Örebro kommun, Örebro läns landsting, Örebro universitet, SCB och Polismyndigheten. Logistik, handel, avancerad tillverkningsindustri och måltid är viktiga områden inom näringslivet.

Universitetsstad

Örebro universitet är ett av Sveriges mest expansiva universitet med drygt 13 000 studenter och cirka 1 200 anställda. Här finns 80 utbildningsprogram och 800 fristående kurser inom ett femtiotal ämnen.

Grönt är skönt

Varje örebroare har i genomsnitt 91 kvadratmeter park. Det finns många platser för naturupplevelser i Örebro kommun. Några av dem är naturreservaten Oset och Rynningeviken intill Hjälmaran (Sveriges fjärde största sjö), fågelparadisen Tysslingen och Kvismaren samt Kilsbergen med skogar, sjöar och skidspår/vandringsleder. I Örebro finns cirka 18 mil cykelvägar.

Örebro kommuns vänorter

Vi har vänorter i sju länder: Drammen i Norge, Kolding i Danmark, Lappeenranta/Villmanstrand i Finland, Stykkisholmur på Island, Lodz i Polen, Yantai i Kina och Terrassa i Spanien.

ÖREBRO

019-21 10 00
www.orebro.se